

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 6 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, csütörtök, márczius 10-én.

69. szám.

Méltóságos hódolat.

Nemzetek lelkesedése nincsen a dátumok pontosságához kötve. Magyarország meg tudta ünnepelni a honalapítás ezredik évfordulóját, pedig a tudósok még a pontos esztendejével sem voltak tisztában. De ez a csekélység egyetlen magyar-nak sem hűtötte le a lelkesedését és nem valószínű, hogy a millennium évében nagyon sokan tépelődtek volna azon a kérdésen: vajjon a pontosan számított ezer év előtt Árpád hadai mit csináltak? Csak akkor indultak-e el Ázsiából? Vagy vérüket is kehelybe csurgatták már a vezérek? Vagy talán épen akkor nem is csináltak semmit? Nagyon mindegy lehetett ez a nemzetnek, ha már egyszer megállapodott, hogy abban az esztendőben megünnepeli a honalapítás emlékét.

Az ünnep ugyanis abban az elhatározásban lakik, hogy a nemzet valamely nagy eszme megvalósulásának idejére hálásan akar visszatekinteni. De az eszme megvalósulása és nem annak ideje kedvéért. Sőt megtörténhetik, hogy a legnagyobb eszmék ideje el is vész a történelem ködében, míg az eszmék természetesen örökké élnek. Pedig hát ezeket az eszméket is illik megünnepelni, ha nem is tudjuk a dátumaikat. Azonfelül az eseményeknek megvan az a szokásuk, hogy kissé elszóródnak az időben és több dátumhoz is kapaszkodnak, míg eléggé megerősödtek. Róma — tartja a közmondás — nem épült egy nap alatt, nehéz is volna az építése idejét megünnepelni, pedig Róma is egy eszme.

Nem egészen érthető tehát, hogy a negyvennyolczas szabadságeszmék megünnepése miatt vita akar indulni. Ha egyszer a törvényhozás egyetért a megünnepelés szükségében, a nap körülbelül mellékes lehet. Márczius tizenötödike vagy április tizenegyedike? — a szabadságeszmék diadala szempontjából egészen mindegy, mert hiszen nem egy napot, hanem egy diadalt akarunk megünnepelni. A mi szívünk ugyan (és ezt nem is tagadjuk) márczius tizenötödikéhez huz, mint az ifjúságé, de ez így is illik hozzánk, mert ez a nap épen a sajtó és az ifjúság győzelmes napja volt. Egy nemzeti kormánytól azonban nem lehet azt várni, hogy csak a sajtó és az ifjúság érzéseivel számoljon. A nemzet másokból is sorakozik és azok mind megkövetelhetik a kormánytól, hogy tekintete fölöttük el ne suhanjon. A kormánynak odáig kell kísérnie az eseményeket, ahol ezek mindenkinek meghozták már az örömet. Mert a história terített asztalánál sem kezdődhetik az ünnep, míg mellette még éhesek is ülnek.

Márczius tizenötödike örökké szép ünnepe fog maradni a fiatal, lelkesedő szíveknek. De a szabadságeszmék diadalát a história nem ott írta évkönyveibe. Elhatározó nap volt, diadalmas stáció — de az események még továbbgörögtek, a bizonytalanság még nem engedte tisztán élvezni a kivívott jogokat, míg a törvények szentesítése a nyugalmat és a biztonságot meg nem hozta. Ennél az aktusnál örömben

egyesült a nemzet minden fia és ez volt az egyetlen állomás, ahol velük volt a király is. Micsoda kormány volna tehát az, amely az összefüggő események sorozatát nyomon kísérve, nem iparkodnék odáig elhatolni, ahol minden faktort közös örömben együtt talál? A legkevesebb, amit egy kormánytól elvárhatni, az, hogy amikor az ünnepi alkalomban kínálkozik olyan momentum, ahol a nemzet emlékezése találkozik a királlyal, ezt a momentumot ne hagyja elsiklani. Mert a végén a király is csak valaki.

Azért benső megnyugvással olvassuk azt a hódoló feliratot, amelyet ma az igazságügyi bizottság a törvényhozás elé terjesztett s amelyben a szabadságeszmék teljes kidomborítása mellett kifejezésre jut az a közös emlék is, hogy a magyarság legjobbainak kívánságai a királyi szentesítéssel mint váltak valósággá. Megnyugvással olvassuk a feliratot, mert nem fojtja a hódolat áradásába azokat a szent eszméket, amelyeknek ünnepére készül ez a nemzet. Egyaránt szól belőle a hódolat a nemzetnek, amely tudott nagyot alkotni és a királynak, aki ezeket az alkotásokat szavával szentesítette. S ha majd április tizenegyedikén ennek az országnak képviselői és főrendei egy közös tanácskozásban határozattá emelik a hódoló feliratot és az országgyűlésből fölviszik a királyhoz, — ez a kép lesz a nagy idők legszebb megünnepelése. Mert együtt lesznek ismét: a nemzet, melynek hódolatában is van méltóság, és a király, kinek méltóságában is van hódolat.

A hamu.

Maurice Donnaytól.

Raymond Afame, 28 éves.
Jacques Transe, 30 éves.

Izlással berendezett garçon-lakás. A falon gravure-ök, amelyek XVIII. századbeli galáns jeleneteket ábrázolnak. Egy fehérén lakkozott kis íróasztal fölött nyitva van a kályha. Nagy tűz ég. Raymond az íróasztalról kivesz egy csomó levelet és bedobja a tűzbe.

Jacques: Mit csinálsz?

Raymond: Amint látod, elégetem a szerelmes leveleimet.

Jacques: És miért épen most? Hisz nem akarsz megőszülni. És anarchista sem vagy, akinél a rendőrség házkutatást tarthat!

Raymond: Igazad van, de már régóta tervezem ezt a tömeges kivégzést. Azután most autogrammok gyűjtök és jobban szeretem a híres férfiak kézíratait, mint eme hölgyecskék írka-fírkaít.

Jacques: És itt vannak az összes levelek, amelyeket valaha kaptál?

Raymond: Az összesek. A jobb oldali fiókokban a kis lányoké, a baloldaliakban a nagyvilági asszonyoké. Mint láthatod, az asszonyok több helyet foglalnak el.

Jacques: Az asszonyok szenvedélyes leveírók.

Raymond: Ami természetes is. Ők a szerelemben azt a romantikus vonást, azt a költői hangulatot keresik, amit háztartásuk prózája közepett nélkülözniök kell. Kedveseiknek előszóval mindazt el nem mondhatják, mert vagy csak ritkán találkozhatnak velük, vagy

attól tartanak, hogy unalmasakká lesznek. Tehát rábizzák a papirosra.

Jacques: De csak vannak olyan asszonyok is, akik soha sem írnak?

Raymond: A hivatásszerűen tisztességtelen nők.

Jacques: És te tűzre hányod valamennyi leveledet?

Raymond: Valamennyit. És lesz belőlük hamu, szürke, finom, érzéketlen hamu...

Jacques: „Emlékezzél, hogy por vagy és porrá lész”, ugy-e bár?

Raymond: Ha poéta volnék, a hamut összegyűjteném arany vagy kristály urnába.

Jacques: Ugyanegybe?

Raymond: Minden esetre. A halál előtt minden egyenlőtlenség megszűnik. De hát én a hamut inkább bennhagyom a kályhában.

Jacques: És mi marad meg a muckból?

Raymond: Megmaradnak az emlékeim, amelyek személyesebb természetűek e leveleknél, amelyekben nincs semmi, csak szavak, üres szavak, amelyek mind egyformák, ugyanaz a stílus és a helyesírásuk. Valamennyi nagyvilági hölgynek egyforma az írása, úgy amint a kollegiumban vagy a kolostorban tanulták és nincs az az írásszakértő, aki itt föl tudná fedezni a legcsekélyebb sajátosságot. (Az íróasztalról kivesz egy csomagot és nézi a borítékra ráírt nevet.) Ah! ezek Christiane Beauty levelei! Istenem, mily szép leány volt és mily vidám! Emlékszem, mikor egy nap Nizzából Monte-Carloba mentünk kocsin. az ég tiszta kék volt és ő beszélt Olaszországról, ahol első ideáljával utazott.

Kaczagva mesélte el, hogy mikor Nápolyban jártak és fölmentek a Vézuvra, egy szél-roham elkapta barátjának kalapját és a szerencsétlen süveg beleesett a füstölgő kráterbe.

Jacques: Érdekes levelezése lehet ilyen jókedvű asszonykának.

Raymond: Lásd, ebben van épen a tévedés. Az asszonyok hasonlítanak az írókhoz, akik az életben egészen mások, mint műveikben. Christiane soha olyant nem írt le, amit elmondott nekem a szerelem és az árulás, az öröm és a szomorúság óráiban. (Nevet.)

Jacques: Jókedvű vagy. Ugy látszik, e szörnyű levél-halál semmi hatással sincs rád?

Raymond: Azt hiszed? Csalódol. Csak ne volnál itt, tudom, halálra szomorkodnám és sirnék, és nem jutnék el a végéig.

Jacques: Ily érzélgős vagy?

Raymond: Csak voltam. Most már kevésbé vagyok az, mert annyi hazugságra, annyi becstelenségre akadtam még az előkelő társaság hölgyeinél is...

Jacques: Hogy mondod?

Raymond: ... Hogy magam előtt is röstelkedem. Az eltérés csak a részletekben van, a nagy vonásokban ők is találkoznak a könnyűvérű hölgyecskékkel, akiknek leveleit ime már elégettük. (Az asztalfiókból kivess egy csomagot.) Lám, ez volt az első kedvesem a társaságbeli hölgyek közül.

Jacques: Szabad megnéznem az írást?

Raymond: Szabad. De mire jó ez?

Jacques: Grafologus leszek.

Raymond: Még jobb, mintha morfinista lennél.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház mai ülése. A jövő munkarend megállapítása céljából a képviselőház ma délután tizenkét órakor összeült és elhatározta, hogy csütörtökön szünetet tart, a pénteki ülésben pedig megkezdődik a negyvennyolcas alkotások megünneplésére vonatkozó javaslat tárgyalását. A határozat kihirdetése után Madarász József már ma kívánta kimondatni, hogy a képviselőház az idén nemcsak márczius 15-én, hanem az ünnepi dátumot megelőző és követő napon se tartson ülést. Horánszky Nándor és Kossuth Ferencz valamivel kevesebbet kértek s csak a hétfői és keddi napra kívánták a szünetet, báró Bánffy Dezső miniszterelnök azonban nem volt hajlandó a Ház gyakorlatától eltérni és arra kérte a törvényhozást, hogy az előző évek gyakorlatához képest a képviselőház csak márczius 15-dikének napján szüneteljen. S egy kis mesterséges huzavona után (amennyiben a szélsőbal kívánságára a jegyzőnek kellett konstatálniok, hogy a Ház határozatképes), a többség a miniszterelnök álláspontját fogadta el. Szünet tehát csak márczius tizenötödikén lesz. Az ülés végén különben Olay Lajos meginterpellálta a kereskedelem minisztert, mert a villamos vasutakon az átszálló jegyek kiadása körül állítólag visszaélések történnek a közönség rovására. A miniszter azonban nem volt jelen s így ma még nem válaszolhatott az interpellációra.

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett és melyen a folyó ügyeket elintézték.

A 48-iki törvények a pártkörökben. A nemzeti párt Horánszky Nándor elnöklése alatt ma délután értekezletet tartott, amelyen az 1848-iki törvények megünnepléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. A vitában többen vettek részt s nem egy éles kifakadás hangzott el a kormány politikája ellen, amely szerintük elüporja a jogot és közbiztonságot. A nemzeti kegyeletre való tekintettel azonban a párt elfogadta a törvényjavaslatot és a párt álláspontjának a képviselőházban való kifejtésére gróf Apponyi Albertet kérték fel. — A független-

ségi és 48-as párt Kossuth Ferencz elnöklése alatt tartotta meg mára hirdetett értekezletét. Az elnök előbb is betérjesszette az olasz képviselőház elnökének köszönő táviratát, amelyet a pártnak — Olaszország egysége jubileuma alkalmából történt üdvözlésre küldött. Ezután az 1848-iki törvények megünneplésére vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalták. A párt Barabás Béla és Eötvös Károly felszólalása után elhatározta, hogy a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja, a részleteknél azonban a következő módosításokat fogják a képviselőházban indítványozni:

Április 11-ike helyett márczius 15-ikét ünnepeljék meg, a törvény szövegébe véssék fel az 1848-ban létesített vívmányok elősorolása; — és végre a nemzeti ünnep akként instituíttassék, hogy azt az ország összes egyházi, polgári és katonai hatóságai — felekezeti, osztály- és nyelvkülönbség nélkül megtartsák; az országos és nemzeti közintézeteket az ünnep napján nyissák meg a közönségnek, az állami zálogházakból a két forintnál kisebb összegre elzálogosított tárgyakat a szegényeknek adják vissza s az ünnep napján a nemzeti lobogót minden középületre kitűzzék.

Végül felkérték Kossuth Ferenczet, hogy ezeket az indítványokat a képviselőházban terjessze elő.

Hódolat a királynak.

A képviselőház pénteki ülésén tárgyalja az 1848-iki törvények megünneplésére vonatkozó törvényjavaslatot s annak a hódoló-feliratnak a tervezetét, amelyet a parlament a törvények megünneplése alkalmából intéz a királynak. Április 11-én, a 48-as törvények megünneplésének napján az országgyűlés mind a két Háza együttes ülést tart s ekkor felolvassák a hódoló feliratot, amelyet aztán a két Ház testületileg nyújt át a királynak.

A hódoló-felirat tervezete, melyet az igazságügyi bizottság jelentésével együtt ma nyújtott be a képviselőházban, így hangzik:

Felséges Császárr és Apostoli Király!

Legkegyelmesebb Urunk!

Nemzetek élete más, miként az egyéneké, mely természet szerint időhatárokhöz van kötve, mert bár népek is elhalhatnak idő előtt, ha elavult intézményekhez időn túl ragaszkodnak, de viszont

borítékot.) Lásd ez egy irodafőnök neje. Első találkozásunk a rue Condorcet egy kis házában volt. A szoba, amelyet béreltem, az udvarra nyílt. Abban a pillanatban, hogy meg akarom ölelni, az udvaron megszólal egy kintorna és az orosz himnusz játszva. Azóta nem akart viszontlátni; mindössze két levelem van tőle.

Jacques: Ez mulatságos.

Raymond (kivesz egy másik borítékot): Ez a csomag ellenben csupa következetesség! Kétszázhuszonkét levél van benne egy hölgytől, aki az első levélből az utolsóig mindegyikben halálra aggódott értem.

Jacques: Őt szeretted nyilván a legjobban?

Raymond: Tőle szenvedtem a legtöbbet.

Jacques: Ah!

Raymond: De már elmúlt. E pillanatban ismét van egy csinos kedvesem, akit imádkolok, hogy a többi elfelejttem volna. Mindig él bennem az a kéjes érzés, hogy valamikor ő is létezett és szeretett. A magyarázatát nem tudom.

Jacques: Én sejttem. A szív egy szendrab, egy szentimentális darab szén; van olyan, amely eléggé több, és olyan, amely kevesebb hamut hagy hátra; a tied olyan, mint egy izzólámpa: ha a sodronyon keresztülfut az áram, az csak izzásból jó, de el nem ég.

Raymond: Jól beszélsz, bár nem értek belőle egy szót sem. És most föl, kedves leveleim, vándoroljatok a tűzbe; már öt óra van és újonat kis barátom nem sokára itt lesz. (Az összes fiókokat kiüríti és a leveleket bedobja a tűzbe.)

Jacques: Nagy munka volt. Elmondhatod, hogy nem vesztegeted hiába a napot. És ha kedvesed estére távozik, mivel bucsúztok el?

Raymond: Én azt mondom neki: „Igorje meg, hogy irni fog!”

nekik megadatott az, hogy életszerveiket, intézményeiket a haladó idő szellemében cserélve ki, ujja születethetnek.

Ilyen megújulás emlékét ünnepelve most, kegyeletünkkel és ennek törvénybe iktatásával hálánk örök adóját rojjuk le az iránt a korszak iránt, mely a nemzet nagy politikai jogainak intézményes biztosítása s a polgári szabadságjogok kiterjesztése által a magukat túlélt intézmények korát zárta le és a nemzeti erőgyűjtés azt a munkáját végezte, amelynek alapján az újjászületett önálló magyar állam a maga és kororás királya iránti kötelezettségének teljesítésére az idők beláthatatlan folyamára képesé vált.

Az átalakulás nem volt sem rögtönös, sem erőszakos. Azt a tudatot, hogy a hanyatló nemzeti életet a régi intézmények felvirágoztatni nem képesek és hogy azok helyébe az új idők szellemének megfelelő alkotásokat kell tiltetni, a nemzet legjobbjainak évtizedeken át tartó hazafias munkája, eszmái küzdelme érlelte meg.

Az intézmények újjáalkotására irányzott ennek az öntudatos munkának az eredményét, az 1848-iki törvényeket Felséged királyi előde bölcs szentesítésével oltatva, fejedelmi megnyugvással bocsájtotta a gyakorlati élet útjára.

Igy lön, hogy az osztályokra, fajokra, felekezetekre tekintet nélkül lépett életbe a népképviselőten alapuló államhatalom s az ennek gyakorlatára hivatott felelős minisztérium s hogy az előbbi tagozatok szerint széthúzó erők meg nem semmisítve, de összhangzatosan egyesítve lettek azon államcszeme alá rendelve, melyben szent István koronájának fényes és örökre változhatatlan tartalma a mai egységben olvad össze. Így lön, hogy Erdély és a kapcsolt részek egyesítése által a területi szételenség helyreállított és az egységes területen egysülő jogképeség a közös teherviselés elvének alapján az eddigi előjogok megszüntetésével, a politikai jogoknak minden osztály, nemzetiség és felekezetre való kiterjesztésével nagygyűl lön a nemzet, mert a fontartásában immár egyenlőleg egyenlően tevékeny flainak számára szaporodott meg.

S mindezekhez, hogy az akaratának érvényesülése iránt biztosított nemzet az új intézményeket kellően fordíthassa állami és társadalmi boldogulásának céljaira, szabadabb tétetett a sajtó a köznek és jogos magánérdeknek szolgáló gondolatok nyilvánítására.

Majd visszaállították a nemzet színeit is őai jogaikba.

Át vagyunk hatra attól a meggyőződéstől, hogy az egész intézményekben megnyilatkozó nemzeti erő az, mi nemcsak egyedül alkalmas válságok leküzdésére, de szellemében örömtelenség, a Felséged bölcs közreműködésével azóta létrehozott alkotásokkal kiegészítve s azoknak az idők és viszonyok által követelt módosításaival a jövőre újra és újra életképesé téve, a nemzet boldog főállásával és Felséged uralkodó háza változhatatlan dicsőségének semmi egyéb által nem pótolható biztosítékát képezi. Nemzetünk, hála az Örök gondviselés és Felséged atyai bölcsességének, ma nem áll létét érinthető válságok előtt és az anyagiak mellett szellemi kincsait is szaporíthatja. E kincsek egyike a nemzeti kegyeletnek az 1848-iki alkotásokat megünneplő törvényben való megnyilvánulása.

Amidőn tehát az ötvenedik évfordulón a félé század előtti tavasz sok nagy napjából egyet kiválasztunk ünnepelésünk tárgyává, nem vehetünk más napot, mint azt, amelyen az ige „testté lön”, amelyen a fenkölt eszmék, melyek hosszú időn át foglalkoztatták haink legjobbjait, Felséged elődjének királyi szavára megszűntek csupán nemzeti óhajok lenni, de királyi szentesítéssel állatva, mint az azokban egybeforrt nép és korona akarata, átadva a való életnek, megkezdhetők és meg is kezdték átalakító örökerejű hatásukat.

Másik kincsként ismerjük fel és tesszük el ez alkalomból és örök időkre azt a nagy tanúságot, mely a nemzet és király közös boldogulását ezek közös egyetértésében látja, mely egyedül képes időn, vérszen, ellenségen diadalmaskodni.

E tudatban élve, amidőn nemzetünk dicső korszakának és alkotóinak emlékét ünnepeljük, elfelejtetlennel tár ki történeti há ragaszkodásunk és

Jacques (végül a leveleket): Gyakorlati jellem, nyílt természet és nagyon nyársz-polgári, nemde?

Raymond: Mond inkább, hogy szörnyen hazug és egyenesen kétségbejítő. Egy teljes ószón át a Montmartre-temetőben voltak találkozóink, alkonyatkor, amikor a nap lealudott, egy kis faszorban, ahol a derék Tirviellot család sirboltja van. Egy szoborszerű öpmény emelkedett ott, amelynek belsejébe ajtó vezetett és kedvesem ezt az ajtót álkulcs segítségével ki tudta nyitni. Ott fogadta meg nekem minden őszi estén, hogy én vagyok az első kedvese, amíg megjuttam, hogy régebben gyöngéd szálad fűzték a Tirviellot-család egy tagjához, akinek porai fölött most karjaiba zárt. Láthatod tehát, hogy a graphologia nem exact tudomány.

Jacques: És soha sem talál?

Raymond: Soha. (Elővesz egy másik csomagot.) Látni óhajtok az írást?

Jacques: Azt hiszem fölösleges.

Raymond: Pedig Jean Hippolyte Michon abbának is gyönyörűsége taihetnék e vonásokban. Mennyi morális fájdalom, mily lemondás és szent vértanúság zokog e betűk formáiban. Vajon kiolvashad-e belőlük, hogy egy deczemberi estén hat órakor, amikor az idő zúzmazás volt és nyirkos, ez az elegáns, vékony, törékeny asszony a kedvesével kiment a város legtávolabbi eső részébe, a régi kórház körüli lévő vénséges utcák egyikébe és ott a horzástól hidegben, hogy megmelegedjék, sült burgonyákat vett és mialatt evett, szürke, nyafogó és misztériózus macskák gyűltak köréje, odacsábítva a kellemes illat által. Te ezt ostobaságnak tartod, de nekem ezek az apró történetek felejthetetlen emlékek. benn vannak agyamban, benn a szívemben, jobban, mint ezekben a papírokban, amelyeket most elégetek.

Jacques: És szeretőd voltak ezek az asszonyok mind?

Raymond: Nem mind. (Kiváaz egy

halánk érte Felséged iránt, mint aki a jogfolytonosság alapjaira állott s ezzel a haza és a világ előtt mutatta meg fejlődésünknek állandóan követni kívánt útját, melyen a váltakozó korszakok sötétjében is más világító oszlopunk nem lehet, mint alkotmányunkhoz való töretlenül ragaszkodásunk s a bizodalom és hűség Felséged személyéhez, trónjához és az uralkodóházhoz.

Ezeket az érzéseket nemzetünk az idők végtelenségig átharva lévén, mi, mint annak törvényes képviselője, ez alkalommal is, a minden hazafi szívében élő azt az érzést tolmácsoljuk, hogy Felségedet s királyi családját nemzetünk boldogulására és dicsőségére a mindennek Ura hosszú, boldog élettel áldja meg.

Kik egyébiránt mély tisztelettel vagyunk császári és apostoli királyi Felségednek legalázatosabb szolgálói

Magyar-, Horvát- és Szlavonországnak országgyűlésileg egybegyűlt képviselői és főrendei.

KÜLFÖLD.

A bolgárok öröme. Szófiából jelentik: A hivatalos *Agence Telegraphique Bulgare* konstatálja, hogy Ferdinand bolgár fejedelemnek Ferencz József császár és király ö Felsege által történt kihallgatásáról szóló hírek minden körben élénk örömet keltettek. A felhivatalos *Mir* kiemeli e szerencsés esemény jelentőségét, *a melynek rendkívül előnyös beolvasása lesz a két ország között fennálló barátságos viszonyra, melyre a bolgár kormány mindig nagy súlyt fektetett.* A fejedelem e lépését és Ferencz József császár és király ö felsege részéről történt jóakaró fogadtatást nemcsak az egész ország, de Bulgária külföldi barátai is általános őszinte rokonszenvvel üdvözik.

Fajok harca.

— A spanyol-amerikai konfliktus. —

Titánok harca forr a világtörténelem leghatalmasabb színpadán, az Atlanti oceánon. A lefajzott hidalgo s a még ifjú erőteljű duzzadó yankee készül a fegyverszerencsére bízni az Antillák gyöngyének sorsát.

Világbiro V. Károly, a legnagyobb Habsburg trónján ma ismét az ö fejedelmi véreből való szerencsétlen nemes asszony ül, hogy kicsi fia helyett, nevében tartsa a kormánypálcát: de míg akkor soha sem ment le a spanyol birodalomban a nap, ma már örökké az alkonyat kétes félhomálya takarja s úgy tetszik, soha sem is fog újabb nagyságra, dicsőségre virradni.

A latin faj egyetemes hanyatlása sehol sem jelentkezik olyan sivár, megdöbbentő pusztulás színterével, mint a spanyol nemzetnél. Politikai és katonai kiválósága, mely valamikor példátlan szerenésének természetes, biztos eszköze és egyben magyarázata volt, mintha a tespedés, belső villongás szakadatlan lázában teljesen elszáradt, kiveszett volna.

Honnan vegye most azt a nagy államférfiut, nagy hadvezért, kinek lángesze, erélye megakasztja a lejtő felén túl a pusztulás rohanását?

Összes erejének végső megfeszítése sem bizonyult elég hatalmasnak a kubai forradalom legyőzésére, megzabolozására. Tehetségét tulonthaladó vér- és pénzáldozatai meddők maradtak és semmi remény arra, hogy a későn érkezett engedmények letörjék a felszabadulásért elszántan küzdő gyarmat nagyranőtt szarvait.

Még ott is, ahol a faji fölény és elfajzás nem vet az ellenfelek közé kiegyenlíthetetlen erő-differenciát, az európai és amerikai angol-szásznak Amerika uralmaért vívott harcában is legyőzhetetlen hatalmának bizonyult a haza jogának természetes igazsága, melyet sokkal később a híres Monroe-elv alakjában volt

kénytelen elismerni és ma is respektálni a hajdani Eldorádó mindenik újabb sovárgója.

Épen ez okon az amerikai hazafiság sarkalatos hitágazatát képező, kétségkívül jogosult tétel alapján, az egész új világ, de kivált az északamerikai Egyesült-Államok népe és kormánya meglehetősen rosszindulatu semlegességgel szemlélte idáig is a szabadságra törő amerikai gyarmat és a kizsákmányoló uralmához kétségbeesett szívóssággal ragaszkodó európai anyaország rettenetes küzdelmeit, melyek melesleg tömérdek anyagi kárt is tesznek az amerikai kereskedelemnek.

De a kezdettől fogva rosszindulatu semlegesség most készül nyílt ellenségeskedésben kitörni.

Megakadályozására alig van mód, mert a nemzetközi békebíráskodás föltétlen elfogadására egyik fél sem hajlandó.

Az oceáni háborúnak sorsa jóformán kitérősekor el van döntve. A latin faj a nagy Napoleon óta nem harc- és győzelemképes más ifjabb, erőteljesebb fajokkal szemben. Waterlootól Sedánig, Gibraltártól Egyiptomig számtalan véres bizonyosságot mutat föl erre a század története. Spanyolország a maga benső consistenciájának megrendülésével elvesztette a képességet s ezzel a jogosultságot is a nagy gyarmatpolitika folytatására, mely nemzetközi „üzletág” mindteljesebben kizárólag germán kézre kezd világszerte kerülni.

Ennélfogva Kuba megérett arra, hogy a mindig mostoha anyaország uralma alól felszabaduljon, önálló, független állammá legyen és mint ilyen csatlakozzék az amerikai szabad államok szövetségéhez.

Ezt az észszerű és politikailag megokolt czélt Kuba egyedül talán még csak hosszú, vérengző harcok után érhetné el. Az észak-amerikai Egyesült-Államok tettelegesen közbelépése ha megtörténik, aránytalanul meg fogja gyorsítani ezt az egyébként számtani bizonyosságu procedurát.

Szegény gyerek-király, vérszegény XIII. Alfonso, mire az ö fejére kerül V. Károly koronája, melyből most készül a kemény szívű yankee kitörni a legdrágább, jóformán utolsó igazgyöngyöt, nem lesz az egyéb, mint régi dicsőségnek üres foglalatja, súlyos aranyabroncs, melyet hordozni annak a sápadt szőke főnek nem öröm, nem büszkeség, csak lemondással teljes nehéz kötelesség.

A spanyol-amerikai konfliktusról a következő táviratokat kaptuk:

London, márczius 9.

New-Yorkból jelentik: A harezi tűz mindinkább fokozódik. A tengerészeti miniszter *Brownson* hajóskapitányt Angliába küldte, hogy hajókat vásároljon ott. A repülő hajóraj késülőfélben van. A tegnapielőtt megszavazott két tűzrezerdet a legnagyobb sietséggel fölszerelik. Mindezek ellenére is azonban higgadt államférfiak úgy vélekednek, hogy épen e zajos hadikészülődések, melyek Spanyolországot óvatossá teszik, fogják megakadályozni magát a háborút.

Havanna, márczius 9.

A *Montgomery* amerikai pánczélos cirkálóhajó ma reggel ideérkezett.

Washington márczius 9.

Du Bosce washingtoni spanyol ügyvivő egy beszélgetés alkalmával, amely a képviselőházban megejtett szavazásról folyt, kijelentette, hogy az észrevehetővé vált nyugtalanságok dacára a konfliktus jelenleg már mindkét kormányra nézve igen kielégítő módon el van intézve.

A németek hadüzenete Thun ellen

(Távirati tudósítás.)

A nagyobb ellenzéki pártok ma preczírozták álláspontjukat a Thun-kormánynyal szemben. Ugy az alkotmányhü nagybirtokosok, mint a német haladópartiak és a német néppárt hosszabb értekezleten beszéltek meg behatóan a helyzetet és mindkét részről rendkívül fontos határozatokat hoztak.

Míg a német haladópart és a német néppárt nyíltan ellene van a Thun-kormánynak, addig az alkotmányhü nagybirtokosok csak leplezetten fordulnak az új kabinet ellen.

Bécsi tudósítónk ma este a következőket telefonozza nekünk:

A német *haladópart* és a *néppárt* hosszabb tanácskozás után arra az egyértelmű megállapodásra jutott, hogy *az új nyelvrendeleteket a németek el nem fogadhatják.* Ugy mint eddig, minden rendelkezésükre álló eszközzel azon lesznek, hogy a nyelvkérdés a német nép jogainak megfelelő törvényes szabályozást nyerjen. *A jelenlegi kormánynyal szemben, annak mostani összeállításában és tekintettel azokra a pártokra, amelyekre az most támaszkodik, a legteljesebb bizalmatlansággal viseltetnek és annak leghatározottabb ellenfelei lesznek.*

Ezen az elhatározáson nem változtat semmit az a körülmény, hogy az alkotmányhü nagybirtokosság egy tagja a kormányban tárczát vállalt. Sőt ellenkezőleg ezt a tényt annyival sajnálatosabbnak tartják, mert az alkotmányhü nagybirtokosok eddigi álláspontjának megváltoztatását látják benne, ami a németek egységét is megbontotta! Végül pedig kijelentik, hogy *mindjárt az ülésszak elején a Badeni miniszterium vád alá helyezését fogják követelni a novemberi események miatt.*

Az alkotmányhü nagybirtokosok határozata a következő:

Sürgősen szükséges, hogy azokat a félreértéseket eloszlassuk, amelyek pártunknak jövőben tanúsítandó magatartása felől keletkeztek amiatt, hogy a párt egyik tagja az új miniszteriumba belépett. Midőn a pár túlnyomó többsége helyeselte dr. *Baerenreither*-nek a kormányba belépését, egyuttal a legnagyobb határozottsággal és egyhangulag azt a meggyőződését fejezte ki a párt, hogy emiatt a német csoportok között tényleg fennálló viszony megváltoztatását nem kívánja. Sőt ellenkezőleg élénk óhaj nyilvánul az iránt, hogy az összes német pártokkal a múlt ülésszakban fennállott kontaktus továbbra is érintetlenül fennmaradjon. Magától értetődik, hogy arról szó se lehet, hogy az alkotmányhü nagybirtokosság quasi mint kormánypárt állana gróf *Thun* mellé. A párt fentartja magának teljes cselekvési szabadságát.

Egyuttal ujólag konstatálják, hogy dr. *Baerenreither*-nek a kormányba történt belépését a kritikus helyzet és a komolyan veszélyeztetett állami érdek indokolja. A párt ezuton akár aktív részt venni az osztrákok és főleg a németek érdekében abban, hogy rendezett állapotok teremtesse.

Ezt a hazafias kísérletet meglegedéssel vesszük tudomásul azalatt a feltétel alatt, hogy az alkotmányt és a jogos német érdekeket semmiféle támadás nem fogja érn.

A *N. Fr. Presse* értesülései szerint a német haladópart és a néppárt a Ház alakulását nem fogja megakadályozni. A németek eme töredéke a további magatartását attól teszi függővé, hogy a kormány és a többség miképen fogadja majd indítványait, melyeket a *nyelvkérdés végleges törvényes szabályozása* végett fognak benyújtani.

A Badeni-kormány vád alá helyezését a lex Falkenhayn miatt fogják kérni.

A *N. Fr. Presse* az alkotmányhü nagybirtokosok ülésének lefolyásáról még a következőket jelenti:

A tanácskozásban a többség helyeselte *Baerenreithernek* belépését a kormányba.

Ez a lépés még nem jelenti azt, hogy a nagybirtokosság a kormány és a többség nézetével azonosítja magát. *Baerenreuther* különben is csak addig marad a kormány tagja, amíg a kabinet a jelenlegi program keretében megmarad. Ez a program — így nyilatkozott a tanácskozáson a nagybirtokosság egy tagja — csakis arra szorítkozik, hogy együttműködés útján a legsürgősebb állami feladatokat elintézzék. Ezek a feladatok a kiegyezés megkötése Magyarországgal és az 1898-iki állami költségvetés. A leghatározottabban tagadják, hogy gróf *Thun*-nak még csak esze ágában is volna a parlamentet jelenleg államjog kérdésekkel foglalkoztatni.

A nagybirtokosság kebelében egy kisebbség mindezek dacára nem helyeselte *Baerenreither* belépését a kabinetbe. E minoritás szóinkai kijelentették, hogy ez a lépés a nagybirtokosság cselekvési képességét megbénítja és a másik két német párttal való összeköttetést megbontja. Helyesebb lett volna, ha a párt teljes szabadságát megőrvé, ahelyett, hogy sorsát azáltal, hogy egyik tagjának a kabinetbe való belépést megengedi, a kormány sorsához kösse. Együttal kijelentették, hogy a másik két német pártot figyelmeztetni kell arra, hogy az obstrukció terére ne lépjen, mert a nagybirtokosság nem fogja vállalkozásában támogatni.

Ezzel szemben a többség szóinkai azzal érveltek, hogy a nagybirtokosság nem maradhatott már tovább a pusztá negáció álláspontján, mert ennek okvetlenül Ausztria felbomlásához kell vezetnie. A nagybirtokosság tartozik azzal saját elveinek, hogy segítőkészek a kormánynak abban, hogy a parlament akcióképessé tétessék és hogy a kiegyezést, amelyhez tagadhatatlanul nagy anyagi érdek fűződik, meg lehessen kötni Magyarországgal. A kisebbségnek a nyelvkérdés tekintetében hangoztatott aggodalmaira pedig megjegyezték, hogy az új nyelvrendeletek csak ideiglenesek és hogy thaga a kormány is elismeri a törvényes szabályozás lehetőségét.

Igy aztán kimondták, hogy helyeslik, hogy *Baerenreither* tárczát vállalt és e határozatról értesítik a másik két német pártot.

Ő Felsége ma báró *Gautsch, Böhm, Latour, Koerber* és *Loeb* volt minisztereket bucsukihallgatáson fogadta.

TÁVIRATOK.

Cavalotti-halála.

Miláno, márczius 9. *Cavalotti* temetése alkalmával, bár esett az eső az egész uton, amelyen a menet elhaladt, nagy néptömeg gyűlt össze. A legtöbb tüzet és a börze zárva voltak. Az iskolákban sem tartottak előadást. A menet élén a képviselőház, a városi tanács és az egyetemek küldöttei mentek. A halottas kocsit mellett *Cavalotti* barátai és fegyvertársai lépdelték, utána pedig a képviselők és szenátorok. A koszorúk mintegy 20 kocsit töltöttek meg. A menet déliben a temetőbe ért. Az eső ezalatt elmúlt. A koporsót a temető előtti téren favatalra helyezték és itt Miláno podesztája, hét képviselő és a „Secolo” című lap szerkesztője beszédet mondottak. Ezután a koporsót a halottaskamrába vitték. Eltemetni csak a végrendelet felhívása után fogják, amikor megtudják, hogy az elhunyt hol kíván nyugalma.

Róma, márczius 9. A kamara mai ülésének kezdetén az elnök a következő táviratot olvastatta fel:

A román kamara ma, az olasz kamara fájalmában testvériesen esztözve, megbízta elnök-ségét, hogy a lesújtó veszteség alkalmából, amely a kamarát *Cavalotti* képviselő halála által érte, részvétét kifejezze. Áltírva: a román kamara elnöke,

Biancheri elnök azt hiszi, hogy a kamara véleménye szerint cselekszik, ha a testvérméret kamarájának elnökéhez köszönő iratot intéz. (Élénk helyeslés.)

A keletázsiai események.

London, márczius 9. A Reuter-ügynökség jelenti Hongkongból: A *Sissoi-Velikij* és a *Navarin* orosz hadihajók ideérkeztek. Még bizonytalan, hova fognak innen menni. Mint eredetileg tervezték, néhány napig Hongkongban kellene maradniuk.

London, márczius 9. A Reuter-ügynökség jelenti *Pekingből* tegnapi kelettel: Oroszországnak *Port-Arturra* vonatkozó követelése a japán követségen nagy izgatottságot keltett. A japán követ a *Cungli-Jamennel* több ízben értekezett és az orosz követelések visszatartását sürgette. A politikusok, akik a keletázsiai viszonyokat jól ismerik, a válságot igen komolynak tartják, mert Japán nehezen fogja *Vei-Hai-Veit* kiűriteni, amíg Oroszország *Port-Arturt* megszállva tartja. *Li-Hung-Csang* a japáni követtel folytatott beszélgetésében kijelentette, hogy az orosz ügyvivő 3-án terjesztette elő Oroszországnak *Port-Artur* és *Ta-Lien-Van* bérbevételeire vonatkozó kívánságát és e hónap 8-áig végleges választ kívánt.

Pétervár, márczius 9. Az orosz kormány Japánnak a *port-arturi* kikötőre vonatkozó jegyzékére azt fogja válaszolni, hogy ezt a kikötőt Kína engedelmével szállotta meg s ezt az ügyet orosz-kínai belügynek tekinti s nem tűri, hogy azt nemzetközi vita tárgyává tegyék.

A diákok megrendszabályozása.

Bécs, márczius 9. Az egyetem rektorátusa a fekete táblán közzéteszi, hogy gyűlések és beszédek tartása az egyetemen belül tilos. A diák-egyesületek ünnepélyes tisztelgéseit csak a rektor előzetes beleegyezésével engedhetik meg. A rektorhoz küldendő deputációkat előbb be kell jelenteni. A *Bummel*-re vonatkozó határozatokat ez intézkedések nem érintik.

80.000 font kártérítés.

Frankfurt, márczius 9. *Konstantinápolyból* jelenti a *Frankfurter Zeitung* levelezője, hogy az a kártérítési összeg, amelyet a nagykövetek a török mérsárlások alkalmával megkárosult állampolgáraik számára követelnek, 80.000 font sterlingre rug. Ebbe azonban nincs beleértve a görögök kártérítési igénye, amelyet *Maurocordato* herceg csak később fog bejelenteni.

HIREK.

Gróf Zichy Jenő bucsuja.

(A képviselőház üléséből.)

Gróf Zichy Jenő, aki e hónap 12-én indul harmadszor az őshazába, a képviselőháztól egy évre távozási engedélyt kért. Levélben fordult ezért Szilágyi Dezsőhöz, aki a képviselőház mai ülésében tolmácsolta a gróf kívánságát. Az szokás, hogy a ház ilyenkor minden szó nélkül megadja a távozási engedélyt. Gróf Zichy Jenőt azonban nem akarták minden melegebb szó nélkül utjára bocsájtani s nem volt titok, hogy nyílt ülésben fogják elbucsuztatni. S bár gróf Zichy Jenő már nem jött el a mai ülésre, gróf Apponyi Albert alkalmat akart adni a bucsuztatásra s megkérte az elnököt, hogy olvastassa fel a Zichy levelet.

Igy történt, hogy a ház mai ülésében fel is olvasták gróf Zichy Jenő levelet, amint következett:

Nagyméltóságu Elnök ur!

Mélyen tisztelt Ház!

A magyar faj eredete és vándorlásának utiránya körüli tanulmányaim eredménye arra készítet, hogy az eddigi kutatásokat továbbra is folytassam és pedig észnakak, a szibériai és kínai sivatagokon át. A Balkasch-tó délkeleti részén és a baschkírek által lakott vidékeken az állítólag oda szorult magyar törzsek maradékai, a Baikal keleti és déli vidékek tájékán még ott létező hun maradékok felkeresésére és tanulmányozására. E kettős földadaton kívül még egy harmadikat is tűztem ki magamnak, mely hazánk történetére, úgy hiszem, fontos, az 1241-ben a mongolok kivonulása alkalmából innét elrabolt hazai okmányok és levéltárak felkeresése — ezekkel Batu chán mint tropháakkal számolt be visszatértekor Karakorumban 1242 tavaszán, ezen hazai történelmi kincseinket a Mandzsúr városok különböző Bonz-klástromaiban és pagodáikban kell keresnem! Be fogok-e azokba jutni? — és léteznek-e azok tényleg még ott? a jó Isten tudja! — én csak azt tudom, hogy mindent, — lehető és talán lehetetlent is el fogok követni, hogy célj érhessek.

Teljes tisztelettel fordulok tehát az igen tisztelt Házhoz, lenne kegyes ezen tanulmányutam idejére a szükséges szabadságolási engedélyt megadni!

Hosszu az út, mely előttem áll, azért is egy egész esztendőre szóló szabadságot kell kérnem.

Érzem jól, hogy nagy és merész a kérés, a melylyel a t. Házhoz fordulok, — de tekintve a cél — és az indító okok hazafias voltát, merem reményleni, hogy a t. Ház kérésamat nem fogja megtagadni.

Adja a magyarok nagy Istene! hogy ez egy év eltelte után szerencsésen — azaz eredménnyel hazatérve, szeretett hazámat szerencsésebb körülmények között leljem, mint aminőkben azt most elhagyom!

Az Isten áldja meg a nagyméltóságu elnök urat, a t. Ház érdemes tagjait! Legyenek meggyőződve, hogy ott is, a messze távolban kötelességemet teljesítenem, mint igaz magyar honpolgár! Isten velünk!

A nagyméltóságu elnök ur és a tisztelt Ház legszerényebb tagja

Zichy Jenő, s. k.

országgyűlési képviselő.

A levél felolvasása után felszólalt

Barabás Béla: Tisztelt Ház! Bizonyos lelki örömmel és a büszkeségnek egy bizonyos tudatával hallgattam végig azon sorokat, melyek a képviselőházhoz intéztettek gróf Zichy Jenő tisztelt képviselő ur tollából. Igazán örömmel hat át az a cél, az a törekvés, amelylyel kiváló nagyuraink egyik legkiválóbbja semmiféle áldozatot nem kímélve, egészségét, életét is kockáztatva, egy oly hatalmas, nagy utra vállalkozik, amely nemcsak a tudományos világnak, de közvetlenül ódes magyar hazánknak és nemzetünknek kiváló hasznát és kiválóan magas feladatnak az elérését czélozza. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ez a példát adó lelkesedéssel hangsúlyozott vállalkozás arra indít engem, hogy készséggel és szívesen járulok hozzá azon kérélemhez, hogy az egy évi szabadságidő megadásáért, de én azt hiszem, hogy a háznak csak osztatlan érzületével találkozom akkor, mikor nemcsak az egész magyar nemzet, de mindnyájan, akik érdeklődünk irányában, rokonszenvvel, szeretettel és bizalommal kísérik útjában t. képviselőúrunkat, szerencsét kívánunk neki ahhoz a nagy vállalkozáshoz, amelyért ő áldozatot nem kímél, életét és egészségét kockáztatja. (Élénk helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.)

Buzsák Ferencz: Tisztelt Ház! Midőn a magam részéről is hozzájárulok azokhoz a lelkes szavakhoz, amiket igen tisztelt barátom, Barabás Béla kifejezett, nagyon sajnálom, hogy az utolsó percben tudtuk meg gróf Zichy Jenő képviselő urnak azon szándékát, hogy egy újabb kutató utra indul és így nem vagyok abban a helyzetben, hogy őt a párt nevében üdvözlhessem. Mindannak dacára, ismerve a pártnak véleményét gróf Zichynek a múltban tanúsított önfeláldozó működésért

azt hiszem, a pártomnak érzelmével fog fel-szólalásom találkozni. Most, midőn a nemes gróf ur tudományszomjának kielégítése czéljából újra nehéz, fáradságos és veszélyes utra indul, kétségbe nem lehet vonni az ő hazafias szándékát, amely őt vezérli s azért a pártom részéről is azon jó kívánságomat fejezem ki, hogy utjának legyen meg a kívánt eredménye és adja meg az isteni gondviselés, hogy erőben, egészséggel és eredménynyel térjen vissza barátai és tisztelői örömeire. Ezt kívántam kifejezni, s azért a magam részéről hozzájárulok azon kívánságához, hogy a Ház a kért egy évi szabadságidőt megadja. (Helyeslés a baloldalon.)

Szilágyi Dezső: A Ház tagjai bizonyára a képviselő urnak hazafias áldozatkészségét és nemes törekvéseit teljesen méltányolják és óhajtják, hogy az ő fáradozásait siker koronázza (Helyeslés.)

A Ház a kért szabadságidőt megadja.

A nemzeti párt mai értekezletén meleg elismeréssel emlékezett meg gróf Zichy Jenő legújabb ázsiai utjáról. **Horánszky Nándor**, a nemzeti párt elnöke kiemelte gróf Zichy Jenő érdemeit, nagy áldozatokba kerülő vállalkozásait, hazafias önfeláldozását és lendületes szavakban üdvözli őt újabb fáradságos és küzdelmes útja alkalmából. És ámbár a párt sajnosan nélkülözi majd az ő tanácsait és tevékenységét ama fontos közgazdasági kérdésekben, amelyek legközelebb megoldásra várnak, mégis örömmel látja őt újabb vállalkozása küszöbén, mert nemes és fontos czélt tűzött ki maga elé. Utjában az egész párt rokonszenve és elismerése kíséri s azt kívánja, hogy utjáról erőben, egészséggel és eredménynyel térjen vissza.

— **Stefánia főhercegnő gyógyulása.** Bécsi tudósítónk telefonálja: **Stefánia** főhercegnő állapota ma is minden tekintetben megnyugtató volt. Ő fenségét már mint lábadozózt gyógykezelik. Ma meglehetősen étvágya is volt a főhercegnőnek. Ugyszólván már semmiféle fájdalmat sem érez és rendkívül örül azon, hogy háromheti veszélyes betegsége után legközelebb már naponta néhány órát ágyon kívül is fog tölthetni.

Stefánia özvegy trónörökösné állapota felől ma a főudvarmesteri hivatalban tudakozódtak: **Bárány Dezső** miniszterelnök és neje, báró **Fejérváry Géza** honvédelmi miniszter, **Szilágyi Dezső**, a képviselőház elnöke, **Tisza Kálmán**, **Gromon Dezső** és **Tarkovich** államtitkárok, gróf **Apponyi Albert** és neje, gróf **Hunyady László** és neje, **Bernolák**, **Blaschek** és **Darman** altábornagyságok, **Tallian** Béla országgyűlési képviselő, **Bundala** Mihály pápai titkos kamarás, **Földváry** Miklós császári és királyi kamarás, **Ghyczy** Emil császári és királyi kamarás és **Wesinger** apát, királyi palotai plébános.

Gróf **Apponyi Lajos** magyarországi udvarnagy lakásán kitett iven aláírták nevüket: **Beaucherk** angol főkonzul, gróf **Apponyi Lajos** és neje született **Scherr-Thoss** Margit grófné, gróf **Apponyi Gyula**, gróf **Károlyi** Mihály, **Darányi** Ignác földművelésügyi miniszter, **Kiss Pál** államtitkár és neje, gróf **Apponyi Antal**, **Károlyi** Sándor grófné, báró **Nikolics** Fedor, gróf **Andrássy** Aladár és neje, **Matyska** Alajos, gróf **Berchthold** Richard és neje, gróf **Széchenyi** Imre és neje, **Tabódy** Pál, gróf **Andrássy** Sándor és neje, herceg **Odescalchi** Géza és neje, gróf **Szapáry** István, gróf **Teleki** Géza és neje, gróf **Károlyi** László és neje, dr. **Jókai** Mór, **Földváry** Mihály, herceg **Hohenlohe-Oehringen** német főkonzul és neje, gróf **Dessewffy** Aurél és neje. — **Meranból** a főudvarmesteri hivatalba ma a következő távirat érkezett: gróf **Lónyay** Gábor és neje örömtüket fejezik ki ő fensége az özvegy trónörökösné egészségének javulása felett. **Lónyay**.

— **Az új metropolitáról.** Szerbiában a metropolita a király után az első személyiség, akinek, mint Mihály metropolita temetésénél is, maga a király is megcsókolja holt kezét. Fize-tése azonban korántsem áll arányban azzal a nagy méltósággal, melyet mint legnagyobb egyházi fő betölt. Mindössze 12,500 frank (5.500 forint) évi fizetést huz az újonnan megválasz-

tott **Innocentius** metropolita az államtól, tehát kevesebbet, mint nálunk a legtöbb püspök évi jövedelmi adója. Érdekes, hogy az új metropolita megválasztásának megerősítése után jöttek reá, hogy *nincs meg neki a kánoni szabályok által előírt többsége*, mely megkívánja, hogy azt a szavazatok két harmada adja.

— A király Ferdinánd fejedelemnél. Bécsből telegrafálják, hogy a király ő Felsége ma délután három órakor meglátogatta **Ferdinánd** bolgár fejedelemet. Kevéssel három óra előtt hajtattott el ő Felsége a Burghol gyalogsági ezredesi egyenruhában egyik szárnysegéde kíséretében a **Koburg** hercegi palota felé. Ő Felsége közel fél óra hossz-szat időzött a bolgár fejedelemnél, amely alkalom-mal egyuttal nagy részvételt kérdezősködött **Cle-mentina** hercegnő hollyléte felől.

— **Rohonczy öngyógyulása.** Lapunk legutóbbi számában már említést tettünk arról, hogy **Rohonczy** Gedeon országgyűlési képviselő füzetet adott ki a sajtószabadság ellen állítólag elkövetett sérelmének öngyógyulása ügyében. A füzet már meg-jelent. Czímclapja a következő:

JELSZÓ:

„AZ ÖRÜLT”

ROHONCZY GEDEON
országos képviselőnek

A MAGYAR PARLAMENTBEN — AZ AGRÁR-SOCIALISMUS
(RECTE COMMUNISMUS) MEGFÉKEZÉSE ÉS MEGOLDÁSA
SZEMPONTJÁBÓL — A „SAJTÓSZABADSÁG ELLEN”
ÁLLÍTÓLAG ELKÖVETETT SÉRELMEK

ÖNGYÓGYULÁSA

AZ E FÜZETBŐL BEFOLYLT TISZTA JÖVEDLEM AZ
ALFÖLDI INSGESEK SEGÉLYEZÉSÉRE FOG FORDÍTATNI
Budapest, 1898. március hó.

UTÁNNYOMÁS FENTARTVA.

MEGREDELHETŐ: PESTI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG-nál
(Budapest, V., Hold-utca 7.)

A füzet tartalma: az a hat beszéd, melyet **Rohonczy** Gedeon az agrárszocializmus ügyében rövid időközökben a képviselőházban elmondott.

— **Orosz tisztek Zolának. Moszkvából** írják lapunknak: Az oreli helyőrség tisztjei óriási, ezüstből való, gazdagon aranyozott és emállal díszített vázát rendelték **Fabergé** itteni műtővősnél. Az ő-orosz stílusban készült vázán a következő szók olvashatók:

— **Éljen Zola! Éljen a jog és az igazság!**

Az ajándékot, amelynek megszerzéséhez a tiszteken kívül számos földbirtokos is hozzá-járult, meleg hangu üdvözlő sorokkal kísérve-küldik el az elitelt Zolának. Az üdvözlő levelet az ajándékozókön kívül is számosan írták alá.

— A württembergi pénzügyminiszter halála. **Stuttgartból** jelentik, hogy dr. **Riecke** pénzügy-miniszter ma reggel meghalt. Az elhunyt 1891. ősze óta vezette a württembergi pénzügyminisztérium ügyeit. Mint pénzügyminiszter az adóreform meg-teremtését tűzte ki czéljául. Halálát az egész or-szágból ószintén gyászolják.

— Az új hadtestparancsnok. **Temesvári** leve-lezőnk jelenti: Ma délbén jelent meg a 7. hadtest parancsnokának, bayersheimi lovag **Schwitzer** Lajos altábornagynak parancsa, melylyel a parancs-nokság átvételét tudatja. Érdekes a parancs követ-kező része:

„Minthogy rövid időn alkalmam lesz a had-test csapatait és intézeteit megtekinteni, köszönet-tel kikérem a külső parancsnokok és főnökök netán tervben volt tisztelgését. A katonai kiképzés és oktatás a kitűzött keretben folytatandó. Készségkívül jó állapotban veszem át a 7. had-testet kitűnő elődöm kezeiből. Amit kilencz évi vezetés alatt elődömnök közel félszázadot betöltő harcban és békében egyaránt kipróbált ka-tonai tapasztalata megalapított, amit az ő kiváló elméje fejlesztett s ami a kitűnő vezér tantételei révén sokaknak közkincsává vált, azt megóvni, ápolni, fennben becsülni kell. A legfelsőbb szolgálattal érdeklődésben folytatott munka és tevékeny-ség által — szabályzataink és utasításaink szel-lemében, mint eddig — ezen hadtest jövőben is meg fog maradni a kiképzés, rend és fegyelem azon magas fokán, a tökéletesedés utáni törek-vésében teljesíteni fogja mindazon feltételeket, melyek harczképességét biztosítják s a háboruban tiszteletet parancsoló tényezővé teszik. Számítok

a parancsnokok és az összes tisztek teljes közre-működésére s a parancsnokság átvétele alkalmá-ból üdvözlöm a 7. hadtest minden egyes tagját.”

Az új hadtestparancsnok ma megtekintette a hadapródiakolát, az élmezési raktárt és a tüzér-kaszárnyát.

— **A huszár halála.** Debreczeni levele-zőnk írja, hogy ott **Tarnóczi** János huszár-szakaszvezető, mentelepi gyógykovács élete tragikus körülmények között semmisült meg. Amint a lovakat a vasuti kocsiába szállította, hogy az egyes mentelep-állomásokra vigyék, egy ló úgy rugta hasba, hogy eszméletlenül terült el. A kórházban megállapították, hogy belső sérüléseket szenvedett. Nagy kínjai vol-tak és azt mondta: szeretne meghalni. Ejjel, mikor mindenki aludt és a felügyelő is el-szunnyadt, emberföltöti erővel föltápaszkodott és éles késsel elmetésztette a nyakát az egyik föltövétől a másik föltövőig. A hű-gőre fölébredtek és azonnal hívták az orvo-sokat. Iszonyu küzdelem fejlődött ki az orvo-sok és a halni akaró huszár között, akinek be-teljesült az akarata: ma délelőtt meghalt.

— **Garasanin temetése.** **Balgrádból** jelen-tik: A hivatalos lap holnap közölni fogja Garasanin temetésének programját. *Eszerint a temetésen a két király, valamint az egész helyőrség is részt vesz.* A minisztertanács és az Akadémia tagjai fogják a koporsót a templomba és tábornokok a halottas kocsirol a sirboltba vinni. A gyászleplel a pártvezérek fogják tartani. A lapok pártkülönbség nélkül egyhangulag kiemelik az elhunynak állam-férfiai érdemeit és az udvarnak és valamennyi pártnak iránta érzett különös nagyrabecsülésére utalva, ez utóbbi körülményben a pártviszályok csillapulásátának jelét látják, ami Sándor király érdeme. A temetés pénteken délelőtt lesz.

— **A Szalavszky-Ivanka-ügy.** A Sza-lavszky-affaireban ma újabb fordulat állott be: Ivanka Oszkár táviratban fegyveres elégtételt követelt Szalavszky Gyulától a mai lapokban megjelent sértő nyilatkozata következtében. Az esti lapokban is csupa találgatások vannak még, vajjon Ivanka lovagias uton, vagy a bíróság előtt keres-e elégtételt, olyan rendkívüliek és szokatlanok ennek a legújabb ügynek az előzményei. Ivanka Oszkár maga is ingadozott ma, s ez okból tanácskozott több kiváló gent-lemmel, kiknek lovagias ügyekben mindig döntő szavuk van. Ma délbén azután herceg **Lobkovitz** Rudolfnak, gróf **Keglevits** Istvánnak és **Szell** Kálmánnak egybehangzó véleménye után távirati uton fegyveres elégtételt kért **Szalavszky** Gyula főispántól. Szalavszky Gyula szintén tá-virati uton tudomásul vette a kihívást és azt vála-szolta, hogy a kapott távirat tartalmáról meg-bizottjait, **Gajári** Ödön és **Pulszky** Ágost országgyűlési képviselőket ugyancsak távirati-lag értesítette. A nevezett megbízottak ennek következtében ma otthon és este a szabadelvű körben várták Ivanka Oszkár segédeit.

— **A szociállisták dolga.** Nyiregyházáról tá-viratozza tudósítónk: A nyiregyházi törvényzék hét napi tárgyalás után a leveleki szociállisták egy részét, akik a múlt év október 24-én a főszolga-bírótól elvitték a hivatalos iratokat, hatóság elleni erőszak miatt elítélte. Idősb Tóth Jánost, Madarász Istvánt, Kovács Mihályt és Popovics Mihályt 8—8 havi, Kovács Györgyöt, Usendovszky Józsefet, Zajál Jánost, Zsurkai Mihályt, Bacsó And-rást, Balog Jánost, Fodor Jánost, Tóth Jánost, Jusák Ferenczet és ifjú Tóth Mihályt pedig 3—3 havi fogházra ítélte a törvényszék, tizenhét vádlot-tat pedig felmentett. Az ügyész az összes vádlottak terhére felelősséget jelentett be.

Mint érdekes jelenséget megemlíjük, hogy a **békés-csabai** gazdasági egyesület ma tartott gyűlésen, mint tudósítónk táviratozza, elhatározta, hogy mozgalmat indít az iránt, hogy a szociális kérdés gyógyításául kéressék fel a törvényhozás a papi javak secularizációjára.

Valamivel zavarosabb hírek érkeznek azonban Zomborból, a honnan tudósítónk a következőket je-lenti: A budapesti szociállista apostolok által fel-bujtogatott zombori munkásnép sem akarván vidéki társaitól elmaradni, tegnap délután a megyeháza előtti téren nagy gyűlékezést rendezett és fegyveres

állást foglalt el. A rendőrségnek sikerült azonban pillanatra a nyugalmat és rendet helyreállítani, ámde titokban annál nagyobb a forrongás és lakosságunk között nagy a félelem, mert különösen éjjeli zendülésre és tüntetésre van kilátás.

A szociálisták főfészeke a Szelenecse és Bányák külvárosokban van. Vezetőjük pedig Brandl János pálinkamérő, kit igazgatásaiért a rendőrség le is tartóztatott. Elfogták még Tyrics Milán, Szimenov József, Rákin György hírhedt szociálista agitátorokat.

Kaposvári tudósítónk jelenti: A tegnapi személyvonattal valami Tanczer Jenő nevezetű szociálista agitátor érkezett Kaposvárra, aki nagymennyiségű Népszavát osztogatott ki az állomáson. Azután re bene gesta tovább akart utazni, a csendőrség azonban elfogta s bekísérte Kaposvárra. — A budapesti rendőrség és a királyi ügyészség még mindig behatárolt foglalkozik Várkonyinak a Földmívelő szerkesztő-kiadójának ügyeivel.

Megirtuk, hogy a rendőrség VII. kerületi kapitánysága a minap 100 forint pénzbüntetésre és a házkutatás alkalmával nála lefoglalt 491 forint 90 krajczárnak elkobzására ítélte Várkonyit azért, mert a szociálista mozgalom szervezésére, állítólag, gyűléseket eszközölt. Ez ügyből kifolyólag Várkonyi felett ma másodszor bíraskodott Tóth Lajos rendőrkapitány. A házkutatás alkalmával, mikor Tóth Lajos kapitány lefoglalta a 491 forint 90 krajczárt, Várkonyi tiltakozott a lefoglalás ellen s azzal érvelt, hogy ez a saját pénze. Mikor a kapitány tiltakozását figyelembe se vette, Várkonyi elkeveredésében e szavakat mondotta:

— Ezen jogtalan elkobzás ellen tiltakozom még életem árán is!

Ez a tiltakozó felszólalása volt az oka mai megidéztetésének. Rövid kihallgatás után Tóth Lajos kapitány 50 forint pénzbüntetésre ítélte Várkonyit azon a czímen, hogy a hatóságot hivatalos kötelességének teljesítésében meggátolni akarta, holott midőn e szavakat mondotta, akkor a pénzt Tóth Lajos kapitány már eltette. — Az ítélet indokolásában a kapitány kimondotta, hogy ha Várkonyi törvényteleniséget észlelt volna az eljáró hatósági közegek részéről, jogában állott volna panasszal élni ez ellen. De mivel ezt Várkonyi nem tette, ezáltal hallgatolag elismerte a rendőrség eljárásának törvényes voltát s így nem volt semmi oka sem kifeküdni az eljárás ellen.

Az a hír, mintha Várkonyi leányát, Várkonyi Mariakát is belekeverte volna a sajtópörökbe s hogy a vizsgálóbíró ennek folytán már ki is hallgatta volna a szép fiatal leányt, téves; Várkonyi csak futólag említette fel a vizsgálóbíró arra a kérdésre, hogy ki végezte a korrekciót, leányát, de hozzátette nyomban, nagyon sajnálná, ha leányát ő miatta ezért meghurcolnák. A kilencz sajtópör közül Várkonyi kettőért vállalta el a felelősséget, egy esetben pedig a kefelevonatokon eszközölt beszurásokért fog szavatolni.

— Erdőégés. Aradról táviratozzák: az aradmegyei Magulicsana községi erdők két napja égnék. Az óriási szélvész egyre szítja a tüzet és a mentési munkálatokat lehetetlené teszi. Ma délután sikerült lokalizálni, annyira, hogy tovább nem terjed. A kár óriási.

— Elégedetlen öreg honvédek. Még ők is... A nagy idők roskatag, ezüst hajú vitézei sincsenek megelégedve a világ mostani állapotával. Debreczeni levelezőnk írja, hogy az ottani adóhivatalnál szombaton osztották ki a havi járandóságot az öreg honvédek között. Valószínűleg Debreczenben és környékén van a legtöbb öreg honvéd. Az adóhivatal kimutatása szerint Hajdúmegye területén ötszáz öreg vitéz kap havankint 3—4—5—6 forint illetéket. Mogható kép együtt látni ezt a csupa fehér hajú, ráncos arcú, roskatag alakot Persze az öt-száz közül alig harmincz-negyven jött el. De ezek is egy csoportba verődve tanakodtak. Egy sánta vén vitéz szavelt a többinek:

— Ötven év óta vagyok sánta a házbért és havankint 3 forintot kapok. Igazság ez?

— Bizony nem igazság — mondogatták a többiek. — Boldegabban azok, akik ott vasznak el a harcmezőn dícső halállal. A sánta honvéd

azt indítványozta, hogy irjanak fel a miniszterhez, hogy pótolja meg valamivel a havi „angáriát” (gázi helyett), de a többség büszkén leszavazta.

— Nemere és sirocco. Fogaraszról jelentik, hogy a városban és környékén öt nap óta szakadatlanul dühöng a nemere, Erdélynek ez a rettegett szele, mely tegnap és ma borzasztó orkánná változott. A vihar háztetőket leszedett, sok ablakot betört és temérdek kárt okozott a kertekben. A városban nagyon nehéz a közlekedés s az országuton lehetetlen. A gazdák attól tartanak, hogy a száraz szél a szántóföldek utolsó csepp nedvességét is kiszívja. A hőmérő tegnap és ma reggel nyolcz foknyi hideget mutatott.

Fiuméből is óriási szélviharokról kapunk hírt. Levelezőnk ugyanis azt táviratozza, hogy az Adrián néhány nap óta nagy viharok dühöngenek, melyek sok hajókatasztrófát idéztek elő. Így a Konstantinápolyba elindult Irachis görög hajó Curzola szigete mellett megfenneklett. Foggia mellett két vitorlás, Milazzo közelében több halászhárka, Messina előtt pedig egy vitorlás hajótörést szenvedett. A Matilde olasz gőzös zátonyra került, egy vassal megrakott angol gőzös pedig a messinai szorosban léket kapott és elsüllyedt. A legénységét megmentették.

— Egy rejtélyes ügy. Appel Géza magánhivatalnok e hónap 7-én azt a feljelentést tette a főkapitányságnál, hogy Raidt Ferencz gráci születésű 29 éves magánhivatalnok az ő nővérével, a 22 éves Appel Gizellával, 1897. évi november hónapban, az édesanyjuk beleegyezésével, külföldre utazott. Raidt most Szerajevoból Appel Gézához és Appelnéhez intézett több táviratban s levélben tudtul adta, hogy Appel Gizella meghalt s temetési költségekre pénzt kér. Azt hiszi, hogy Raidt nem jár igaz uton. Az a gyanuja, hogy Gizella nővére meg sem halt s Raidt csak ily módon akar pénzt kicsalni, ha pedig Gizella csakugyan meghalt, úgy nővére erőszaknak, vagy valami büntöttynek áldozata, mert elutazásakor egészséges volt s így ki van zárva, hogy tuberkulózisban halt volna meg, mint Raidt táviratozta. Feltétele továbbá öcsöce, Appel Aladár 19 éves magánhivatalnok életét is, aki nővérének temetésére Szerajevoba utazott s kiről Raidt azt táviratozta, hogy: ... temetési költségek miatt, Aladárt nem engedi el.

Ennek következtében a szerajevói rendőrséghez még aznap távirati megkeresés ment, ahonnan a következő válasz érkezett:

Appel Gizella február 28-án tuberkulózisban meghalt. Folkart főorvos kezelte. Eltemették márczius 3-án. Appel Aladár február 28-án jött a temetésre és márczius 6-án Budapestre visszautazott. Visszatartva nem lett. Raidt Ferencz Budapestben, 1897. november 23-án volt utoljára. Kormánybiztos.

Appel Aladár Budapestre meg is érkezett, kihallgatható azonban eddigelé nem volt, mert Bezeredy-utca 6. szám alatt levő lakásán, állítólag, szivhajban fekszik s a szülei, hozzátartozói állítása szerint, beszélni is képtelen. Mihelyt egészsége javul, ki fogják hallgatni. Raidt Ferencz ellen egyébiránt Bernstein József petrozsényi kereskedő 200 forintos család büntette miatt 1897. szeptemberben feljelentést tett s ez ügyből kifolyólag a budapesti királyi törvényszék a Raidt Ferencz tartózkodási helyét nyomozza.

— Az ozorai rablókrónikából. Hírhedtebb község talán egy sincs az országban a forontálmegyei Ozoránál. A lakosság tiszta román, amely nem ismer sem isteni, sem emberi törvényt. Az ozoraiak egyáltalán nincsenek tisztában az enyém-tied fogalmával s aki meg akarja őket passziójukban akadályozni, azzal igen röviden szoktak elbánni. Ozorán agyonverték már két jegyzőt, járásorvost, csendőrt, majd pedig nevezetessé tették magukat országsszerzte azzal, hogy a két lelőtt csendőrsírkövet darabokra törték. Ez kényszerítette a hatóságot arra, hogy meghárolmszorozza a csendőrséget Ozorán, ahol minden urféle ember revolvérrel jár az utcán s ahonnan gyorsan sietnek tova a vásárosok, ha nem akarják magukat kiraboltni. Ebben a községben folyton történik valami. Így a napokban, mint nagybecskerekilevelezőnk írja, Bozsán György

jómódu parasztagda ablakát alkonyat után fessegetni kezdte valaki. Az asszony, amint kinézett, egy sötét alakot látott az utcán ácsorogni s azért oda hívta a férjét. Abban a pillanatban, mikor Bozsán kinézett az ablakon, kívül egy lövés dördült el s az erőteljes férfi egy jajkiáltás nélkül összerogyott. Mire orvost hívtak hozzá, már meghalt. Az arca a lövéstől annyira szét volt roncfolva, hogy nem is lehetett ráismerni. A csendőrség még azon este elfogta a tettest, Mazsunka Pál személyében.

— Badder ur és Badder asszony. Londoni levelezőnk írja: Badder asszonyság pár napra elhagyta volt Londont, hogy a vidéken lakó nővérével néhány napot eltöltjön. A derék asszonyság azonban nem elégedett meg a vidék gyönyörűségeivel, neki az ottani szálás legények is megtetszettek. Rövid néhány nap múlva benső viszonyt kezdett egy közönséges parasztlégénnyel. Midőn teljesen boldognak érezte magát, tollat fogott s férjének levelet írt, hogy nagyon jól érzi magát kedvese hajlékában s hogy nem szándékozik többé visszatérni. A szegény férj tréfának vette a dolgot, de azért mégis írt a feleségének, hogy siessen hazafelé. E levélre a posta a következő levelet hozta:

Kedves volt férjem!

Ugy látom, hogy ön nem veszi komolyan leveleimet, pedig biztosítom, hogy talán abban irtam legelőször önnek teljesen komolyan. S ha mégis kétsége támadna, úgy jöjjön holnap az itteni pályaudvarra s figyeljen meg, mert bizonyára együtt fog látni kedvesemmel.

Az ön volt

Fannyja.

Badder ur most már érteni kezdte a levelet s miután kétsége már nem volt felesége eljárása iránt, másnap két tanúval kiment a pályaudvarra. A vonat csakhamar megérkezett s ott meggyőződtek mindarról, amit Fanny nagysám megelőzőleg írt. Badder ur egészen hidegvérrel jelentést tett a törvényszéknek, mely aztán a parasztlégényt a férj javára fizetendő 1500 frank büntetésre ítélte.

— Nagy tűzvész Pozsonyban. Tegnap késő este nagy tűz volt Pozsonyban. A nagyterjedelmű huszárkaszárnya teljesen leégett. A mentésben szinte versenyre kelve buzgólkodott a helyőrség összes legénysége és a városi tűzoltóság, de a kigyuladt épületet megmenteni nem sikerült, mert óriási takarmánykészletek voltak benne felhalmozva, melyek elpusztulása által a kincstár jelentékenyen károsult. A városban egész éjjel nappali világosság uralkodott. A lovak megvadulva vágattak tova, reggelre azonban mégis sikerült összehajtani valamennyit.

— Az öngyilkos meséje. Ma korán reggel a pozsonyi kórház igazgatósága értesítette a rendőrséget, hogy Szarka Mátyás, toós-nyárasdi gazdát vérrel borítva hozták oda. A kiküldött rendőrfogalmazó átsietett a kórházba, ahol a nagybeteg fekvő ember elmondotta, hogy tegnap estefelé a Rössler-féle téglagyár mellett egy ismeretlen munkás csatlakozott hozzá, aki később revolvérrel hasba lötte és 13 forintját elrabolta. A rendőrtiszviselőnek mindjárt feltűnt, hogy a veszedelmes seb fölött a ruha teljesen ép, gyanuja támadt tehát s Szarkát keresztkérdéseivel annyira zavarba hozta, hogy végre is bevallotta, hogy előadása mese volt s hogy anyagi gondok miatt ő maga lötte meg magát. A mesét csak az esetleges büntetés miatt való félelemben találta ki. Állapota életveszélyes.

— Az éjjeli vendég. Városszerzte beszélnek most Debreczenben a következő esetről. E. B.-t, egy meglehetősen süket fiatal embert, felkérte az egyik barátja éjjel a kávéházban, hogy adjon neki szálást, mert a kapu kulcsát otthon felejtette és csengő nincs, amivel felébreszthetné a háziakat. E. B. vendégszeretettel vitte lakására a barátját. A szobában egyetlen ágy volt és udvariasságból mindketten a dívánra akartak feküdni, de a vendég már ennyi áldozatot nem akart elfogadni és mégis ő került a dívánra, hogy E. B. a saját megszokott ágyában pihenhessen. Éjjel három órakor a vendég iszonyu lármára ébredt föl, E. B. valószínűleg rablókról álmodhatott, mert kétségbeesetten kiáltotta:

— Rendőrök. Meg akarnak gyilkolni! Segítséget!

A vendég váltig mondta:

— Én vagyok, pajtáim, ne ijedez!

De a pajtikám süket, mint az ágyu és tovább is remegett, félt, annyira, hogy jobb kezét felnyújtván, a falon keresni kezdte a revolvert. A vendég megdöbbsent. Világos, hogy K. B., aki aggregény és folyton egyedül van, tökéletesen megfélekedett arról, hogy vendég van a szobában, a kérlelő szót pedig, süketsége miatt, nem hallja. Már utánanyúlt a revolvernak és épen löni akart, mikor a vendég hirtelen fölpattant, meggyújtotta a gyufát, egyszerre egy egész paklit és annak a szemvakító világosságánál mutatkozott be:

— Te vén számár! Agyon ne löj. Én vagyok.

— Gondatlan szülők. Kulissza János upesti munkás tizennégy hónapos fiacskája ma délután szülőinek lilium-utczában levő lakásán belcesett egy dészta lugba s mire észrevették, már halott volt. A szerencsétlenséget a szülők vigyázatlansága okozta.

— Párba gereblyével. Gyopárhalmi legszemrevalóbb leányzója, minden kétségen felül Haraszti Eszter. Alakja, mint a jegénye, dereka ringása rózsabokor hajlása. Apja, anyja kúnna a kis temetőben; öröksége négy hold puha, zsíros, fekete föld. Ezekután aztán nem is mehet csodaszámba, hogy a gyopárhalmi barna-piros legények színe-java bomlott a szép Eszter után. De a szép Eszter két bogárszeme, hajjalmosolygása a sok közül csak két legény felé fordult. Meg is kábult ettől mind a kettő. Szecsődi Pista és Kozári Mihály; úgy az egyik, mint a másik kapaszkodott szíve választottjának keze után. Kettőjüké persze nem lehetett a szép Eszter. Hát párhajra került a sor. A két legény egymás között a következőkben állapodott meg: Két gereblyét fektettek le egymástól egy ölnyre. Atugrották mind a ketten. Aztán a gereblyéket messzebbre fektették le egymástól és így versengtek; aki nagyobbát fog ugrani, azé legyen a szép Eszter. És ennek a viaskodásnak halál lett a vége. A negyedik ugrásnál Kozári Mihály a gereblye fölfelé fordult fogai közé zuhant oly súlyosan, hogy azok hasába mélyen behatoltak. A rozsdás vasfogak által okozott súlyos sérülés vérmérgezést okozott és Kozári Mihály ma már friss hant alatt pihen; pihen és a szerelmet már nem éri. Hogy Haraszti Eszter most aztán fogja-e Szecsődi Pistát boldogítani, nem tudják még. Hiszen a szép Eszternek szíve-lelke olyan igen nehéz, megoldhatatlan rejtély!

— A hajduböszörményt Orfeus. Oláh Ferkó cigány két évig fuvoázott Berlinben s pár hét előtt érkezett haza Hajdu-Böszörménybe arra a hírre, hogy meghalt a felesége. Amikor haza érkezett, alig ismerték rá, mert olyan elegáns volt, hogy Rigó Jancsi elbujhat mellette. De az ékes ruhában is a régi hűségese cigányszív dobogott, melyet gyászborított a feleségének a halála. Hiába hívják, nem áll bandába, él a gyűjtött pénzéből, amelyet Berlinből haza hozott, hanem mindennap kimegy a temetőbe és fuvoázgat a felesége sírján egy-két órahosszat. Már közönsége is van neki, amely állandóan a sírok mögé csoportosulva hallgatja az Oláh Ferkó fuvoázásának bánatos hangjait.

— Elfogott rablógyilkosok. Ezzel a címmel a napokban megírtuk, hogy az aradmegyei csendőrség elfogta azokat az embereket, akik negyedfél évvel ezelőtt özt. Schvarcz Dávidnak ménesi kereskedőt meg akarták gyilkolni. Az elfogottak — mint levelezőnk ma írja — töredelmesen vallottak, sőt egyikük, Szabó László ménesi borbély, azt is beismerte, hogy atyja közreműködése mellett, ki akkor templomszolga volt, 1893-ban kirabolta a gyoroki római katolikus templomot és az elloptott tárgyak közül a kelyhet az udvarán lévő kutba dobta, ahol azt tegnap meg is találták. A vizsgálatot a csendőrség még folytatja, mert alapos a gyanu, hogy több más bűntény mellett, Szabó László felkelt a saját felesége meggyilkolása is terheli, ki a mult esztendőben gyanus körülmények közt hirtelen elhunyt.

— Templomrablás. A balassagyarmati izraelita templomot, mint levelezőnk táviratozza, az éjjel megrabolták. Az egyik perselyt kiürítették, a másiknak csak a zárját ütötték la. A frigiditást szintén feltörték, de üresen találták, mert az ezüst thorát, óvatoságból, nem tartják a templomban.

Kurrentált szerzetes.

Dr. Rádics Emilián eltűnése.

A nagybecskerei Torontál-nak tegnap érkezett számában szenzációs hír van egy görög-keleti szerzetesről, akit annak idejében többször emlegettek püspökjelöltnek is és aki sokoldalú képzettsége és komoly papi tudománya mellett is valószínűsége enftant terrible-je volt a magyarországi szerb egyháznak. Dr. Rádics Emilián — így írja az idézett újság — nyomtalanul eltűnt a Versecz melletti messicsi monostorból és most egyházi hatósága, a verseczi főszolgabíró útján, formálisan körözött az eltűnt barátot; a nagybecskerei rendőrkapitány is hivatalos átiratot kapott, hogy dr. Rádics Emiliánt nyomoztassa „és feltalálás esetén” szállítsa vissza a messicsi kolostorba! Tehát egészen komolyan van arról szó, hogy egy szerzetes papot, aki elhagyta a czelláját, karhatalommal akaroda visszavinni az egyház.

A szokatlan esetről ma a következőket jelent egyik délmagyarországi tudósítónk:

Doctor Rádics Emilián, a kurrentált pap — akinek sorsa érdekes világot vet a magyarországi szerb hierarchia belső életére — negyvenöt év körüli férfi. Már három-négy esztendeje itt tartózkodott a messicsi kolostorban; egy fényesnek ígérkező pályán tudniillik úgy akadt meg, hogy minden régebbi egyházi méltóságtól megfosztva, ez idő szerint mintegy internálva kellett neki lenni a pusztai erdei monostorban. Ennek az egyházi fenytéknek számai oly hosszúak és régóta szövődnek egyre; a szövöszék a karloviczi patriárkák udvarában működik, ahol másfél évtized óta feltékenykedtek Rádicsra. Az intrikák természetesen súlyos fegyelmi vétségekre ragadták a lobbanékony természetű papot és így jutott neki püspöki korona helyett egy szűk cella, ahonnan a patriárkai trónus helyett — mert arra is aspirált Rádics — csöndes, szomorú tölgyeket és unalmas szántóföldeket nézhetett a barát.

Rádics Emilián előkelő és vagyonos családból származik, mely a régi határvidéken osztrák nemességet is kapott. Ő maga nagy ambícióval lépett a papi pályára és Kiewben avatták föl a theologia doctorának, mely grádussal az óhitű egyházban különös kitüntetések járnak: főesperesi talár és arany-mellkereszt. Azután — mint az egész magyarországi szerb klérusban az egyetlen theologiae doctor — tovább folytatta tanulmányait és már harmincz éves korában tiszteletbeli philosophiae doctora is volt a prágai és még egy német egyetemnek. Ekkor — Angyelic patriárka idejében — szerzetes lett, ami az óhitű egyházban tudvalevőleg szükséges kvalifikáció a püspökséghez és udvari praelátus (protosyncellus) gyanánt a patriárka mellett működött. Ugyanebben az időben mintegy tíz egyházi jogi és egyháztörténelmi tanulmányt is írt, melyek közül az egyiket, a magyarországi görög-orthodox egyházak partikuláris jogairól szólót, Trefortnak, az akkori közoktatásügyi miniszternek ajánlotta. Ebben a művében az autonóm szervezet ellen a rideg hierarchikus irányzatot védi és ez sok ellenséget szerzett neki a szerb egyház világi elemei között. Elérte azonban azt, hogy 1885-ben, alig harminczkét éves korában a megüresedett verseczi püspöki széket adminisztrátorává nevezték ki. Püspöknek azonban nem választották meg, mert időközben Angyelic patriárka más papi befolyásoknak engedett. Ekkor összekülönbözött egyházi főnökével, aki ezért megfosztotta minden egyházi méltóságtól és egy szerémségi zárdába internálta. Úgy látszott, ekkor, hogy Rádics Emilián pályája derékon kettő van törve. Hiába fordult az akkori közoktatásügyi kormányhoz, az e tisztán belső egyházi ügybe nem avatkozhatott.

Angyelic utóda, Brankovics, a mostani patriárka azzal kezdte, hogy rehabilitálta Rádicsot. Megiette a bezdini (Temes vármegyei) kolostor apátjává, de midőn a püspökségek egyre-másra megüresedtek, Rádicsot egyszerű falusi papok kedvéért folytonosan mellőzte. A patriárka maga is, impozáns megjelenése dacára igen szerény látkörü ember, akiről a magyarországi szerbek

is azt szokták mondani, hogy: „Nagyon tud impozálni, mindaddig, amíg meg nem szólal”. Csak minisztersége alatt azonkívül erősen ingadozott az állása is és attól félt, hogy nyugdíjazza, mint 1879-ben Ivackovicot. Ennélfogva gondja volt rá, hogy alkalmas utóda a püspökök között veszedelem esetében ne legyen és így mindig könnyen kivitte, hogy a püspökválasztásokon Rádics egyetlen egy szavazatot se kapjon soha. Helyette mindig talált egy regimentspátert vagy egy unokaöccsöt, püspöknek. Azonkívül igyekezett egészen is ártalmatlanná tenni Rádicsot, aki a meggondolatlan rehabilitálás után veszedelmes lett neki. Erre a mollózott ember heves temperamentuma és meg lehetősön viveur életfelfogása bőségesen nyújtott alkalmat a patriárkának. Rádicsot azzal a megokolással, hogy pusztítja a kezére bízott egyházi javakat és egyházi felsőséget rágalmazza, csakhamar megfosztotta az apáti méltóságtól. Azóta Messicsben volt deficienciában a gavalér modoru pap, aki kiváló szellemi kvalitásai mellett a maga vesztére kelletlenül követelőbb és stréberkedőbb volt mindig. Innen, Messicsből tűnt el tegnap, miután a súlyos büntetést sokáig megadással tűrt. Azt hiszik, hogy torontáli rokonainál tartózkodik, vagy pedig Budapestre indult.

A megdöbbsentő a dologban az, hogy a patriárka most Rádicsot kurrentáltatja! A patriárkában megvan az a naivság, hogy például nemrégiben is így idézett meg egy szegény falusi papot konzisztórium elé valami fegyelmi ügyben:

— Ha nem jössz, elhozzatlak csendőrokkell!

A jó patriárka (vagy talán jogi tanácsadó?) tudniillik mintegy ötven esztendővel elmaradtak a világtól; azt hiszik, hogy még 1898-ban is hatósági asszisztenciával lehet egy papot a fegyelmi fórum elé állítani, vagy pedig a fegyelmi fogságba visszavinni. Ugy látszik azonban, ez a jogi tévedés — műnyelven szólva — „fenforog” az illető szolgabírói hivatalnál is, mert különben nem kérte volna a rendőrhatalóságot Rádics Emilián „visszaszállítására.”

Rádics alighanem a legjobban informált jogtudós ez adott esetben. Biztos benne, hogy nem szállíthatják vissza és legfőkébb csak azt sajnálja, hogy nem akarják erőszakkal elvinni valamelyik püspöki székre.

Egy éjjel érkezett jelentés szerint Rádics nem tűnt el, hanem Verseczen tartózkodik. Rádics ellen, miután a szerb metropolitában uralkodó zűlött állapotok miatt a királyhoz és a magyar kormányhoz fordult, Brankovich patriárka az illetékes szentszék előtt az eljárást megindította. Miután pedig Rádicsnak sikerült valamennyi vádpontot megcáfolnia, maga a szentszéki ügyész vona vissza a vádat. Rádics ellen különben büntenyítő pört is akartak indítani, de ez is javára dőlt el, amiért is Rádics, rágalmazói ellen, pert indított.

A Dreyfus-ügy bonyodalmai.

Nem régen egy párisi hirt közöltünk, amelyben elmondottuk, hogy egy Robert D... nevű fiatal embert, aki négy hónapig élt együtt egy párisi szállóban Leontine B... kisasszonnyal, szállóbeli lakásán fölakasztva találták. Az akkor homályos ügyet most megvilágítja párisi levelezőnk újabb tudósítása, amely így szól:

Páris, márczius 8.

Az öngyilkosságnak sokkal több köze van a Dreyfus-Esterházy-ügyhöz, mint eleinte hitték. Most ugyanis csaknem bizonyosra vált, hogy Durrieu nem volt öngyilkos, hanem idegen kezek ölték meg és azt is biztosra veszik, hogy a gyilkos Esterházyék béréltje. Az esetnek előzményei ezek:

Emile Berr, a Figaro szerkesztőjének határozott állítása szerint Durrieu nagyon élénk összeköttetésben állott az Esterházyi pártoló körökkel és azonos Lemercier-Piquard hajdani rendőrgyökökkel, a hamisított Atto-levelek írójával. Hogy kinék az eszköze volt? Azt most még nem lehet tudni. Hogy miért kellett meghalnia? Azt részletesen elmondja Séverine asszony, akinek az egész ügyben furcsa szerepe van — a Fronde hasábjain.

Séverine asszony ezeket mondja: Durrieu, aki a rue de Sévres-n egy szállóban lakott, nem a maga

kezétől halt meg. Leveleiben gyakran említette nekem, hogy egy idő óta állandóan rettegésben él, mivel folytonosan kísérgeli valaki, aki aligha van jó szándékkal iránta. Hogy ki volt ez a szerencsétlen? Azt én magam sem tudom. Csak azt láttam, hogy úgy élt, mint egy üldözött vad, hogy félelmében folyton bujkálni kényszerült s hogy erősen bele van keverve a Dreyfus-ügybe. Azt is tudom, hogy nagyon sajtáságos körülmények közt halt meg, épen abban az időben, amikor egy, Esterházykat fölöttébb kompromittáló leleplezésre készült. Szomszédai eskü alatt vallják, hogy azon éjjelen, amelyen Durrieu meghalt, egy középtermetű, kissé görbe, őszhajszu egyént láttak óvatosan ki-osonni a szállóból. Ez senki más nem lehetett, csak Durrieu gyilkosa.

Február 19-én, mikor a Zola-tárgyalásról hazatértem, egy levelet adtak át nekem, amelynek borítékjára a cím mellé *sajátkezűleg adandó* és *sürgős* jelzések voltak írva. Ez a levél így szólt:

„Madame Séverine! Egy bizonyos ügyben, amely a most esküdtszék előtt lévő pörrel szoros összefüggésben van, mindeztideig hallgatásra és nagy önmegtartóztatásra éreztem magamat kötelezettnek. Minthogy azonban a táborok egyes főbb tisztjeinek az esküdtszék előtt tett leleplezései engem is érintenek, úgy vélem, föl vagyok mentve a hallgatás alól és leránthatom a leplet arról a rejtélyes szerepről, amelyet eddig játszottam. Nagyon kérem, madame, kegyeskedjék ma este fogadni, hogy kikérhessem tanácsát. Azért bátorodom Önhez fordulni, mivel nem vagyok egészen ismeretlen madame előtt. Fogadja, stb.

M. Durandin.”

A levél alján még ez állott: *P. S. Este 11 órakor a Fronde szerkesztőségében fogom átvenni válaszát.*

En, óvatosságból, mással irattam a választ: *Este fél tizenkettőkor várom a lakásomon.* Hogy ne kelljen lakásomat keresnie s így el ne árulja magát, a kitűzött időre leküldtem eléje egy szolgát. Ő azonban nem jött el. Február 21-én megint a következő levelet kaptam tőle:

„Madame Séverine! Áttól való félelmemben, hogy az ellenem szőtt intriguák és fenyegetések egyszer mégis beteljesülnek, a legnagyobb óvatossághoz kellett folyamodnom. Szombaton elhagytam Páris, hogy a Dreyfus-Esterházy-pörre vonatkozó és kezeim között lévő okmányokat biztos helyre tegyem valahol; este visszatértem a városba és egyenesen a Fronde-hoz mentem Madame vála-száért. Rendkívül sajnálom, hogy későn jöttem, de azért nem baj, nincs elveszve semmi. Holnap, kedden, megint ott leszek a Fronde szerkesztőségében, de ottlétemnek titokban kell maradni. Majd ennek az okát is megmondom.”

Durrieu-Durandin azonban ekkor sem jött el. Egy február 25-iki keleti levélben következőképen ment ki magát elmaradásáért:

„Madame! Nem az én hibám, hogy másodszor is hiába ígertem eljövetelemet. En kedden este, megbeszélésünkhöz képest, elindultam a „Fronde“-hoz; hanem, mint madame is tudja, nagyon szigorúan őrködnek minden lépésemre és pont 11 órakor, mikor a rue St.-Georgesra értem, észre is vettem üldözőimet. Természetes, hogy ekkor már nem mehettem föl a szerkesztőségbe, nehogy eláruljam összejöttetésünket. Most már azonban okvetlenül kell találkoznom madame-al. Nem lehetne-e a lakásán és a szerkesztőségén kívül más helyen találkozunk? Mellékeltem kérdők külföldre jövezeteket, amelyek bizonyára érdekelni fogják... Durandin. Cím: „A. D. B. 1885. Poste restante. Chambre des députés”.

A „különbféle jegyzetek” egy négyoldalas levélpapírra voltak írva és nagyon rejtélyes kifejezésekkel állottak. Az első oldalon *M. H. Rochefort, Paris, 25, Villa Dupont, E. V.* cím volt rá írva. Noha én nagyon barátságos viszonyban állok Rochefort-ral még is vonakodtam azokat a jegyzeteket átadni neki s csak másolatban küldtem el, a közléssel pedig alkalmasabb időre vártam. Most, hogy az írójuk meghalt, itt volna az alkalom, de várom, hogy Rochefort maga kiadja-e? Mert az ő beleegyezése nélkül én sem adom ki. Rendelkezésemre bocsátom Rochefortnak. Teljes bizalommal hazám igazságszolgáltatása iránt, önként adom az írás fotográfiáját a törvényszék kezébe, hanem ami az eredetijét illeti, az jó helyre van eltéve. Azt csak annak a bírónak vagy hivatalnoknak a kezébe adom, aki bebizonyítja nekem, hogy:

1. Lemerrier-Piquard-Roberty-Durrieu-

Vergues-Martin vagy Durandin, (ezeket a neveket használta Lemerrier-Piquard, helyesebben Lemerrier-Martin) sem nyilvános, sem titkos embere nem volt az államnak és semmi része sem volt a Dreyfus-aktákkal elkövetett üzérkedésekben;

2. hogy nem más kezétől halt meg, hanem öngyilkos lett.

Zola újabb pöre.

Paris, március 9.

Zola tudvalevőleg azt írta híres *J'accuse* című cikkében, hogy az a három írásszakértő, aki az Esterházy ügyében ítélezett bíróság előtt azt a szakvéleményt mondotta, hogy nem Esterházy írta a bordereaut, *csalárd és hazug véleményét mondott.* Ez a három írásszakértő Zola és Perreux ellen a rendőri bíróság előtt rágalmazás miatt pert indított. Mind-egyik szakértő száz-százezer frank kártérítést is követel.

Ma délelőtt kezdődött meg ez ügyben a rendőrbíróság kilencedik kamarája előtt a tárgyalás, amely iránt főleg amiatt nem mutatkozott nagyobb érdeklődés, mert a közönség előre tudta, hogy ma még érdemleges tárgyalásra nem kerül a sor. Tényleg arra az álláspontra helyezkedett mindkét vádlott, hogy a vádlóknak ezzel a panaszukkal a sajtóbíróság előtt kellett volna előállniuk.

A tárgyalás két órakor kezdődött. Zola és Perreux ügyvédekkel együtt, Laborival és Clemenceauval jelentek meg. A bíróság három tagból állott. Mindjárt a tárgyalás kezdetén kijelentette Clemenceau, hogy ebben az ügyben a sajtóbíróság illetékes, mert az írásszakértők nem magánemberek, hanem közhivatalnokok.

A szakértők képviselői és a közvádlo a bíróság illetékességét vitatják.

Miután még Labori szintén az illetékesség ellen tett kifogást, a bíróság visszavonult határozathozatalra és saját illetékességét megállapította. A tárgyalást két hét múlva folytatják.

Gajzágó Salamon.

1830—1895

Gajzágó Salamon főrendiházi tag, a leg-főbb államszámvevőszék volt elnöke, ma délután két órakor 68 éves korában meghalt.

Ismét megfogott tehát egygyel azoknak a férfiaknak a száma, akik Magyarország ujja-alakulásának és a legmozgalmasabb politikai élet idejében vezető szerepet játszottak.

Gajzágó Salamon volt az első legfőbb állami számvevőszék elnök s mint ilyennek maradandó emlékei vannak ezen elsőrangú állami intézmény helyes szervezése, megalkotása és vezetése körül, amennyiben Gajzágó Salamon volt az, aki tapintatosságával, éles ítélő tehetséggel, higgadt gondolkodásmódjával az állami számvevőszék intézményét való-sággal meggyökerezettette új alkotmányunk ke-reteiben.

E felől a zajtalanul működő intézmény felől ugyszólván tájékozatlan a nagyközönség, pedig a kormányzat tisztaságának és ebben az adózó közönség érdekei megóvásának egyik fontos biztosítéka a számvevőszék, melyet a törvény függetlenséggel és messzemenő jogokkal ruházott fel.

A magyar számvevőszék Gajzágó Salamon vezetése alatt némesak legyőzte a kezdet nehézségeit, hanem állandóságának alapjait is lerakta.

Igen természetes, hogy a nagyfőntosságu új állás, a miniszteri állással egyenlősített elnöki szék betöltésének kérdése 1870-ben élen-ken foglalkoztatta az arra hivatott köröket. Háromszor kellett a képviselőknek szavazniok, míg az abszolút többség létrejött.

A király a legtöbb szavazatot nyert, így tehát első helyen jelölt Gajzágó Salamont ne-vezte ki.

Minthogy ez az állás annak viselőjétől teljes pártatlanságot követel, Gajzágó kineve-zetése pillanatától fogva a politikai térről tel-jesen visszavonult, sőt a pártkörből is kilépett, ahol pedig puritán jelleménél és rendkívül sze-retetreméltó egyéniségénél fogva általános tiszteletnek örvendett.

Nem érdektelen, mint a számvevőszék főntosságát és Gajzágó lelkiismeretességét jel-

lemző epizódot feljegyezni azt, hogy Zsedényi Ede, a híres takarékoskodó, az 1870-iki képviselőház pénzügyi bizottságának elnöke, aki mindenütti és mindenben takarékoskodott, csak a számvevőszék iránt volt bőkezű. Annak költségvetését mindig megszavazta, sőt azt is mindig megkérdőzte Gajzágótól, hogy nem ki-ván-e még valamit.

— Azután szigorúan ellenőrizd ám azo-kat a minisztereket: tette hozzá a nagy taka-rékoskodó.

Gajzágó életrajzi adatait a következők-ben adjuk:

Gajzágó Salamon erdélyi nemes családból származott. Apja Gajzágó Salamon, anyja Gál Té-rezia volt. Szülei 1815-ben elköltöztek Szamos-Ujvárról, az őrmény metropolishól Tur-Pásztorra s Gajzágó Salamon ott látta meg a napvilágot 1830. február 2-án.

Az akkori idők tréfás mondása szerint igazán nagy családból származott, mert szülőinek rajta kívül tizenhét gyermekük volt.

A gimnáziumot Szolnokon és Pesten, a jogot pedig Pozsonyban végezte. Ezután abban a szeren-csében részesült, hogy gróf Széchenyi István mellé került mint patvarista. Ezekben a mozgalmas idők-ben tevékeny részt vett a pesti lelkes ifjuság agi-tációiban.

Mikor a szabadságharc kitört s gróf Szé-chenyi István elborult elmével Döblingbe került, Gajzágó Salamon felcsapott honvédnek a Zrínyi-zászlóaljba. Kiválóan bátor viselkedése következté-ben csakhamar hadnagy lett s mint ilyen részt vett több alföldi csatában. A moóri ütközetben azonban az ellenség kezébe került. Családja már halottnak hitte, mikor megérkezett a hír, hogy az osztrákok gyalogosan Bécsbe vitték s onnan vasuton König-grätzbe kísérték, ahol fogságba vetették. Itt szenvedett 1849. október végeig.

Kiszabadulván a fogságból, hazament Er-délybe, előbb Szamos-Ujvárra, majd némafakú birtokára, ahol csöndesen gazdálkodott és irodal-mmal foglalkozva várta a haza sorsának jobbra-fordulását.

Irodalmi tevékenysége is olyan figyelemre-méltó és értékes volt, mint minden más, amihez hozzáfogott. Beszélyeket írt *Sali Bánk* név alatt a *Hölgyfutárba* s *Békési* című eredeti négyfel-vonásos történelmi drámáját a kolozsvári színház 40 arannyal jutalmazta. Ez a darab a kolozsvári színházon kívül a pesti nemzeti színházban is színre került 1856. június 23-án és szép sikert aratott.

Ezenkívül *Majláth Margit* című drámája is színre került a kolozsvári nemzeti színházban 1859. áprilisban s több darabja maradt meg kéz-iratban is. Nemsokára azonban a politika terére lépett s végkép bucsut mondott a szépirodalomnak.

1853-ban nőül vette báró Thoroczkai János özvegyét, Macskássy Katalint, akitől három gyer-meke született: két fiu, *Samyl* és *Boldizsár* és egy leány: *Fatime*, aki Lukács Béla kereskedelmi miniszter neje lett.

Mikor az alkotmányos mozgalmak 1861-bez újra fellendültek, Belső-Szolnokmegye megválasztotta főjegyzőjének.

A daliás főjegyzőnek kitűnő pennáját és fényes szónoklatait egyaránt megbecsülték s Szamos-Ujvár kétszer is megválasztotta képviselőjének a nagysze-beni tartománygyűlésre, de Gajzágó az Unióhoz hű többi honfitársaival együtt, egyszer sem jelent meg az alkotmányellenes gyűlésen.

1865-ben azonban a kolozsvári országgyűlésen elérkezettnek látta az időt, hogy a tettek mezejére lépjen. A hazafias Szamos-Ujvár várost 1870-ig folyvást ő képviselte ugy a kolozsvári, mint a pesti közös országgyűlésen (1866—1870) s szorgalmasan dolgozott a bizottságokban.

Mikor Dósa Elek, a képviselőház alelnöke meghalt, az emlékbeszédet ő mondotta el fölötté s az országgyűlés az 1869. áprilisban megnyílt új ülészakban őt választotta meg első alelnökévé.

Erős meggyőződéssel és igaz lelkesedéssel volt híve az akkori Deák-pártnak a tevékeny részt vett mindazokban a küzdelmekben, melyeket a ki-egyezés első éveiben a Deák-párt vívott a magyar állam új szervezetének megszilárdítása érdekében.

Mint a háznak alelnöke ritka tapintattal ve-

zette az üléseket s hogy a szenvedélyes viták daczára a törvényhozó-testület tekintélyén és méltóságán nem esett csorba, abban ő neki nagy érdemei voltak.

Mikor az 1870-iki országgyűlés az állami legfőbb számvevőszék felállítását elhatározta, a képviselőház ennek a kiválóan fontos közjogi intézménynek elnökövé őt választotta meg.

Ettől az időtől kezdve ennek a hivatalának élt szíves-lelekkel. Mikor 1892-ben Lukács Béla, az ő veje, kereskedelmi miniszter lett, Gajzágó lemondott hivataláról és nyugalomba vonult, minthogy — törvény szerint — inkompatibilis dolog, ha a legfőbb számvevőszék elnöke és a kormány valamely tagja közeli rokonságban állanak egymással. A király, amikor Gajzágó nyugalomba vonult, a valóságos belső titkos tanácsosságot és az első osztályú vaskoronarendet adományozta neki. Kevésselezután a főrendi ház tagja lett. Megemlítjük még, hogy néhány évvel első neje halála után újra megadósult. A kiváló műveltségű festőnő, talabéri Fluck Paulát vette nőül.

A guillotintól a képviselőházig.

Midőn ez év február 27-én Marseille kikötőjében horgányt vetett az *Armand Béhic*, hatalmas francia hajó, elsőnek egy fiatal ember szállt ki, kinek szép szakállja és fekete haja volt s ki nehékesen húzta maga után egyik lábát. *Cyroc*, a hírhedt anarchista volt ez, kit 1883-ban halálra ítélték, mert azzal vádolták, hogy ő röpítette levegőbe a lyoni Bellecour-kávéházat.

Lyonban nagy izgalom uralkodott aznap, midőn a montceau-les-minesi törvényszéknél az anarchista-pórt tárgyalták, mert körülbelül husz iparos volt abban kompromittálva.

E városban, mely inkább kereskedelemre, mint politikai tárgyalásokra alkalmas, valóságos forradalmi szellő fujdogált. Egyik merénylet a másikat követte. Egy-egy bomba megsértette a törvényszék palotájának kapuját, betörte az esküdszék épületének egyik ablakát, megvadította az egyik tábornok lovait, szétrombolta a színház földszintjét.

A legborzasztóbb robbanás azonban az volt, mely légberöpítette a Bellecour színház szomszédságában levő Bellecour-kávéházat.

A kávéházban az egyik vendég halva maradt, számosan pedig életveszélyesen megsebesültek. Egy, a forradalmi zászlóhoz tartó fiatal takácslegényt gyanúsították a merényletrel.

Nem találtak ugyan ellene semmi pozitív terhelő adatot, de azért ráolvasták a merénylet előtt pár nappal terjesztett szóbeli és írásbeli fonyatkozásait. Ez a fiatal ember *Cyroc* volt, kinek tudomására jutván a rettenetes vád, jónak látta Franciaországból elmenni és Belgiumba menekülni.

Eltűnése roppant nyugtalanságot keltett s a francia kormány nem késelt érintkezésbe lépni a belga kormánnyal, minek aztán az lett a következménye, hogy *Cyroc*-t 1883. februárban Brüsszelben elfogták.

Ugyanazon év december hónapjában már a lyoni esküdszék előtt állt, ahol *Laguette* ügyvéd védte. Az esküdszék, jól lehet a vádlott égre-földre esküdözött, hogy a Bellecour-kávéház elleni merényletnek semmi köze sem volt, *halálra ítélte*.

Az akkori időben a köztársaság elnöke a jó Grévy volt, aki gyűlölte a halálos ítéletek megerősítését. Ezért aztán nem sokáig kérte magát, hogy a fiatal vádlottnak megkegyelmezzon. Így a halálos ítéletet életfogytig tartó kényszermunkára változtatták s az elítéltet Új-Caledoniába küldötték.

Oda megérkezve, néhány kalandja volt. Az egyik ór leánya örületesen belője szeretett és dugva, mindig juttatott neki egy-egy jobb falatot is. Egy éjjel még puha ágyba is juttatta, a kemény deszkafekvőhely helyett.

Szerencsétlenségére éppen azon éjjel rendkívüli őrzéskor is haladt el előtte; nem volt mit tennie, elrejtőzött a matrácba s bevárta a történeteket.

Az egyik ór az ágyra dobott egy kigyót, melyet követéssel azalott fogott s melyről azt hitte, hogy megdöglött.

A kigyó azonban élt s alig hogy szabadnak érezte magát s a matrác és a szalmazsák között buvóhelyet vett észre, azok közé dugta a fejét.

Az elítélt, aki az emberek között mindig nagy bátorságot tanúsított, megiszonyodott, midőn a kigyó hideg testét megérintette s nem fojthatott el egy kétségbeesett fölkiáltást. Több se kellett, az őrazonnal észrevette, jól elverte, megláncolta s szigorított zárkába csukta.

A valóság azonban csakhamar kiderült, a kormányzó jót nevetett az eszményen s elrendelte, hogy *Cyroc*-t azonnal szabadon bocsássák.

Ami a szerelmes leányt illeti, ő kénytelen volt atyját arra a távol vidékre követni, ahová át-helyezték.

Midőn *Cyroc* tizenöt évet töltött Caledoniában, *Faure* elnök megkegyelmezett neki és azonnal szabaddá helyezték. *Cyroc* jelenleg harminczhét éves és teljes erőnek és egészségnek örvend. Marseilleben elsőnek atyja sírját elejébe, megölelte és megcsókolta a visszatért fiut. Jelenleg *Cyroc* Lyonban tartózkodik, hogy az ut fáradalmát kipihenje, azután a polgári életnek adja magát.

Utólagosan értesült, hogy elítélését bírái is igazságtalannak tartják, mert neki esze-ágában sem volt a Bellecour-kávéházat a levegőbe röpíteni. Ez neki vigasztalásul szolgált, habár jelenben sem tiltolja anarchikus hajlamait.

Cyroc most azon fáradozik, hogy a legközelebbi franciaországi képviselőválasztásokon — melyeknek elejébe a francia kormány most annyi aggodalommal néz — valahol jelöltesse magát; ezt azonban olyan helyen szeretné elérni, ahol a népesség leginkább anarchikus érzelmű. És, ugylátszik, hogy terve sikerülni fog, mert ezt egy lyoni újságnak meg is mondta.

Képviselőnek pedig nagyon is rátermett, mert caledoniái fogása idején a többi fogolynak folytonosan szózkodott s így hangja megerősödött, meggyőzővé vált, ezenkívül egész magatartása is energikus és heves.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **Diszhangverseny.** Az *Újságírók egyesületének* diszhangversenye, amelyet a közönség napok óta a legnagyobb érdeklődéssel vár, ma folyt le a Vigadó termeiben fényes sikerrel. Eljött a fővárosi társaság színeje, hogy a gazdagságánál és előkelőségénél fogva szinte páratlan műsorban gyönyörködjen. A hangversenyt az operaházi zenekar kezdte meg Goldmark „Tavaszi nyitány”-ával. A megragadóan poétikus mű minden szépsége érvényre jutott, mert *Márkus* Dezső karnagy jelesen dirigált. A közönség azután megismerkedett két érdekes művésznővel: *Christmann* Emiliával és *Gabriel* lával, a szentpétervári opera tagjaival. Ketten együtt a nagy duettet énekeltek az „Észak csillag”-ából s az előbbi pedig maga egy áriát a „Lucia”-ból. Kedves, csengő hangú és nagy művészi fejlettségű énekesnők, akik a hallgatóságot teljes mértékben meghódították. Rendkívüli sikere volt *Bazoni* Ferrucionak is. Liszt „Spanyol rapsodiá”-ját zongorázta el briliánsul, majd a viharos tapsokra ráadásul Liszt 18-ik Magyar ábrándját. Most *Schrödter* Frigyes, a bécsi udvari opera kitűnő tenoristája, lépett a pódiumra és énekelt óriási hatás mellett. A „Házi tücsök” és az „Onegin Eugen” című operákból adott elő egy-egy áriát az ő édes, megvesztegető hangján és ellenállhatatlan hajjál. A taps mindannyiszor orkászertően zúgott a teremben, úgy, hogy *Schrödter*nek egész csomó ráadás-sal kellett szolgálnia. *Prill* Károly, akit azután hal-lottunk, elsőrendű hegedűs. Különben a bécsi filharmonikusok versenymestere. Beethoven hegedűversenyt játszott virtuóz technikával, erős stíluszékkel és tiszta poézissal. Ő is kivette részét azokból az ovációkból, amelyekben a közönség az est valamennyi szereplőjét részesítette. Végül a zenekar *Mader* Raoul vezénylete mellett Liszt II. Rapsodiáját adta elő. A hangverseny meglehetősen későn ért véget, mert az eredetileg is pazarul tartalmas és élvezetes műsort a sok ráadás még hosszabbra nyújtotta, a közönség fokozott gyönyörűségére.

* **Jótekonyczéli előadás a Vigaszínházban.** A VIII. kerületi általános közjótékonyssági egyesület javára márczius 24-én hangversenyyel egybekötött előadás lesz a Vigaszínházban. Ez alkalommal színpad fog kerülni Szécsi Ferencz és Makai Emil dramoletje: *A kaland* és Pierre Berton új egyfelvonásos vígjátéka *Cadillac káromkodásai*. Ez utóbbit ezen az estén fogják először előadni. A két darab közt *Kun* László, a Vigaszínház karmestere és zeneakadémiai tanár, czimbalmón fog játszani.

* **Az utolsó filharmoniai hangverseny.** Szerdán, e hónap 16-án lesz az ezidei utolsó filharmoniai hangverseny *Erkel* Sándor vezénylete mellett. Ezen a hangversenyen közreműködik *Witek* Antal hegedűművész, aki nemrég Berlinben keltett feltűnést, ahol *Nikisch* Artur vezénylete alatt *Brahms* hegedűversenyt játszott. Ezen kívül két zenekari újdonság is kerül előadásra: *Grieg* „Őszi” című nyitánya és *Chován* Kálmán „Román tánczai” *Erkel* Gyula hangszerelésével.

* **1848. Hadak útja.** Ez a kettős című *Verő* György látványos színművének, amely kedden márczius 15-én kerül színpadra a *Népszínházban*. A darabot két képből álló prolog előzi meg, a képek címei: „Márczius 15” és „Április 11.” A prologban a történeti alakok közül *Petőfi*, *Vasvári*, *Irinyi*, továbbá gróf *Batthyányi* Lajos, *Kossuth* Lajos és gróf *Széchenyi* István szerepelnek. Magában a darabban különösen nagy szerepe van a történelmi alakok közül *Petőfi*nek. Bennnek és *Gábor Áron*nak. Minden egyes alak costume-je és masque-ja a leg gondosabb tanulmány alapján készül. A kiállítás korhűsége érdekében nemcsak a 48-as ereklye-múzeumok, hanem számos 48-as honvéd is szolgált felvilágosítással, így a népszínházi bizottság tagjai közül különösen pedig *Busbach* Péter. A darab egyes képeinek címe: I. Az utolsó jobbjág. II. Hadak útja. III. A tűzpróba (*Gábor Áron* ágyugyára). IV. Diadalról-diadalra. (A piskii csata.) V. Otthon. VI. A vég kezdete. (A segesvári ütközet.) VII. Fekete karácsony. VIII. Fehér karácsony. (50 év múlva.) IX. Álom. A VI-ik képen *Petőfi* víziója gyanánt vándordiszipleten jelennek meg ama nevezetes események képei, amelyek a darab cselekményébe már nem voltak beilleszthetők. A vándorképek: I. *Kossuth* az országgyűlésen. II. *Guyon* a branyiczkoí csatában. III. *Damjanich* a szolnoki ütközetben. IV. *Perczel* Szent-Tamásnál. V. *Klapka* kirehanása Komáromból. VI. Budavár bevétel.

* **Fővárosi művészek Deesen.** Deesről írják, hogy *Szolnok-Dobokamegye* főispánja, *Bornemisza* Károly báró tegnap fényes hangversenyt rendezett a deési megyeház disztermében, ahol a város és a megye színeje együtt volt. Az Operaháznak két művésze működött közre a hangversenyen. *Ábrányiné* *Wein* Margit asszony és *Arányi* Dezső. *Ábrányiné* a *Carmen*-ből a *Habanerát*, a *Bohémekből* Musette dalait s több magyar és francia dalt énekelte. *Arányi* a *Hunyadi Lászlóból*, a *Bibliás emberből* és *Traviatából* adott elő részleteket, végül pedig ketten a *Cremenai* hegedűs duettjét énekeltek. A hangversenyt *Ábrányi* Emil felolvasása nyitotta meg. A diszes közönség mind a három fővárosi közreműködőt zajosan tapsolta. Koncert után lakoma és bál következett.

FŐVÁROS.

(Tanulók tömeges névmagyarosítása.) Ma délután küldöttségileg tisztelt *Halmos* János polgármesternél a VI. kerületi felsőbb kereskedelmi iskola három tanulója, előadva, hogy az iskolának kétszáz növendéke idegen hangzású nevét magyarra változtatni szándékozik. Fölkérték a polgármestert, hogy ebben a szándékukban támogassa őket. *Halmos* János polgármester szívesen fogadta az ifjakat s örömmel jelentette ki, hogy eme szép, hazafias törekvésüket — amely az egész hazában nemes példának fog szolgálni — minden tőle telhető módon elő fogja mozdítani.

(Új iskola.) A tanács elhatározta, hogy az V. kerület sziget- és ügynök-utca sarkán nagy-szabású polgári és elemi fiú- és leányiskolát épít és utasította a mérnöki hivatalt, hogy a terveket és költségvetést készítse el. — A mérnöki hivatal elkészülve a tervvel, most bemutatta azt a tanácsnak a költségvetéssel együtt. Amint a tervekből kitűnik, ez lesz a főváros legszebb iskolája, mely a maga

néhány egyedül áll. Az iskola építése *kétszáznyolczezer* forintba kerül s benne lesz elhelyezve a polgári fiu, elemi fiu- és leányiskola. Összesen 28 tanterme lesz, azonkívül tornatermek és megfelelő mellékhelyiségek, továbbá a szülői tanítására külön terem, végül a szegény gyermekek közös étkezésére egy külön nagy terem. Ehelyütt említjük meg azt is, hogy a tanács ma elutasította a tanügyi ügyosztályt, hogy a rendkívül nagy számban épülő iskolák *egyöntetűsége* és az ügymenet egyszerűsítése szempontjából dolgozzon ki egy tervezetet, mint mintaiskolát s a jövőben épülő iskoláknál ezt a mintát vegyék alapul. Ebben a határozatban mindenki azonnal rádsmer a fővárosra. Még az iskolaépületekre is chablon kell neki, mert az rémséges baj volna, ha egyik iskola nem olyan, mint a másik. Az iskolaszéki tag urak talán rá se ösmernének az épületekre, ha kissé eltérnének egymástól. És bizonyosan a főváros külső szépségének is nagy kárára lenne, ha a fővárosi épületek nem „simli” szerint épülnének. — „Sartory Pál ur, ön derekasan működik!”

(Uj városatyák.) *Kosztka Árpád* fővárosi bizottsági tag lemondásával és *Baintner Imre* halálával két városatyai állás betöltéséről kellett gondoskodni. A közgyűlés *Kosztka* helyére *Csillag Benő*, *Baintner* helyére *Nagy Őszi Ferencz* póttagokat választotta be rendes képviselőül.

(A budai villamos vasut.) A közúti villamos vasutársaság a *Ferencz József*-hid budai fejtől az Egyház-térig ideiglenes vonalat csináltat s arra kéri a fővárost, hogy ezt a közigazgatási bejárás nélkül is engedje meg. A végleges vonal majd az esküteri hid pesti oldaláról indul ki.

A békeesség okáért

(A főváros közgyűléséről.)

Ez volt a főváros mai közgyűlésének az elhallgatott jelszava. Nagy csatát jósoltak, pusztító ütközetet. A szabadságharcz évfordulójának megünneplése, a szépművészeti múzeum, a Károlykaszárnya átalakításának költségei s ezzel kapcsolatban a régi városháza lebontásának kérdése, mindmegannyi olyan dolog, amelyben nagyon bajos egyetérteni. És mégis dühöngött a békeesség, bár senkisé hiányzott a dárdavetők közül.

Dr. *Vázsonyi Vilmos* interpellációjával kezdődött a tanácskozás. Ebből baj lesz, gondolták a békeegyesület tagjai, de csalódtak. Nem a fővárosról mondott éneket, hanem a rendőrségről, ez pedig mindig tetszetős dolog. Annnyira vakmerő ez a rendőrség, hogy politikai okokból beleavatkozik a törvényhozás jogába, vizsgálatot tart a munkások jótékony egyesületeiben, lefoglalja az egyesületi pénzeket, holott az egyesületek ellenőrzésének a joga pusztán a köztörvényhatóságot illeti meg, a melyről soha nem mondhatta senki, hogy ezt a jogát valamikor a polgárság zaklatására használta. A székesfőváros nem tűrheti, hogy a rendőrség a politikai pártállást is concessiókhoz kösse, mint némely olyan iparág gyakorlását, amihez a rendőrség adja az engedelmet. Van-e tudomása a polgármesternek ezekről a dolgokról?

— Az interpelláció közölte, a polgármester ural — szól *Márkus József* főpolgármester, akinek jobbján *Halmos János* polgármester üldögél.

A szépművészeti múzeum következett volna, de *Mátyus Arisztid* a negyvennyolczas emlékünneptárgyalatát kérte előbb, nehogy mire erre kerül a dolog, a bizottsági tagok nagy része már távollétével tündököljön. A legfontosabb ügyről mindig legelőbb tanácskoznak s ennek végeztével már fogni kell a városatyákat, hogy legyen aki még harminc-negyven közgyűlési tárgyban határoz.

Igy szól a javaslat:

Méltóztassék elhatározni:

1. hogy a székes főváros törvényhatósági bizottsága 1898. évi április hó 11-én, mint az 1848-iki törvények legfelsőbb szentesítésének ötvenéves évfordulóján, délután 4 órakor rendkívüli, ünnepélyes közgyűlést tart, amely közgyűlésen a nap jelentőségét méltató ünnepi beszéd fog mondatni.

2., hogy ezen közgyűlésből Ő császári és apostoli királyi Felségéhez hódoló felirat intézessék, mely a főpolgármester ur vezetése alatt küldöttéleg lesz átnyújtandó; és

3., hogy a közgyűlés napján, vagyis április hó 11-én este Ő császári és apostoli királyi Felsége tiszteletére szerenáddal kapcsolatos faklyásmenet rendezessék.

Ez a tanács javaslata, amelyet *Polónyi Géza* is helyeselt s mindössze az volna az óhajta, hogy az ünnepélyes közgyűlésen, április 11-én, az ünnepi beszédben ne a nap, hanem az egész szabadságharcz jelentőségét méltassák, amit békeesség okáért el is fogadnak valamennyien.

Jövel *szépművészeti múzeum*! Most már rajta a sor és *Wlassics Gyula* közoktatási miniszterén, mivelhogy valamiről vagy valakiről csak kell vitatkozni. A miniszter — amint épen ma említettük is — a városligetben a Feszty-körkép helyén ingyen telket kér a szépművészeti múzeum számára. *Medrey Zsigmond* nagyon megharagudott, hogy a telek értékét ő nem hivatalosan, hanem magán uton tudta meg. Ilyen célra akár többet, akár kevesebbet kér a kormány, készséggel megadják, de legalább mondják meg mindig, hogy mennyiről van szó. Kicsit harcias lett volna a hang, tehát enyhített valamit — azzal, hogy a nemzeti múzeumon ült egyet. Végtelen fölhaborította az a dolog, hogy a minap leült a múzeum valamelyik tárlatában s két krajczár helypénzt követeltek tőle. Ilyesmi a szépművészeti múzeumban ne forduljon elő, ezt üzenje meg a főváros a miniszternek, de csak békeességesen.

Buday József csak azt kötné ki, mikor a telket átadja, hogy a szépművészeti múzeumban a felhalmozott tárgyakról alkalmas időben népies előadásokat is tartanak.

Quittner Zsigmond inkább a Duna partján szeretné a szépművészeti múzeumot látni.

— De bizony. Hát a Duna közepén nem volna jó? (Kiáltják közbe.)

Azután pedig kikötné, hogy csak nyilvános pályázat után építtessék (mivel *Quittner Zsigmond* is építésmérnök), s e végből az építésre kifizetett határidőt is meg kellene hosszabbítani.

— Hogy a saját pályatervét nyugodtabban szerkeszthesse, ugy-e?

Polónyi Géza mindent elfogad, amit mondotak, de csak úgy, mint békés, jámbor óhajta, mert mint kikötött feltételhez a terület átengedésénél, egyikhez sem járulhat hozzá. Nagyon kicsinyes dolog volna egy szerződés kötésénél például olyasmivel bibelődni, mint amit *Quittner* bizottsági tagtárs felhozott. Azt helyesli, amit *Medrey* említett, hogy ilyen dolgoknál legalább a leltári értéket említsék fel, de ez nem a miniszternek szól főképen. Az ő mostani beszéde csak egy hang a sok közül. (*Szilágyi Dezső*, a képviselőház elnöke, aki a hátsó padban üldögél, meg báró *Átzel Béla* dr. *Vázsonyi Vilmos* mellett jóízűen mosolyognak.) Igen, egy hang a sok közül, tisztelt közgyűlés. A főváros, különösen a kultuszminiszter iránt igazán nagy jó indulatot tanusít az utóbbi idők óta. Ugyanezt várhatná el egész jogosan a kormánytól a főváros is. Nem kérünk mi példának okáért a vasúti kérdésben sem egyebet, minthogy ne vegyék el tőlünk azt, ami a mienk. (Helyes! Helyes!)

Mátyus Arisztid csak azért boszankodik egy kicsit, hogy a miniszter a telket kérő levelet a tanácshoz küldötte, nem a főváros közönségéhez. *Toldy József* főügyész pedig a helyegilleték, közterhek viselését az államkincstárra háríttatná. Egyhangulag elfogadják a miniszter kérelmét a telek átengedése iránt, a tanácsnak azzal a feltétellel, hogy a telket másra, mint a szépművészeti múzeum céljaira ne használhassák, a földesuri jog elismerése czimén a kormány évi 100 aranyat fizessen s a közönség a múzeumot hetenkint néhány napon díjtalanul nézhesse.

A *Károlykaszárnyának* hivatalos helyiségekké való átalakítása fölött volt még egy kis pour-parler. Az átalakítás a régi városháza lebontásával is kapcsolatban van, amit ujabbban el akarnak halasztani.

Polónyi Géza ajánlja, hogy a régi városházát 1901-ig okvetlenül bontassák le. (*Klotild* főhercegnő tudvalevőleg épen abban a reményben szittelt telket vásárolni, hogy a rozoga városházát a legrövidebb idő alatt lebontják. Most arra a hírre, hogy

az épület még jó ideig ott marad, amint beszélük, nagyon elkedvetlenedett az építkezéstől.)

Steiger Gyula azt hiszi, hogyha elsősorban a városházán levő hivatalokat telepítenék a Károlykaszárnyába, nem pedig a bérházakban elhelyezett tanácsai ügyosztályokat, akkor a lebontás kérdését hamarosan megoldhatnák.

Nagy Dezső, *Hauszmann Alajos* és *Halmos János* polgármester beszélnek még s azzal a kikötéssel, hogy a Károlykaszárnyának csak a granátos-utcai részét alakítják át s ebbe a régi városháza hivatalait helyezik el, elfogadták *Steiger Gyula* indítványát, utasítva a tanácsot, hogy ebben a tárgyban a legrövidebb idő alatt javaslatot tegyen.

A további tárgysorozat nagy részére majd csak a holnap délután tartandó folytatólagos közgyűlésen kerül a sor.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— *Hamis vád.* Érdekes bűnügy kerül tárgyalásra a jövő héten a budapesti törvényszék előtt. Harmadéve történt, hogy a pénzügyőrségnél jövedéki kihágás miatt feljelentették *Wassermann Jónás* fővárosi vendéglőst, azt adva elő, hogy ez a kincstár megkárosításával ezer és ezer hektoliter számra gyártja a műbort. E hírre a pénzügyőrök megjelentek a vendéglős pinczéjében és mivel *Spán Károly* pinczemeszt csakugyan műborok készítésén érték, vagy 50,000 forint értékű bort zár alá vettek. A pénzügyigazgatóság feljelentette *Wassermann* a büntető törvényszéknél, ahol őt — számításuk alapján — közel 150,000 forint bírság fizetésére kérte kötelezni. A vizsgálat aztán érdekes dolgot derített fel. Kiszült, hogy *Spán pinczemeszt* összejártszott a gazdája ellen *Fischer Adolf* borügynökkel s mert az ily bírságok jórészt a feljelentők kapják jutalmul, ketten denuncziálták a vendéglőst. Gondjuk volt persze aztán arra is, hogy a pénzügyőrök tetten érjék *Spánt*, aki ekkorra telerakta a pinczét mindenféle borhamisítási eszközökkel. Ily körülmények közt ugy a törvényszék, mint a királyi tábla felmentette *Wassermann* s aztán nevében dr. *Keszits Antal* ügyvéd emelt panaszt a denuncziások ellen. A törvényszék *Spánt hamis vád*, *Fischert* pedig ezenfelül zsarolás miatt is vád alá helyezte.

— Egy kadét, aki el nem áll. A múlt hónapban történt, hogy a törvényszék vádlottként idézte maga elé *Schubert Dániel* kadéttörmentest, akit régi lovagias ügyből kifolyólag párrivalat vétsége miatt helyeztek vád alá. A kis kadét akkoriban kardosan és siphával a fején állott a bíróság elé és *Tóth Ernő* elnökölő bíró többszöri felszólítása ellenére sem volt hajlandó kardját és sipháját letenni. A bíróság emiatt elhalasztotta a végtárgyalást és az elnök másnap ártírt a katonai hatósághoz, hogy utasítsa *Schubert*et arra, hogy a kitűzendő ujjabb tárgyalásra oldalfegyver és főveg nélkül jelenjen meg. A törvényszék átirata a következő:

„A császári és királyi katonai táparancsnokságnak Budapestén.

Mivel a bíróság tudomása szerint nincsen oly utasítás, mely a közös hadsereg legénységét eltiltana attól, hogy vádlott minőségében fegyver nélkül és fedetlen fővel álljon a bíróság elé, mivel a honvédelmi miniszter 1887. évi rendeletén alapuló bírói gyakorlat, a közös hadsereg legénységével szemben is odafejlődött, hogy ezek is fegyvertelenül és fedetlen fővel állnak a bíróság elé és soha ez ellen a katonai hatóságról részéről felszólítás nem történt s a megjelenteknek soha ellenkező utasítás nem adatott: az iránt van szerencsém tisztelt czímet megkeresni, hogy *Schubert Dániel* elővezetett és oda utasítani sziveskedjék, hogy a végtárgyaláson fegyver nélkül és fedetlen fővel vegyen részt.”

A megkeresésre herczeg *Lobkowitz* hadtestparancsnok adta meg udvarias átiratban az elutasító feleletet. Nagy sajnálatára — ugymond — nem teljesítheti a bíróság kérését, mert *Schubert* helyesen járt el, midőn a végtárgyalást vezető elnök fölhevítésének nem engedelmeskedett. Igaz ugyan, hogy a törvényszék által említett rendeletet a honvédelmi miniszter kiadta, ez azonban nem lehet mértékadó a közös hadsereg legénységére is, amelynek a közös külügyminiszter a fölöttes hatósága. A közös hadsereg legénységének ép úgy, mint

a haditörvényszék előtt, a polgári bíróságok előtt is pleine parade, csákovával és oldalfejjel, egy magasabb rangú altisztól kísérve kell megjelennie.

És Schubert csakugyan pleine parade, egy ezredbeli őrmester kíséretében jelent meg ma délelőtt a törvényszék előtt, mely le is tárgyalta a párbaj-ügyet és Hecht Gyulát nyolcz napi, a kadétörmes-tert pedig három napi államfogházra ítélte. Ez utóbbi megnyugodott az ítéletben.

— Az igazságügyminiszter és az ügyvédi kar. A nagyvárad ügyvédi kamara tegnapi közgyűlésén az órára telték Erdély Sándor igazságügyminiszternek a képviselőházban tett ama kijelentését, hogy a tulságos sok pörnek az ügyvédi kar az oka, mert belelovalja a feleket a pörökbe. A közgyűlésen erőiesen tiltakoztak a miniszter eme kijelentése ellen, és a kamara tiltakozását befoglalták a miniszterhez intézett fölterjesztésbe. „Nagyméltóságod tévedni méltóztatik, — mondja többek között a kamarai jelentés. Nálunk az országban nem az ügyvédek szaporítják a pöröket, nem az ügyvédek ugratják bele az embereket a pörökbe. A magyar ügyvédi kar, bár nehéz és küzdelmes viszonyok közt él, mert hisz az alkotmány visszaállítása óta érthetetlen indokból, de következetesen és folytonosan mostohagyermek volt a törvényhozásnak, sohasem feledkezett meg magasztos hivatásáról, mindenkor annak magaslatán állott s épen ezért képtelen a Nagyméltóságod által neki tulajdonított szerepre. A sok pör oka az a jogbizonytalanság, mely, amit ma jogosnak mond, azt holnap jogtalanának fogja kijelenteni s így kihívja a feleket, hogy pör útján szerencsét próbáljanak. Minden pört szerencsejátéknak tartanak s olyan ítéletek kerülnek ki a bíróságoktól, hogy a gyakorlati jogász fájdalmasan gondol rá.”

— A zsebelyi méregkeverők. A zsebelyi tömeges mérgegyilkosságok ügyében — mint Temesvárról jelentük — a vizsgálatot befejezték. Az utolsó két héten keresztül dr. Szigeti Henrik és dr. Lichtscheindl Géza törvényszéki orvosok a vádlottak elmebeli állapotát vizsgálták meg és be-terjesztett véleményüket felküldik az országos igazságügyi orvosi-tanácshoz s az ügyészség csak aztán fogja indítványát megtenni.

EGYESÜLETEK.

*, A filológiai társaság gyűlése. A filológiai társaság ma délután öt órakor az Akadémia emeleti termében ülést tartott. Felolvastak Kemény Ferencz a „Nemzetközi hasonlatok”-ról; utána dr. Katona Lajos a „Gesta Romanorum” Sztáray-codexéről, melyek 1877-ben a szultán ajándékából kerültek újra hazánkba. Ezt a codexet valószínűleg az a Sztáray Máté írta, kinek kezéből még egy codex van a budapesti egyetem könyvtárában.

*, Öreg honvédek gyűlése. Az 1848—49-es honvéd-egyesületek országos központi bizottsága báró Podmaniczky Frigyes elnöklése alatt ülést tartott. A tanácskozás rendjének megkezdése előtt dr. Balogh Sándor alelnök a bizottság nevében meleg szavakkal üdvözölte báró Podmaniczkyt abból az alkalomból, hogy ő Felsége őt a vaskorona-rend nagykeresztjével tüntette ki. Az ünnepelt férfi a szíves szavakért meghatóttan mondott köszönetet: „Neki — ugymond — megadta az Isten, hogy csekély erejéhez képest hozzájárulhatott a főváros fejlődéséhez s nincsen más kívánsága, mint hogy megérje még a főváros belsejének szabályozását”. Ezután Miklós Zsigmond főjegyző bemutatta a mult ülés óta elhunyt bajtársak névsorát. A bizottság részvételének adott kifejezést. Czeglédről 103 honvéd igazolást kért, mit azonban a bizottság nem tart teljesíthetőnek. A szolnoki egyesület meghívta a bizottságot a szolnoki csatában elesett honvédek emlékére emelt obeliszknek március 15-iki településére. A bizottság úgy erre az emlékre, mint az ó-becsei oszlopra, koszorút fog helyezni.

Az Országos Közegészségügyi Egyesület gyűlése.

Az Országos Közegészségügyi Egyesület ma délután szép számu és előkelő hallgatóság jelenlétében tartotta meg évi rendes közgyűlését.

Dr. Müller Kálmán miniszteri tanácsos nagyszabású elnöki megnyitójában az egész ország közegészségügyi viszonyai felett tartott szemlét.

Alapos tudással foglalkozott azzal a kérdéssel,

melylyel lapunk tegnapi számának vezércikkében mi is foglalkoztunk. Elősorolta az okokat, melyek miatt a magyar faj satnyul és degenerálódik. Sajnálatosan konstatálta, hogy általános a panasz közegészségügyünk rossz sorsára miatt és ez a panasz jogosult. Annak kutatása közben, mi volna gyógyszer és miként lehetne segíteni a veszedelmes helyzetben, arra az eredményre jutott, hogy helyes közegészségügyi törvény által gyökeresen lehetne javítani az elszomorító statisztikán; de ezzel is csak akkor, ha rendelkezésre áll ennek három előfeltétele: a jó közigazgatás; a megfelelő költség és a közönségben a helyes érzék. Kivánatosnak tartja a közegészségügyi törvény mielőbb való teljes és gyökeres revízióját; a közegészségügyi közigazgatás javítását és államosítását; mert csakis az állam közégeinek tekintélyével, gyors és erőyes fellépésével lehet gyakran helyes eredményeket elérni. — Természetesen ehhez elegendő költség kell és sokkal több költség, mint amennyit most erre számhatunk. A közönségben és a társadalomban roppant kevés a fogékonyság a közegészségügyi mozgalmak fontossága iránt. Nincs meg az előfeltétele se annak az országban, hogy egy helyes közegészségügyi politikát következetesen keresztül-vinni lehessen, a legszegényebb népnek teljes műveltsége, a középországi érzéketlensége, a művelt osztályok közönye akadályozza az egészségügyi intézkedések elterjedését. Czitálja dr. Korányinak azt a mondását, hogy a közegészségügy nem olyan mint a közlekedés, melyet eszközökkel építeni lehet. A közegészségügy iránti érzék olyan, mint az erkölcsi érzék, úgy kell fejlődnie, nevelődnie a néppel kora gyermekkorától kezdve. Ha a nép meg fogja érteni, hogy a helyes, egészséges életmód az ő házi, családi, legfontosabb anyagi érdeke, akkor lesz talaja az egyesület munkásságának. Addig is, amíg a köz-tudat megnyílik s a nép meg fogja érteni minden rétegében a közegészségügy fontosságát, ez az egyesület propagálni fogja az egészség eszméit, így-kezni fog terjeszteni a helyes közegészségügyi öntudatot, mely terjedni fog, mint a hullám gyűrűje, az országban mindenfelé. Abban a hitben van, hogy a közönség meg fogja érteni az egyesület apostolkodását.

A nagyhatású és alapos tudásra valló elnöki megnyitót a jelenlevők zajosan megajánlezték.

Ezután dr. Frank Ödön olvasta fel a titkári jelentést az egyesület működéséről; majd dr. Elischer Gyula terjesztette elő a pénztári jelentést; eszerint az összes vagyon 33.216 forint; a jelentéseket tudomásul vették s a felmentvényt a buzgó pénztárnoknak megadták.

Ezután az alapítványi bizottság tett jelentést, majd dr. Frank Ödön főtitkár tartotta meg előadását az „Ezredéves országos kiállítás” egészségügyi csoportjának tanulságairól, melyet igen élénk figyelemmel hallgattak.

Végül a megüresedett választmányi helyekre megválasztották dr. Korányi Frigyes, Ambrozovits Bélát, Farkass Kálmánt, Berzeviczy Albertet, Koller Gyulát, Rákosi Bélát és Ruffy Pált.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Solymosy Sámuel okleveles tanítót a buzai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Nagy Sándor okleveles tanítót az alsó-török állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Égeni Sámuel okleveles tanítót a datki állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Nagy Pál okleveles tanítót a nagy-baczoni állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Katona Márton okleveles tanítót az alsó-rákosi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Anderkó János okleveles tanítót a turcsi állami elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte. A magyar királyi tengerészeti hatóság kősztrénaszent-borbálai születésű Thian András, kősztrénaszent-borbálai születésű Medanich Antal, káptalani születésű Fritz Ferencz, podvericzai születésű Paskvan Mirko tengerészeket hosszútávú tengerész hadnagyokká nevezte ki. A beregszászi pénzügyigazgatóság Kallós Péter végzett gimnáziumi tanulót a beregszászi adóhivatalhoz díjas gyakornokká nevezte ki.

Magyar nev. Wittmann Antal budapesti lakos székes fővárosi hivatalszolgá. Váradi-ra, Muth Izidor budapesti lakos Molnár-ra, Svortz Sándor gelsi lakos Ardai-ra, Prcs János habovkai lakos, valamint kiskoru gyermekei Czeczilia, Anna, Teréz, Mária, Zsófia, Ferencz és József, Arvai-ra, kiskoru Velmar Dezső és Gyula és József, Vidor-ra, kiskoru Klein Lajos, móháci lakos, Kovácsa-ra, Leipnik, Mór, makói lakos, valamint kiskoru gyermekei Ilona, László

és Irma Lukács-ra, kiskoru Waldman Dezső budapesti lakos és kiskoru Waldman Nándor kassai lakos, Vámos-ra, Schwarcz Nándor mohácsi lakos, Szigeti-re, Szinberger Zoltán hódmező-vásárhelyi lakos, Székely-re, Tiber János külső-vathi néptanító, valamint kiskoru gyermekei József és János, Tibor-ra, Ranch Lipót csurgói lakos, valamint kiskoru gyermekei Béla, Sándor és Dezső, Szabó-ra változtatták vezetéknévüket.

Arveresek a fővárosban. Weiszburg S. R. ingóságai VI. Dálnok-utca 20. március 10. Duffek Adolf ingóságai VII. Külső Kerepesi ut 32. március 10. Kossuth Ágoston ingóságai Újpesten március 10. Szabó Boldizsár ingóságai VI. Podmaniczky-utca 69. március 11. Schubert András ingatlanai Alkotmány-utca 22. földszint ajtó 1. április 1. Mezei Antal ingóságai VI. Mozsár-utca 8. és VIII. József-körút 14. március 10. Hölczl Mór ingóságai X. Család-utca 44. március 11. Kemény Izor ingóságai VII. Erzsébet-körút 63. március 10. dr. Hudáček József ingóságai VII. Akadémia-utca 36. március 19.

A vidéken. Helley Ágnes ingóságai Condito-tanyán (Tasnád) március 11. Helley János ingóságai Tasnádán március 16. Drakulics Miklós ingatlanai Ó-Becsen április 5. Beszu Valér ingatlanai Jankahid (Nagy-Becskerek) községhezálál április 19. Schwartz László ingatlanai Ó-Tóphlza (Szász-Rögen községhezálál március 30. Pintye László ingatlanai Bihar-Mező-Keresztes (Nagyvárad) községhezálál június 10. Tanaszku Sztéva ingatlanai Aradon április 28. Thomasz Péter ingatlanai Ó-Becsen április 28. Bienenstock Etelka ingatlanai Aradon április 5. Pain Miklós ingatlanai Monostor (Vinga) községhezálál március 30. Herman József ingatlanai Erdőd (Sztármár) községhezálál április 23. Kupfer Mór ingatlanai Miskolcon március 31. Nyárády Gyula ingatlanai Magyar-Köblös (Szamosújvár) községhezálál március 29. Zruity István ingatlanai Mokrin (N-Kikinda) községhezálál március 26.

Fályázatok. Több vidéki telekkönyvi hatóság területén telekkönyvvezetői, segédtelekkönyvvezetői és ir-noki állásokra (igazságügyi minisztérium) két hét alatt; Veszprém városánál városi orvosi állásra március 14-ig; a pankotai (Arad) adóhivatalnál gyakornoki állásra két hét alatt; törösvári (Fogarasz) járási főszolgabírói állásra április 8-ig; b-gyarmati adóhivatalnál adó-tisztai állásra két hét alatt; a hódmezővásárhelyi (Sze-ged) járásbírósnál albirói állásra két hét alatt; a mo-nori (Budapest) járásbírósnál albirói állásra két hét alatt; a pécsi ítélőtábla kerületében több joggyakornoki állásra két hét alatt; a segessvári pénzügyigazgatóság kerületében hivatalszolgai állásra április 10-ig; a kapos-vári pénzügyigazgatóság kerületében pénzügyőri szem-leszi állásra két hét alatt; a nagy-butyini (Arad) járás-bírósnál irnoki állásra április 10-ig lehet a folyamo-dásokat benyújtani.

NYILTTÉR.

ROYAL nagyszálló BUDAPESTEN.

Kugler-féle raktár a bodegában, naponta friss nagy választék eredeti bombonérokban. Legfinomabb cognacok kicsinyben, nagyban árak mellett eladotnak. Színházi előadások után friss ételek, naponta hangverseny. Schmitt Károly igazgató.

Osztálysorsjáték

elárusítók a vidéken, akik naponként olesó és meg-bizható huzási lajstromokat akarnak, forduljanak a Pénzügyi Utmutató kiadóhivatalához (Dobány-u. 68.)

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, március 9. A birodalmi bank közgyűlése 7-92 százalékos osztalék kifizetését határoztta el. Az osztalékot március 15-től kezdve fizetik ki.

Frankfurt, március 9. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 307.75, déli vasut 70.13. Osztrák-magyar államvasut 294.62. Az irányzat csendes.

New-York, március 9. (C. T. B.)

	március 9.	március 8.
cent	cent	cent
Buza márciusra	106 ¹ / ₂	106 ³ / ₄
„ májusra	101	100 ¹ / ₂
„ júliusra	92 ¹ / ₄	92 ¹ / ₄
Tengeri májusra	85 ¹ / ₂	85

Chicago, március 9. (C. T. B.)

	március 9.	március 8.
cent	cent	cent
Buza májusra	104 ³ / ₄	104 ³ / ₄
Tengeri májusra	80 ¹ / ₄	80 ¹ / ₄

Mezőgazdaság.

Amerikai heremagvak. A földmívelésügyi miniszter utasította az összes állami vetőmagvizsgáló-állomásokat, hogy amerikai származásúnak felismert herefélé magvakat állami olomzárolásra egyáltalán el ne fogadjanak. Ennek a rendeletnek indoklását képezi az a körülmény, hogy az amerikai származású löhere- és luczernamagfélék, az amerikai arankamag nagysága miatt, rostálás útján nem arankamentesíthetők, továbbá, az amerikai származású heremagfélék a mezőgazdaságra amúgy is csekélyebb értékűek, tehát hazai takarmány-

155 millió bushel	buzára
798	tengerire
813	szára

Az árak különben úgy New-Yorkban mint Chicagóban csekélységgel emelkedtek.

Az angol piacokon ma valamivel javultak az árak, a kontinentális vásárokon ártartó volt az irányzat.

Buza.

Kelt 7000 métermázsza buza változatlan áron. Idegen származékban délelőtt nem volt forgalom, délután eladtak vagy 6000 métermázsza román búzát.

Előfordult eladások búzában.

Mennyiség mázsában	ó vagy új	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 kgr. kiszp.	Kész vagy 3 óra
500	uj	tisztavidéki	79 ¹	Budapest	13.30	3 h.
1300	.	.	73 ¹	.	12.90	.
300	.	.	75	.	12.90	.
100	.	pestvidéki	75	.	12.82 ¹ / ₂	.
100	.	.	74 ¹ / ₂	.	12.85	.
1500	.	vásárhelyi	75	átlag	13.—	.
1000	.	.	74	.	13.—	.
400	.	felel magyar	72	.	11.50	.
120	.	.	72 ¹ / ₂	.	11.50	.
2400	.	rakár	74 ¹ / ₂	.	12.72 ¹ / ₂	.

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Minős. súly hektol.	100 kilogr. kiszp. ár	Minős. súly hektol.	100 kilogr. kiszp. ár
Tisztavidéki uj	74	12.55	75	12.75
" " " " " " " " " "	78	12.85	77	12.—
" " " " " " " " " "	78	13.15	79	13.30
" " " " " " " " " "	80	—	—	—
Pestvidéki uj	74	12.50	75	12.70
" " " " " " " " " "	78	12.80	77	12.95
" " " " " " " " " "	78	13.10	79	13.30
" " " " " " " " " "	80	—	—	—
Fekvénnyei uj	74	12.60	75	12.80
" " " " " " " " " "	78	12.90	77	13.05
" " " " " " " " " "	78	13.20	79	13.35
" " " " " " " " " "	80	—	—	—

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárakban 64.000 métermázsza buza és 74.300 métermázsza liszt, a Sülösbán 9000 métermázsza buza. A nyugati 32.612 métermázsza buza és 1017 métermázsza liszt.

Határvidék búzában: Tavasz és őszi buza egyenlegként javult árában.

Előfordult határvidéki eladások búzában.

Határvidék	Délelőtti és déli tőzsde	Délutáni tőzsde
kezdet	forgalom	zárás
március 12.80	12.05-04-03 12.02-01	12.— 12.01-02-03-04 12.04
május 11.46	— 9.07-05-06-06	11.44 9.05 9.06-07-08-09 9.08
szept. 9.08	—	—

Hivatalos határvidéki jegyzések búzában.

Határvidék	Déli tőzsde zárása	Leszámláló árak
március 4.	március 8.	
penz	ár	penz
márc. 12.04	12.01	11.93
szept. 9.04	9.06	9.04

Rozs.

Készárúüzlet rozsbán: Csekély üzlet volt e cikkben változatlan áron.

Előfordult eladások rozsbán.

Mennyiség mázsában	ó vagy új	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 kgr. kiszp.	Kész vagy 3 óra
200	uj	pestvidéki	—	Budapest	8.77 ¹ / ₂	Ar.
100	.	.	.	.	8.75	.

Hivatalos jegyzések rozsbán.

ó vagy új	Faj	hektoliterenkint súly	100 kilogramm kiszp. ár
uj	elsőrendű	70-72	8.75
uj	másodrendű	—	8.70

Raktárállomány rozsbán: A közraktárban 21.900 métermázsza; a nyugati pályaudvaron 3404 métermázsza.

Határvidék rozsbán: Tavasz rozsbán alig volt üzlet, változatlan áron.

Előfordult határvidéki eladások rozsbán.

Határvidék	Délelőtti és déli tőzsde	Délutáni tőzsde
kezdet	forgalom	zárás
március 8.33	8.54-33	8.52
szept. 7.—	—	—

Hivatalos határvidéki jegyzések rozsbán.

Határvidék	Déli tőzsde zárása	Leszámláló árak
március 8-én	március 8-án	
penz	ár	penz
március 8.52	8.54	8.55

Takarmányfélék.

Készárúüzlet takarmányfélékben. Zab változatlan, a kinnál gyenge. Árpa szilárd, takarmány-

árpa iránt folyton van érdeklődés. Tengeri üzletelen.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Mennyiség mázsában	ó vagy új	Faj	minőség	átadási hely	ár, netto 100 kgr. kiszp.	Kész vagy 3 óra
100	uj	zab	—	Budapest	7.10	kiszp.
100	.	.	.	.	7.02 ¹ / ₂	.
100	.	.	.	.	6.95	.
150	.	árpa	—	Szarvask	6.50	.
180	.	tengeri	—	Tiszaföldvár	4.97 ¹ / ₂	.
200	.	.	.	Füzfa-Pao	4.97 ¹ / ₂	.
1500	.	.	.	Budapest	5.47 ¹ / ₂	.

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	ó vagy új	Faj	Hektoliterenkint súly	100 kg. kiszp.
Árpa uj	takarmány	60-60	6.50	6.80
" " " " " " " " " "	égetni való	62-64	7.—	7.50
" " " " " " " " " "	székfű	64-68	8.—	9.50
Zab uj	—	59-61	6.80	7.10
Tengeri uj	bónai	—	5.40	5.50
" " " " " " " " " "	máramor	—	6.35	5.48

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 16.200 métermázsza árpa, 4400 métermázsza zab, 28.400 métermázsza tengeri. A nyugati pályaudvarban 2502 métermázsza árpa. A Sülösbán 8600 métermázsza tengeri.

Határvidék: Tengeriben csekély üzlet volt, szilárd irány mellett. Zab változatlan.

Előfordult határvidéki eladások takarmányfélékben.

MAGYAR KÖZVETŐK ÉS KÖZVETŐK ÉRTÉKESÍTŐI							
Áru	Határ- idő	Délelőtti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd.	forgalom	zár.	kezd.	forgalom	zár.
Tengeri .	május	5.39	5.27-28	5.37	5.38	5.39-40	5.39
	július	5.48	—	—	5.47	—	—
Zab . . .	márcs	6.51	6.52	6.51	6.52	6.53	6.52

Hivatalos határvidéki jegyzések takarmányfélékben.

Áru	Határvidék	Déli tőzsde zárása	Leszámláló árak
márcs 8-én	márcs 8-án		
penz	ár	penz	ár
Tengeri május	5.37	5.38	5.34
Zab márcs	6.51	6.52	6.52

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE

Budapest, március 9.

A keletázsiai események ma is nyomasztólag hatottak a tőzsdére. Japán, úgy látszik, nagyon elégedetlen. Oroszország eljárásával és ellenzi a muszkák állásfoglalását Kinában. Viszont Oroszország nyakrafőre küldi katonaszállító hajóit a kínai vizekre: sőt még francia hajókat is bérel e célra. Mindebben Anglia cselszövését látják és ennél fogva némi aggodalommal néznek a jövőbe. Ez aggodalmat az üzlet is megérezte ma; az árak, az egész napon át, a hanyatlásra mutattak hajlanódást. Csak délután nyugodtak meg a kedélyek némileg, amikor Berlinből és Párisból is jobb árfolyamok érkeztek. A zárás mindazonáltal alacsonyabb a tegnapiénál. A helyi piaci árak, csekély üzlet mellett, jóformán egy ponton vesztegelnek.

Az előzőszen: Magyar hitelrészv. 380.50—379.80, Osztrák hitelrészv. 364.20—362.90; Osztr. magyar államvasut 342.65—341.—, Közuti vaspálya 397.—396.50, Villamos vasut 276.50—276, Rimamurányi 247.—.

Délelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 363.—, Magyar hitelrészv. 380.25, Aranyjárdék 122.—, Koronajárdék 99.55, Leszámlító bank 255.—, Jelzálogbank 263.50, Rimamurányi 247.—, Osztr.-magy. államvasut 341.—, Ipar- és kereskedelmi bank 79.—, Déli vasut 79.—, Villamos vasut 275.50, Közuti vasut 396.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Salgótarjáni 564.—565.—, Közuti vasut 396.—396.50, Villamos vasut 275.—275.50, Magyar hitelrészv. 380.25, Magyar leszámlító bank 255.25, Rimamurányi 246.75—247, Osztrák hitelrészv. 363.—363.50 Osztrák-magyar államvasut 340.80—341.40, Országos központi takarékpénztár 605.—, Általános közszénbánya 117.—, Ujlaki téglá (elővételi jog nélkül), Danubius 97.—.

Díjbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 2—2.50 frt; 8 napra 5.50—6 frt; március utóljára 7.50—8.50 frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Áru	március 9.	március 8.
Magyar aranyjárdék	122.25	122.25
Magyar koronajárdék	99.50	99.50
Magyar hitelrészvény	380.25	380.75

Magyar ipar és keresk. bank	103.—	103.50
Magyar jelzálogbank	263.50	264.25
Magyar leszámlító bank	255.—	255.50
Rimamurányi vasmű	246.75	247.50
Osztrák hitelrészvény	363.30	363.90
Déli vasut	79.50	79.—
Osztr.-magyar államvasut	341.25	342.25
Közuti vaspálya	396.—	397.—
Villamos vasut	185.—	276.—

Az előzőszen Osztrák hitelrészvény 363.10—363.60—363.30, magyar hitelrészvény 380.25, osztr.-magyar államvasut 341.25—341.50 frton köttetett.

Délutáni 4 órakor zárulnak:

Áru	március 9.	március 8.
Osztrák hitelrészvény	363.30	363.60
Magyar hitelrészvény	380.25	381.25
Osztr.-magyar államvasut	341.25	341.50
Leszámlító bank	255.—	255.—
Jelzálogbank	263.50	263.—
Rimamurányi vasmű	246.75	247.—
Közuti vaspálya	396.75	397.—
Villamos vasut	276.—	276.—
Ipar és keresk. bank	103.—	103.50
Déli vasut	79.—	79.50

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, március 9. Szilvában csekély forgalom volt és lánzha irányzat mellett az árak csökkentek. Eladatott szerbiai szokvány áru 11.83 forint. Zsiradékban szintén csekély forgalom, az árak nem változtak. Heremag keresett és szilárd irányzat.

Hivatalos jegyzések.

F A J	Ar 100 kgr. grammonként	Ar 100 kgr. grammonként
Penz	Ar	Ar
Délutáni ingyen hordó	Budapesti vidéki	58.—
Szalonna	magyar la légszárított vidéki városi légszárított, 4 darabos fűstölt	51.— 52.— 56.50
Szilva	boszniai, 1897. évi usance-minőség 120 darabos	19.—
Kész ár	100	15.—
Zsákkal együtt	85	17.75
göngyöltyűs	szarbiai, usance-minőség 100 darabos	11.75
súly helyett	85	13.50
Szilva	boszniai, usance-min. 120 darabos	16.50
Határvidék	100	—
Minőség	85	—
500 grammonként	szarbiai, usance-min. 100 darabos	—
Szilva	szarbiai, usance-min. 100 darabos	—
Kész ár	szarbiai, usance-min. 100 darabos	—
Ingyen hordó	szarbiai, usance-min. 100 darabos	—
Határvidék	szarbiai, usance-min. 100 darabos	—
Ingyen hordó	szarbiai, usance-min. 100 darabos	—
Heremag	szarbiai, usance-min. 100 darabos	—

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, március 9. A vásári forgalom: Használ a forgalom élénk, árak: szilárdak. — Baromfinál lánzha, árak szilárdak. Halban csendes, árak csökkentek. Tej és tejtermékek élénk, Tojásnál csendes, árak csökkentek. Zöldségnél lánzha. Gyümölcsnél csendes. — Fűszereknél csendes. — Időjárás: derült enyhe. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Has. Marhahús hátulja I. 46—56 frt, II. 40—46 frt. Birkahús hátulja I. 32—38 frt, II. 28—32 frt. Borjúhús hátulja I. 50—60 frt, II. 48—52 frt. Sertéshús elsőrendű 60—62-0 frt, vidéki 50—54 frt. (Minden 100 kilonként.) Kolbász fűstölt 70—80 kr (kilonként). Sertésszár hordóval 55.0—56-5 frt (100 kilonként). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.30—1.60 frt. Csirke 1 pár 1.20—1.50 frt. Lud bízott kilonként 60—65 kr. — Készárúfélék. Tojás 1 láda (1440 drb) 33.5—34.2 frt. Sargarépa 100 kötés 2—4.00 frt. Petrezselen 100 kötés 3.00—4.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14—18 frt. Bab nagy 100 kiló 8—12 frt. Paprika I. 100 kiló 30—45 frt, II. 18—30 frt. Vaj közöns. kilonként 85—90 frt. Vaj-téa kilonként 0.90—1.20 frt. Burgonya-róza 100 kiló 2.50—3.— frt. Burgonya sarga 100 kiló 2.80—3.20 frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.50—1.00 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60—1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.60—0.70 frt.

Szesz.

Budapest, március 9. Kontingens nyers-szesz jegyzése 19.25—19.50 forint. Irányzat szilárd. Finomított szesz nagyban 57.—57.25, Finomított szesz kicsinyben 57.25—57.50, Élesztő-szesz nagyban 57.—57.25, Élesztő-szesz kicsinyben 57.50—57.75, Nyersszesz adózva nagyban 56.—56.25, Nyersszesz adózva kicsinyben 56.25—56.50, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.25 Denaturált szesz nagyban 21.—21.25, Denaturált szesz kicsinyben 21.25—21.75. Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, márcz. 9. *Kontingens nyersszesz* azonnali szállításra 20.30—20.70 forinton kelt el. Zárójegyzés 20.50—20.60 forint.

Prága, márcz. 9. *Adózott tripló szesz nagyban* 55.75 frton kelt el. Adózatlan szesz 19.—19.1/4 frtig jegyezettett nagyban azonnali szállításra.

Triest, márcz. 9. *Kivitel szesz tartályokban* szállítva 90% hektoliterenkint nagyban 11 forint azonnali szállításra.

Berlin, márcz. 9. Szesz helyben 42.20 márka — 24.77 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint 10,000 literszállalék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Stettin, márcz. 9. Szesz 70 márka fogyasztási adóval 41.90 márka = 24.59 forint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 forint.

Boroszlo, márcz. 9. Szesz (50-es) pr. áprilisra 61.30 márka = 35.98 frt; szesz (70-es) pr. áprilisra 41.70 márka = 24.47 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márcz. 9. Szesz márcz.—ápril 21.40 márka = 12.57 frt; ápril—májusra 21.40 márka = 12.57 frt; május—júniusra 21.—márka = 12.33 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 forint.

Páris, márcz. 9. Szesz folyó óra 44.75 frk = 23.58 frt; áprilisra 44.50 frk = 23.46 frt; májustól 4 óra 43.75 frk = 23.05 frt; négy utolsó óra 39.75 frk = 20.96 frt. Az árak 10,000 liter százalékonként 1/4% leszámítással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Cukor.

Prága, márcz. 9. *Nyers cukor 88% cukor-tartalom*, franco Aussig. Azonnali szállításra 12.60 frt, okt.-decz.-re 12.60 forint.

Hamburg, márcz. 9. *Nyers cukor f. o. b.* Hamburg, azonnali szállításra 9.25 márka, májusi szállításra 9.37 márka, augusztusi szállításra 9.57 márka. Irányzat nyomott.

Páris, márcz. 9. *Nyers cukor (88 fok) kész áru* 29.25—29.75 frk, fehér cukor márcziusra 32.25 frk, áprilisra 32.50 frk, 4 első óra 33.—frk, 4 óra májustól 30.50 frank. Finomított készáru 102.—102.50 frank.

London, márcz. 9. *Jávacukor 11 shilling*, nyugodt.

Olajok.

Páris, márcz. 9. *Repezoilaj folyó óra* 52.75 frk (= 24.83 frt); áprilisra 53.—frk (= 24.95 frt); 4 első óra 53.75 frk (= 24.30 frt); 4 óra májustól 54.25 frk. (= 25.54 frt). Árak 100 kilonként értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, márcz. 9. *Repezoilaj helyben* 53.—márka (= 31.11 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Köln, márcz. 9. *Repezoilaj májusra (hordóval)* 55.—márka (= 32.29 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Petroleum.

Hamburg, márcz. 9. *Petroleum helyben* 5.30 márka = 3.11 frt.

Antwerpen, márcz. 9. *Petroleum fin. helyben* 15.7/8 frank = 7.54 frt.

Bréma, márcz. 9. *Petroleum fin. helyben* 5.40 márka = 3.17 frt.

Newyork, márcz. 9. *Petroleum fin. 70 Abel Fest.* Newyorkban 5.85 cents, fin. petroleum Philadelphiában 5.80 cents; United Rife Line Certificates áprilisra 80.—; nyers petroleum áprilisra 6.50 cents.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, márcz. 9. *Effektív áruban* ma csekély volt a forgalom, de az árak nem változtak. Egyes tételekben orosz buza kelt el. A határidőszület magasabb newyorki jegyzésekre valamivel szilárdabb. Kötetett: buza tavaszra 11.91—11.90—11.92—11.91, rozs tavaszra 8.82, tengeri május-június 5.66 forinton.

Hivatalosan jegyezettett:

Buza tavaszra 11.90—11.91, rozs tavaszra 8.80—8.82, tengeri május-júniusra 5.65—5.66, zab tavaszra 6.90—6.91 frton.

Boroszlo, márcz. 9. Buza helyben 18.80 márka (= 11.04 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.98 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.75 frt). Zab helyben 15.40 márka (= 9.04 frt). Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.89 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márcz. 9. Buza holsteini 182—193 márka (= 10.69—11.33 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (= 8.22—8.81 frt). Rozs orosz 111—112 márka (= 6.51—6.57 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Páris, márcz. 9. *(Megnyitás.)* Buza folyó óra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza áprilisra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza máj-jun.-ra 28.40 frank (= 13.54 frt). Buza májustól 4 óra 27.60 frank (= 13.15 frt). Rozs folyó óra 17.30 frank (= 8.24 frt). Rozs áprilisra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs máj-jun.-ra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs

májustól 4 óra 17.—frank (= 8.09 frt). Minden 100 kilonként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Páris, márcz. 9. *(Zárlat.)* Buza folyó óra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza áprilisra 28.50 frank (= 13.58 frt). Buza május-júniusra 28.40 frank (= 13.54 frt). Buza 4 óra májustól 27.50 frank (= 13.10 frt).

Liverpool, márcz. 9. Buza változatlan egész 1, tengeri elvéve 1/4 pennyvel magasabb. Liszt változatlan.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, márcz. 9. A mai tőzsdén az irányzat nem volt egyöntetű. Eleintén a kielégítő külföldi jegyzések kapasan kedvező volt a hangulat, később lanyhulás állott be arra a hírre, hogy Japánban nagy az izgatottság Kína és Oroszország ellen, majd ismét javult az irányzat Berlinre és végül a Times pekingi hírei okoztak újra gyengülést az árfolyamokban. Tramway erősen csökkent a bécsi polgármester egy nyilatkozata miatt.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 364.15—362.85, Anglo-bank 160.50, Union-bank 299.75—300.—, Magyar hitelrészvény 379.50—380.25 Osztrák-magyar államvasut 342.50—340.50, Déli vasut 79.50—79.—, Alpési bánya 152.00—151.25, Rimamurányi vasmű 246.50, Tramway 508.50—505.—, Magyar aranyárjádék 122.—, Magyar koronajárjádék 99.55, Török sorsjegy 53.20—57.50, Német márka 58.75.

Délelőtti 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 363.25, Magyar hitelrészvény 380.25, Tramway 505.—, Landerbank 217.25, Osztr.-magyar államvasut 341.—, Déli vasut 79.—, Alpési bánya 151.50, Májusi járadék 102.50, Török sorsjegy 57.60.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 363.25, Magyar hitelrészvény 380.25, Landerbank 217.—, Unionbank 300.50, Anglo-bank 161.—, Bankverein 269.75, Osztr.-magy. államv. 341.25, Déli vasut 79.25, Elbeölgyi vasut 261.75, Északnyugati vasut 247.50, Alpési bánya 151.75, Rimamurányi 247.—, Fegyvergyár 304.—, Májusi járadék 102.50, Magyar koronajárjádék 99.55, Török sorsjegy 57.60, Német márka 58.75, Török dohányrészvény 132.— forinton kötöttek.

Délelőtti 2 óra 20 perccor jegyezték: Magyar aranyárjádék 122.15, Magyar koronajárjádék 99.50, Tiszai kölcsönsorsjegy 141.75, Magyar földtehermentesítési kötv. 97.30, Magyar hitelrészvény 380.25, Magyar nyerevénykölcsön sorsjegy 159.—, Kassa-oderbergi vasut 191.75, Magyar kereskedelmi bank 1397.—, Magyar vasutai kölcsön ezüstben 100.60, Magyar keleti vasutai állami kötvények 122.10, Magyar leszámítóló és pénzváltóbank 253.—, Rimamurányi vasrészvénylárásaság 246.25, 4-2% papírjádék 102.05, 4-2% ezüstjádék 102.35, Osztrák aranyárjádék 123.—, Osztrák koronajárjádék 102.80, 1860. sorsjegy 143.90, 1864. sorsjegy 195.—, Osztrák hitelsorsjegyek 203.—, Osztrák hitelrészvény 363.33, Angol-osztrák bank 160.78, Unionbank 300.50, Bécsi Bankverein 269.50, Osztrák Landerbank 217.—, Osztrák-magyar bank 924.—, Osztrák-magyar államvasut 341.25, Déli vasut 79.25, Elbeölgyi vasut 261.25, Dunagőzhajózási részvény 443.—, Alpési bányarészvény 151.80, Dohányrészvény 131.50, 20 frankos 9.53, Császári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.30, Német bankváltó 58.75.

Bécs, márcz. 9. *(Utótőzsdé.)* A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 363.25, Magyar hitelrészvény 380.50, Anglo-bank 161.—, Bankver. 269.75, Union-bank 300.50, Landerb. 217.25 Osztrák-magyar államvasut 341.50, Déli vasut 79.12, Elbeölgyi vasut 261.50, Északnyugati vasut 247.—, Török dohányrészvény 132.—, Rimamurányi vasmű 247.25, Alpési bánya 151.80, Májusi járadék 102.55, Magyar koronajárjádék 99.55, Török-sorsjegy 57.50, Német márka azonnali szállításra 58.76.

Berlin, márcz. 9. Májusi járadék 102.60, Ezüstjádék 102.25, Osztrák aranyárjádék 104.10, Magyar aranyárjádék 103.50, Magyar koronajárjádék 100.10, Osztrák hitelrészvény 228.90, Osztrák-magyar államvasut 145.75, Déli vasut 34.90, Bustiehrádi vasut 287.—, Osztrák bankjegy 170.10. Rövid lejáratú váltó Bécsre vagy Budapestre 170.—, Rövid lejáratú váltó Párisra 80.90, Rövid lejáratú váltó Londonra 20.46, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 94.10, Laura-kobó 182.40, Harpeni 175.40, Olasz központi vasut 134.90, Török sorsjegy 114.70.

Az utótőzsdén: Osztrák hitelrészvény 228.60, Osztrák-magyar államvasut 145.60, Déli vasut 34.80, Magyar aranyárjádék 103.50, Disconto-társaság 204.40 szilárd.

Frankfurt, márcz. 9. *(Zárlat.)* 4-2% papírjádék 86.70, 4-2% ezüstjádék 88.90, 4% osztrák aranyárjádék 104.25, 4% magyar aranyárjádék 103.60, magyar koronajárjádék 100.05 osztr. hitelrészvény 307.75, osztr.-magyar bank 708, osztr.-magy. államvasut 294.62, déli vasut 70.13.

bécsi váltóár 170.02, londoni váltóár 20.47, párisi váltóár 80.916, bécsi bankverein 228.—, villamos részvény 142.20, alpési bányarészvény 120.80, 3% magyar aranykölcsön 91.60, Északnyugati vasut 210.— Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, márcz. 9. *(Utótőzsdé.)* Osztr. hitelrészvény 307.87, osztrák-magyar államvasut 294.75, Déli vasut 70.25.

Hamburg, márcz. 9. *(Zárlat.)* 4-2% ezüstjádék 87.10, osztrák hitelrészvény 307.75, osztrák-magyar államvasut 736.—, déli vasut 168.50, olasz járadék 94.50, 4% osztr. aranyj. 103.80, 4% os magyar aranyjádék 103.50. Az irányzat gyengült.

Páris, márcz. 9. Uj 3%-os francia járadék 103.05, 3%-os francia járadék 104.30, 3%-os francia járadék 107.22, Osztrák földhitelintézet 127.40, Osztrák-magy. államvasut 730, Osztr. aranyjádék 105.60, Déli vasuti elsőbbség 399.—, Török dohányrészvény 287, Alpési bánya 333.—, Olasz járadék 94.10, Spanyol kölcsön 57.75, Ottomán-bank 553.50, Magy. Jelzáloghitel 319.—, Rio Tinto 706.—, Debeers 690.—, Eastrand 184.50, Chartered 69.—, Randfontein 40.25, Török sorsjegy 101.

London, márcz. 9. *(Zárlat.)* Angol consolok 111.7/8, déli vasut 7.50, spanyol járadék 57.25, olasz járadék 92.50, 4% magy. aranyjádék 102.—, 4% rupia 63.50, Canada pacificvasut 84.7/8, leszámítolási kamatláb 3.—, ezüst 25.1/8. Az irányzat javult.

New-York, márcz. 8. Ezüst 54.1/8.

IDŐJÁRAS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. márcz. 9-én reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet 100 Celsius század	Csapadék mm.	Állomások	Légnyomás mm. 760 +	A hőmérséklet 100 Celsius század	Csapadék mm.
Árvaárja	65.4	1.6	0	Fola	60.6	10.6	1
Selmeczbánya	69.5	2.0	0	Lovina	60.4	13.1	0
N.-Szorhaj	67.7	0.8	0	Sarajevo	62.8	4.2	0
Magyar-Ovár	67.2	1.0	0	Torino	61.9	7.7	11
O.-Ajalla	67.6	1.1	0	Flóranza	60.8	9.0	0
Budapest	68.5	1.7	0	Róma	60.6	10.7	1
Sopron	68.5	0.2	0	Nápoly	61.4	10.8	0
Hórny	68.1	0.0	0	Brindisi	60.9	11.7	0
Keszthely	68.4	0.2	0	Palermo	61.3	12.5	0
Zsámbék	68.9	1.5	0	Malta	60.4	12.8	0
Füzess	69.3	8.7	1	Zürich	61.7	9.8	0
Cirkvenica	61.3	10.8	0	Biarritz	59.3	12.0	2
Pancsova	68.6	3.9	0	Nizza	59.8	8.0	1
Zsomolya	67.9	2.3	0	Páris	61.7	9.9	3
Arad	68.0	0.9	0	Kopenhága	62.9	1.2	5
Szeged	68.5	2.8	0	Hamburg	62.8	1.1	1
Szolnok	70.9	0.8	0	Berlin	61.1	4.3	0
Eger	64.1	1.0	0	Christiansund	63.4	0.4	0
Déreczen	67.4	1.2	0	Stockholm	62.2	5.0	4
Körmérk	67.8	1.0	0	St.-Pétervár	69.5	7.6	0
Ungvár	70.0	0.0	0	Moszkva	68.7	20.8	0
Szathmár	—	3.1	0	Varsó	69.5	4.7	0
Nagy-Várda	69.5	1.6	0	Kíov	62.9	17.4	0
Kolozsvár	70.6	4.6	0	Odessa	—	—	—
Nagy-Szeben	70.9	6.3	0	Sulina	73.1	8.8	0
Máca	65.2	0.6	0	Szofia	69.7	5.0	0
Salzburg	69.1	5.0	0	Konstantinápoly	73.1	5.5	0
Klagenfurt	64.4	1.5	1				

A helyzetben a keleti maximum vergődöttulsúlyra, amelyben a barométer Kelet felől emelkedett, a Földközi-tengeren levő depresszió pedig nyugat felé visszahúzódott.

Ezzel összefüggésben a lecsapódások is általában csökkentek és többnyire délnyugati Európára szorítkoztak, továbbá a hideg is Keletről beljebb hatolt a kontinensre.

Hazánkban az idő szárazabb lett, jöhet az ég boros. A hőmérséklet múlt éjjel erősen leesett, az egész országban gyenge fagyot, Erdélyben pedig mérsékelt fagyot okozva. Az Alföldön tegnap viharos délekeleti szél volt.

Knyhe és jobbára felhős idő várható, semmi, vagy csak jelentéktelen csapadékkal.

VIZÁLLÁS.

— Márcz. 9-én. —

Feljő	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. opadás centiméter	Feljő	Vízmerés	Vízállás reggel	Áradás v. opadás centiméter
Isz.	Schärding	+ 30	—	Tisza	M.-Sziget	+ 46	8
Buda	Passau	+ 132	—		Tisza-Ujlak	+ 355	27
	Bécs	+ 104	6		V.-Namény	+ 80	38
	Pozsony	+ 167	5		Csep	+ 824	15
	Komárom	+ 218	2		Tokaj	+ 323	59
	Budapest	+ 178	10		Szolnok	+ 828	70
	Ercsi	+ 122	5		Csongrád	+ 840	51
	Paks	+ 251	5		Szeged	+ 820	51
	Mohács	+ 234	10		Titell	+ 820	51
	Ujvidék	+ 273	10	Székes	Doés	+ 820	51
	Zimony	+ 284	10		Szatmár	+ 203	12
	Pancsova	+ 294	8	Latoros	Munkács	+ 90	20
	Bázis	+ 279	8	Latoros	Laboreza	+ 90	20
	Orsova	+ 811	—	Ung	Ungvár	+ 80	4
Magy.	M.-Falva	+ 132	—	Udova	Bárta	+ 456	16
Vág	Szolna	+ 100	0	Bodrog	Zemplén	+ 138	6
	Szered	+ 132	0	Sajó	H.-Némeli	+ 48	2
Szitra	Ersékújvár	+ 82	7	Harad	B.-Ujfalva	+ 58	5
Máca	Sárvár	+ 200	8	Soh. Kőr.	Ceucs	+ 28	8
Bráva	Győr	+ 208	8		Nagyvárad	+ 62	2
	Zákány	+ 145	—		Belényes	+ 138	6
Szava	Eszék	+ 168	8	F.-Kőrös	Borosjenő	+ 298	2
	M.-Szorad.	+ 330	—	Feh. Kőr.	Békés	+ 300	46
	Zágráb	+ 459	—	Ket.-Kőr.	Gyoma	+ 52	2
Sajó	Sziszek	+ 203	27	H.-Kőr.	Gy.-Fehérv.	+ 62	4
Isz.	Mitrovicsa	+ 105	10		Arad	+ 150	20
Isz.	Károlyvár	—	—		Makó	+ 42	—
Verbás	Novi	—	—		K.-Kostély	+ 67	—
Székely	Banjaluka	—	—		Temesvár	+ 42	—
Isz.	Dobó	—	—		N.-Becskér	+ 67	—
Isz.	Zwornik	—	—				

Jelölés magyarázata: + = Jéges víz; — = 0 felett; — = 0 alatt

< = áradt; > = apadt; ? = köztéves.

Felölös szerkesztő: Liposey Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. márczius 9-én.

I. Államadósság.										II. Államadósság.									
a) Magyar Államadósság.										b) Csemeték Államadósság.									
Magyar aranyjárdék										Egyes. járdék papír febr.-aug.									
10.000 írtos	90.30	90.30								102.25	102.25								
Magyar koronajárdék	122.25	122.25								102.25	102.25								
1874. évi államháztartási költségvetés	122.25	122.25								102.25	102.25								
1879. évi államháztartási költségvetés	101.12	101.12								102.25	102.25								
1883. évi államháztartási költségvetés	91.02	91.02								102.25	102.25								
Vasútpályaköltség	159.12	159.12								102.25	102.25								
1870-ki nyereség-költség, 100 írtos	158.50	158.50								102.25	102.25								
1870-ki	101.12	101.12								102.25	102.25								
Magyar regálé-kész. költség	101.75	102.25								102.25	102.25								
Horvát-Szlávon	97.50	98.50								102.25	102.25								
Magyar földművel. költség	97.50	98.50								102.25	102.25								
Horvát-Szlávon	141.25	142.25								102.25	102.25								
Tízad és szegedi nyer.-költség										102.25	102.25								
Horv.-Szlávon, jels. költség										102.25	102.25								
b) Csemeték Államadósság.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul.										Egyes. járdék eszt. jan.-jul.									
Egyes. járdék eszt. jan.-jul																			

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre ártandók készpénzben, levélbélyegeken vagy postautalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdetés címét is közli a hirdetésben, vagy a választ post-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstárbeli illeték is fizetendő. — Cél szerinti apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Tárnok-utca 22. **Özv. Balasovits Györgyné** ügyvédje.
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos.** fűszerkereskedése.
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór,** dohánytőzsde.
- IV. „ Harisch-bazár **Déval Józsefné,** dohánytőzsde.
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsch A. J.** dohánytőzsde és újságáru.
- V. „ Nagykörönd-utca 20. sz. **Löwinger Gyula,** fűszerkereskedése.
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Weil Vilmos,** dohánytőzsde.
- V. „ Váci-körút 6. szám **Marens Janka,** dohánytőzsde.
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond,** dohánytőzsde.
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Breuer nővérek,** dohánytőzsde.
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Bokacszy Ilona,** dohánytőzsde.
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Reisler Károly,** dohánytőzsde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérk. **Szegrényi V.** dohánytőzsde.

e ugyane helyeken mindennemű felvilágosítások készségesen megadtnak.

LEVELÉZÉS.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettje el nem veszi, a kiadóhivatal megsemmisíti. 2178-1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válaszléte belyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1

Apróhirdetések 20 krajczáron alul nem közölhetnek.

Intelligens fiatal ember, kinek délután 2 óráig 1/2-ig van szabad ideje, szép elegáns és fiatal hölgy ismeretségét keresi, kinek szintén délután van elfoglalt ideje. Csakis komoly ajánlatok vételnek figyelembe. Leveleket „Erzsébet” cím alatt a kiadóba kéri. 2573-1

Nemo sziveskedjék levelét átvenni. 871-1

D. R. Hát isten neki, nem bánom, ha hozzájuk felfő, de okos feje és tapintatossága bizon az ügy elintézését. Adjon az ég nekünk szerencsét vállalkozásához. Újlag köszönöm fáradságát. Dörmöl Micske. 3020-1

S. D. ... A ... d levele van Nagysád által meghatározott helyen. M. Cz. 3016-1

Édes Géza! M ... megköszönöm, nem állíthatom biztosan, hogy ma találkoznai fogunk. Ezen eseten holnap értesítlek, hogy hol és mikor várakozni lá Lollára. 3014-1

A. A. Levelet vettem s hogy eddig nem válaszoltam ne annak tulajdonosára, mintha nem mellátnam volna válasza. Mielőbbi orrási elvárva üdvözlő Vadrozska. 3026-1

Videki fiatal szép hölgy előkelő gazdag fiatal ur ismeretségét keresi, kivel szabad idejét eltölthetné. Levelek „Márczius 24” cím alatt a kiadóba küldendők. 6611-1

Mágnás-gyerekeknek levelet küldött a laphoz Fajkos. 3042-1

HÁZASSÁG.

Csinos 30 éves izr. özvegy, ki háromszáz forint készpénz hozományával, továbbá szepen berendezett éves lakással bír, 40 éven felüli fővárosi kereskedő vagy intelligens hivatalnok ismeretségét keresi házasság céljából. Szíves ajánlatokat „Csengery 1898” cím alatt a laphoz intézni. 2826-2

Jsmertesség hiányban ez uton óhaj házasság céljából megismerkedni egy 23 éves izr. vall. hivatalnok, csakis nével ellátott komoly szándékú ajánlatok vételnek figyelembe. Levelek „S 28” cím alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 2770-2

Gazdatiszt vagyok az alföldi rónán. Jelenleg a fővárosban időzöm, egy szép intelligens leánykával óhajtanék megismerkedni komoly házassági szándékból; csakis olyan leánykával várok ajánlatot, kik a pusztai csendes életet kedvelik. Ajánlatot kérek a lap kiadóhivatalába „Telen nyáron pusztán az én lakásom” jelleg alatt. 3030-2

Komoly szándékom nőtlni, állami hivatalnok vagyok, nyugdíjra is igényt tartok, év. fizetése 1600 forint és lakbér, nem reflektálok, hogy jövődöbelimnek pénzhozományára legyen, csak szép, kedves és művelt legyen, mert nem szándékom a hozományvádasz. Ajánlatokat a lap kiadóhivatalába kérek a jelleg alá „Szabad a madárnak”. 3062-2

ALLÁST KERES.

Garcson lakással bíró intelligens urak figyelmébe! Egy intelligens idős ur helyi takarítást keres, esetleg a fővárosban is elvállalja. Levelet „Kisvárosi” cím alatt a kiadóba kéri. 2840-3

Magyar nemes családából származó intelligens, szorgalmas, szép írással rendelkező fiatal ember, keres segédjegyzői állást. Szíves leveleket megkereséseket kér a lap kiadóhivatalába „J. gyűjtő” jelleg alatt. 2840-3

Kri családból származó fiatal özvegy, a háztartás minden ágában járatos, önállóan is képes azt vezetni, egy idősebb nővel házvezetőnői állást keres. Szíves megkeresést „Szorgalmas” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéri. 2872-3

Fiatal leány, ki a kereskedelmi szaktanfolyamot kitűnő sikerrel fejezte be, a magyar és német nyelvet úgy szed, mint írással teljesen bírja, a gyors- és gépírásban kellő jártassággal bír. Állást keres. Szíves megkeresést „M. J. 18.” jelleg alatt a kiadóba kéri. 2978-3

Tanárjelölt ajánlkozik korepetitornak, vagy nevelőnek. Megkereséseket „Diligens” címen kérek a kiadóhivatalba. 1788-3

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitűnő sikerrel végzett kisasszony, ki jelenleg is alkalmazva van; állást váltóználni óhajtja. Szíves megkeresést „Yost” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéri. 2932-3

Nagy gőzmalom (Bácskában) főmunkári keres Május 1-én való belépésre. Jó bizonyítványok és teljes szakértelen megkérővántat. Fizetés egyezség szerint. Ajánlat „Gőzmalom” jelleg alatt kéri ezen laphoz intézni. 2844-3

Szakácsnő, ki nagyon jól főz, ajánlkozik vidékre papí házhoz, beszél magyarul, németül, horvátul és szerbül. Szíves megkeresést „Kendzserő” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéri. 3034-3

ALLÁST KAPHAT.

Egy igen praktikus és nagy jövődelmet hajtó vállalathoz 500 forint tőrszerzés. Leveleket ajánlatokat „Biztos jövő” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéri. 2788-4

Ügyes zenésznők keresnek egy a fővárosban újonnan szervezendő elite női zenekar részére. Ajánlatokat „Gordonka” jelleg alatt a laphoz intézni. 3002-4

Nevelőnő keresek 7 éves leánykák mellé, a francia és német nyelvi bírással kiválóan szellemes. Ajánlatokat az ügyek megjelölésével „G. I.” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 2880-4

Házmeesterpár f. évi május 1-re egy villa részére keresetnek. Megkereséseket „Zuglót” címen intézendők a laphoz. 3022-4

Egy gépiró, vagy gépirónő, ki Yost gépen ír és a német nyelvet, illetve a helyesírást tökéletesen bírja, felvételt. Ajánlatok a kiadóhivatalban megküldhető címre. 889-4

OKTATÁS.

Gyakorlati okleveles gyermekkeresztő órák adására vállalkozik. Elemi osztályokra is előkészíti. Cím a kiadóhivatalban. 2492-5

Gyermekbármunka! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általános iskolai legújabb és legkényesebb magyar rendszer (methodus) szerint, háznál és házon kívül, ügyeskedőre és tanítók pontos és kimerítő magyarázat után (posta fordulvány). Cím a kiadóhivatalban. 2850-5

Kifutó zongora, ki még néhány szabad órával rendelkezik a t. közönség szíves figyelmébe ajánlja magát. Levelek „H. S.” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2898-5

Fiatal tisztviselő, ki a délutáni órákban szabad, elvállal egy-két gimnázista tanulót oktatásra mérsékelt díjazás mellett. Cím a kiadóhivatalban. 2714-5

Correpetitornak vagy házitálmónak ajánlkozik egy VIII-ik gimnáziumi tanuló. Megkeresést kéri a kiadóhivatalba „Háztálmón” címen. 2726-5

Mely intelligens fiatal ember tanítana meg egy csinos hölgyet cimbalmozni, kit vizsgázzal megtanítaná kiténően hűgővel. Szíves választ „Művésznő” jelleg alatt a lap kiadóhivatalba kéri. 8036-5

Házitálmónak ajánlkozik VIII-ik gimnáziumi tanuló, kinek a tanár már jártassága van. Szíves megkeresést a kiadóhivatalba továbbít „Jó tanuló” címen. 8083-5

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

Házak eladása. A főváros előkelő helyén egy 8 emeletes lakóház a legnagyobb komforttal van kiépítve, több rendkívül bolthelyiséggel ellátva, jelenleg 9% tiszta jövedelem mellett 80.000 forintért, továbbá közvetlen az Andrássy-ut közelében egy szintén egy előszobán épített, 8 emeletes adoménos házhoz 8% tiszta jövedelem mellett 50.000 forintért eladó; esetleg Budapesti kisbér házakra, áras telkekre előszobák. Komoly vételnek, előadónak, esetleg cseréni szándékoznak nyújt személyesen, vagy levélileg felvilágosítást Fleischbacher Soma, Vesselenyi-utca 57. 0601-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

Kifutó házvetel. Kétféle, 14 évig adoménos, szűkebb építkezéssel, jövedelmez 7000 forintot 40.000 forint fölött. Bankhoz 3% ára: 70.000 forint; valamint a József-körúton belüli egy 1200 m² háztelek, ugyint telek 30 évi adoménossággal olcsó eladó. Bővebbet „M. P. 18.” cím alatt a kiadóhivatalba küldendők. 0606-7

A Teréz- vagy Erzsébetvárosban keresek egy földszintes lakást 15-20 szobával megvételre. Ajánlatot kérek „Könyveslakás” címen a lap kiadóhivatalába küldendők. 2840-9

Rákospalotán egy nyaralót, szép kerttel, a vasútállomástól közel keresek megvételre. Ajánlatot „Nyaraló” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2840-9

Pianinót keresek megvételre. Ajánlatot „Pianinó” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2840-9

Veszek jól menő kavéházat, vagy vendéglőt. Ajánlatokat „Vendéglő” címen a laphoz intézni. 2840-9

Bácskában óhajtanék készíttetni 800-1000 holdnyi földet, a karban lévő, országút mentén és lehetőleg vasútállomáshoz közel fekvő birtokot folyó vízben való ártóval van. Kellő épületek és szép lakóház megkérővántat. Ajánlatok közvetlenül a tulajdonostól „Gonty 1000” cím alatt kéri ezen laphoz intézni. 3018-9

Használt, de még jó karban lévő teljes háló és ebédlő bútorokat „D. A.” cím alatt kérem a laphoz küldeni. 3012-9

KIADÓ SZOBÁK.

Külön bejárattal utcai szoba, szép bútorral a József-körúton azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 3000-10

Utcái szoba elegáns bútorral, külön bejárattal, kitűnő ellátással, azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2992-10

25 frtért teljes ellátást nyer egy fiatal ur külön bejárattal szobával az Erzsébet-körúton. Cím a kiadóhivatalban. 2918-10

Belvárosban kiadó egy csinosan bútorozott szoba. Cím a kiadóhivatalban. 2942-10

Szépen bútorozott udvari szoba intelligens családnál azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2946-10

Különbejárattal (lepcsőházból) szépen bútorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó egy intelligens családnál. Cím a kiadóhivatalban. 2990-10

2 udvari szoba bútorozva a Ferenc-körúton intelligens családnál azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2988-10

Kiadó a Józsefvárosban csinosan bútorozott udvari szoba intelligens családnál. Cím a kiadóhivatalban. 3026-10

LAKÁS KERESTETIK.

Keresek egy vagy két szobát a lépcsőházból külön bejárattal első emeleti bútorozott lakást. Ajánlatok a kiadóhivatalba kérek „Alkalmos lakás” címen. 2994-11

Május 1-ére 6 szobából és minden hozzátartozó mellékhelyiséggel álló lakást keresek a Ferencvárosban. Ajánlatok az ár megjelölésével „Május 1.” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2944-11

Pécelen keresek egy két szobából és konyhából álló lakást. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők. 2966-11

Lakást keresek az Üllői-ut közelében, mely álljon 4 szobából és a hozzá tartozó mellékhelyiségekből. Ajánlatokat kérek „4 szoba” címen. 2406-11

Szépen berendezett udvari szobát keresek április hó 1-re a Teréz-körút közelében. Cím és ár az alatt szíves választ „Orvosnövendék” jelleg alatt kérem a laphoz küldeni. 3016-11

SZOBÁ KERESTETIK.

Szépen bútorozott udvari szobát keresek a Józsefvárosban. Ajánlatok az ár megjelölésével „M. G.” jelleg alatt a lap kiadóhivatalába küldendők. 2802-12

Utcái szobát szép berendezéssel lehetőleg fűdőszoba használatával keresek a Nemzeti színház közelében. Ajánlatok „Márczius 15” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2970-12

Lakást keresek teljes ellátással intelligens izraeli családnál. Ajánlatokat kérek az ár megjelölésével „Barátságos” címen a kiadóhivatalba. 2894-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó az Andrássy-uton, egy elegáns nagy urasági lakás, mely 6 szobából áll és a hozzátartozó mellékhelyiségekből. A lakás május 1-re lesz kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2990-13

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre L. II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlen a legrövidebb idő alatt, előkelő fővárosi intézmény, csekély utólagos honorárium fejében. Teljeskörű kivonat és kasszai birtok szükséges. Értekezhetni d. u. 1-8-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 850-14

KÖNYVEK.

Eladok könyveket, világi és irodalmi műveket. Cím a kiadóhivatalban. 1772-15

Jókai összes műveit szeretném megvenni olcsó áron. Ajánlatok a kiadóba kérek Jókai műveit cím alatt. 2332-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Kiadó bolthelyiséget keresek május 1-ére. Levelet „Dohánytőzsde” jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. 1090-17

Műhelynek vagy raktárnak alkalmas pince-helyiséget kiadó a kiadóhivatalba küldendők. Cím a kiadóhivatalban. 2862-17

Régi jó hírnévnek örvendő nyári vendégül kéri azonnal kiadó. Olcsó házbér, szerződés, dus foltozások, szükséges tőke 8000 forint. Választ „Jó hírnév” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéri. 8053-17

KÜLÖNFÉLE.

Egy ügyes nőruha szabónő elfogad elegáns utcai ruhákat 6 frtért, esetleg hához 1 frt 50 krajczárért. Cím a kiadóhivatalban. 2950-13

A legjobb magyar élelmiszer „Öntökös”. Most sorra készíti pompás karikatúrákban a nevezetesebb írókat és művészeket. 2906-13

Egy igen nagy jövődelmet hajtó, kedvelt gyümölcs termesztéshez alkalmas területet keresek földirtók, ki hajlandó az előírt előnyök ellenében földet bocsátani rendelkezésre. Cím a kiadóhivatalban. 2906-13

Keresetek egy fodrásznő három fél jutányos áron való fésűt. Cím a kiadóhivatalban. 2920-13

Jelen ügyes gyermekruhák-varrónő szerény díjazás mellett ajánlja magát házakhoz, elvállal házonkívüli munkát is. Megkeresést „Kifutó szobák” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéri. 2974-13

MINDENFÉLE.

Mikor a csár utra kél. Mikor a csár utra készül, az utba ejtendő összes vonalakat már négy nappal az elindulás előtt erős katonai őrizet alá veszik. A pályának mindkét oldalán, 200 méternyi távolságban, egy-egy katona áll. Hat órával a vonat megérkezése előtt egy másik csapat jön, amely föltűzött szuronyokkal járja be a vonalat és szigorúan szemügyre vesz minden gyanús jelenséget. Egy órával a csári vonat megjelenése előtt egy harmadik csapat jön, amely háttal a sínnek felé foglal állást és arra ügyel, hogy száz méternél közelebbre senki emberfia ne jöjjön a pályához. A vonat eltávozása után még tíz percig marad ott az őrség. Ilyen módon teszi meg a hatalmas uralkodó kéjutazásait.

A pecsétviasz-nyelv. A fehér pecsétviasz házassági értesítéseknél használandó, a fekete halált, a lilaszín részvétet jelent. A lakomákra szóló meghívókra csokoládészínű pecsét illik; az üzleti leveleket téglaszín viasszal zárjuk le; a boldog szerelem rubin színt használ, a reménykedő zöldet, s a barna pecsét megbánást jelent. Az állandóságot kék, az irigységet sárga pecsét jelzi; a világoszöld szemrehányást árul el, míg a rózsaszín használata az ifjú leányok kizárólagos kiváltsága. Végre a barátság szürke írással pecsétel.

Apollo belseje. Tretschkoi Iván Charkow orosz városban árverésen egy Apollo-szobrot vett. Nem is sejtette, hogy milyen nagy kincsnek a birtokába jutott. Nemrég a gyermekei leverték az állványról a szobrot, amely darabokra tört. A szobor belsejéből erősen összekötözött csomag esett ki, amelyet a lármára elősiető apa azonnal észrevett. Felnyitotta a csomagot s abban a legnagyobb bámulatára elszárgult levelekben nagy csomó orosz bankjegyet talált. Képzélhetők mekkora volt az öröme, amikor megolvasta a pénzt s úgy találta, hogy váratlanul 30,000 rubel tulajdonosa lett.

A patagonokról. Müller Miksa, az oxfordi egyetem világhírű tanára és egy Giacomo Bove nevű olasz erősen lecfáfolják *Darwin*nak a patagonokról mondott lesújtó kritikáját. Darwin azt írja, hogy a patagonok, a *Tüzföld* lakói, az emberiség „szegény pasasérjai.” Ezek a legalacsonyabb emberi kreaturák, ha egyáltalán emberszámba lehet őket venni; erkölcsiségről, emberiségéről halvány sejtelmük sincs, beszédjük nem is emberi, hanem állati hangokból van. A főt megnevezett két tudós nem nyugodott bele ebbe az ítéletbe, hanem elmentek a patagonok földjére és annyi időt töltöttek ott, amennyi alatt alaposan megismerhették a nyelvüket, társadalmi és vallási életüket, szokásaikat, hagyományait stb. Müller azzal kezdte tanulmányait, hogy gyűjtötte a szavakat és 32.430 olyan szót gyűjtött össze, amelyet kizárólagosan a patagonok használnak. Bove, az olasz följegyezte az imájukat, amelyet evés előtt szoktak elmondani. Ez az ima körülbelül így hangzik:

Mi atyánk, nagy ember,
Országunk királya,
Légy kegyelmes hozzánk!
Adj jó vizet nekünk,
És jó eleséget
S ha eljön az éjjel,
Almot szemeinkre!
Szegény vagyok nagyon,
De amicském nagyon,
Véled, mi királyunk,
Szívesen megosztom!

Ez az ima és a Müller Miksa szótára teljesen rehabilitálja a derék patagonokat. A szótárból kintünk, hogy rendszeres nyelvük van, mert a Müller Miksa munkáját komolyan kell venni. Az imából pedig azt láthatjuk, hogy erkölcsi életük épenséggel nem állati, sőt magasabb a pogányokénál. Ők nem bálványimádók, hanem egy fölsőbb lényhez fordulnak, akit uruknak, atyjuknak, országuk királyának mondanak s akivel szegényes eleségüket is szívesen megosztják. A tudományos világ most valószínűleg szemügyre veszi ezt a megrálgalmazott törzset és teljesen objektív kritikával fogja a művelt világ szeméi elé állítani.

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (20)

Ott ültek már az asztalnál mind a négyen azzal a fönséges komolysággal, amelyet ez az újmódi pallos-jog kölcsönöz az arcoknak. Alapinak Csáky György volt a másik bírāja, ki éppen tegnap tért vissza a Szepességéből. Az ellenfél részéről két főúr szerepelt; elnöknek egy fehérhaju aggastyán, híres katona.

Mind felálltak, mikor Zrinyi belépett, mintha egy incognito király jönne. Csak a Kriesi-féle nyeglék merték őt brudernak szólítani. Azok mindent mernek. De olyan is volt Zrinyi, mint egy régi király: nyájas, természetes, egyszerű és mégis méltóságteljes.

— Jó napot, urak! Hát mit akartok az én derék Alapimmal? — köszönté őket, vidáman helyet foglalva az asztalnál. Mit vétett nektek?

— Hát kezdjük meg, urak — szólott az elnök — s vegyük először az első elintézetlen ügyet, ahol csalónak nevezik Alapit.

S ezzel felolvasta az újság-lapból az „Al-Alapi” című közleményt.

Zrinyi figyelmesen hallgatta.

— Szemtelenység! — fakadt ki ingerülten — egy szó se igaz. Ő velünk volt, velünk rohant ki, velünk halt meg és velünk támadt fel.

— Láttad, mikor meghalt? — kérde az elnök csendesesen.

— Nem láthattam, mert sűrű füstben rohantunk ki; a saját kardomat se láttam, a melylyel vagdalkoztam.

— Te sem láttad, Csáky?

— Engem mingyárt a hídön halálos golyó ért — én se láthattam.

— Ennyire volnánk. Most már hallgassátok meg a történelmet.

Egy csomó könyv hevert az elnök előtt, azokból kezdte felolvasni, hogy Alapi Gáspár megmenekülve Szigetvárott, Kanizsa kapitánya lett 1572-ben; Horvátország bányája volt 1574-ben Draskovics Györggyel együtt.

— Lehetetlen! — hűledezett Zrinyi. — Mifele örült diákok írták ezeket a könyveket?

— Hiteles adatok és okmányok alapján áll minden állítás — ellenveték a Perjessy bírái. — Kinek higgyen az ember, ha a történelemnek nem?

Zrinyi fitymálón intett a kezével és hitetlenül csóválta a fejét.

— Hadd lássuk, mi van ezekben a könyvekben én rólam?

Az elnök elmosolyodott s kinyitotta a legfelül álló Pallas-Lexikont, felolvasván onnan a Zrinyiről szóló adatokat.

Nagy álmélkodással bólingatott a fejével.

— Az ördög vigye el a szerszámaitokat. Szörnyűség, hogy ezek a kis bolhák (a betűket értette) összefogdossák a cselekedeteinket. De az Alapi-dolgot még se hiszem. Képtelenség az! Hiszen unokaöcsém, nyílt szellemű ember s csak szólt volna nekem. És akkor nem is velünk támadt volna fel. Várjátok, amíg beszélek vele, odalent sétál az utcán.

— Fölösleges — vélte az elnök — mert az nem lényeges, hogy Szigetvárnál esett-e el, vagy később.

— Igaz — bizonyította Csáky György — még ha úgy volna is, ő még csak érdemesebb hazafi ezzel, mert mikor már mi porladoztunk, ő még mindig forgatja kardját a hazáért.

— Hogyan? — kiáltott fel Zrinyi. — Az nem lényeges, hogy igaz-e a közlemény vagy nem?

— Nem. A lényeges az, folytatá az elnök, hogy az illető újságíróval Alapi meg nem verekedett.

— Ugy van, ugy! bizonyították a Perjessy-pártiak.

— De ha nem tudta — vetette föl Csáky György.

— Az mindegy — vágott vissza egy sasorru, kopasz becsületebíró. — Ami szabály, az szabály; az eset sajnos, azok közé tartozik, melyek disqualifikálnak.

— És mit jelent az? — pattant fel élesen Zrinyi. Magyarazzátok meg, kérlek.

— Aki ilyet eltűr magán, az nem gentleman, az nem lovag és nincs hozzá joga többé, hogy fegyverrel kérhessen elégtételt egy gentlemantól.

Zrinyinek fejébe szállt a vére, a halál-tékai lüktettek.

— Nem lovag Alapi? — tört ki az indulattól remegő hangon — Alapi, aki szág csatán volt velem és apitotta a törököt, aki nemes torrárt vitt Zulfikar béggel, kit a „szultán kardjának” bittak, aki legyőzte az óriás gróf Salm Jánost, kétfelé hasítva a koponyáját, aki négy nap, három éjjel ült egyhuzamban nyeregben Budától Nagy-Kemlékig, folytonosan csatározva portyázó katonákkal. És az nem lovag? (Fölkaczagott gunyosan, mintha egy vizzuhag kezd ömleni.) Oh, nem; Alapi nem lovag. Hanem ti meg, akik itt basaltok a billiárdposztón, mióta az anyátok köténye mellől eljöttetek és nem láttatok soha más vitézeket, csak akik a helvét kártyákra vannak festve, ti persze mind lovagok vagytok!

Ezzel rettentő öklét fölemelve, olyat csapott dühében a vörösmahagoni asztalra, hogy rögtön kétfelé hasadt; a hamutartók, gyufatartók és a nagy foliánsok ugráltak rajta és gurultak le szerteszét csörömpöléssel, csattogással.

Ő pedig kirugván a széket maga alól, rettentő furiával ment ki.

— Miklós, hát ne menj! — kiálták utána konsternálva.

— Félek — mennydörgé az ajtóból, két hatalmas karját rázva — hogy izzé-porrá zuhalak benneteket.

Zrinyi eltávozott az épületből is, senki se mert utána menni, hogy visszahívja.

— Nem tanácsos ilyenkor — magyarázták nekik a szelid Csáky. — Ha megbőszül, olyan, mint egy tigris; ha jókedve van, olyan, mint egy bárány.

A tanácskozást nem lehetett folytatni.

— Várjuk meg, míg Zrinyi lehül — szólott az elnök. — Folytassuk talán holnap.

Zrinyi haragos kivonulása feltűnően a többi termekben, mind betódultak a kaszinó fürge, kíváncsi alakjai.

— Was giebt's denn?

Különfélekepen tárgyalták Zrinyi viselkedését, felforrtyanását.

— Nem érti a lovagiasság szabályait — nyafogta egy körtekepű, vörösré duzzadt szemű uracs.

— Ez nem járja a kaszinóban — tüzel egy másik a monoklijával hadonászva. — Er muss einen anständig Thon annehmen.

— Saprísti, csak nem akarjátok Zrinyi Miklóst is disqualifikálni?

És nyilván még többet is fecsegték, csipkedtek volna, ha nincs ott a robusztus természetű, piros képű Csáky György, aki kíváncsian nézgetett embereket, tárgyakat, mert ma volt itt először s mohón kérdezősködött mindenről.

— Kicsoda az az összevont szemöldökű úr

a falon, aki úgy látszik, mintha haragudnék rátk?

— Az a Stefi Széchenyi.

— Ki az?

— Eigentlich, egy vas megyei nagybirtokos;

¶ Béla papája.

— Mit csinált, hogy ide festették?

— Gott weiss vas. Hagyta nekünk egy serleg és muszáj inni belőle.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszról fordította SZABÓ ENDRE (49)

A vonat azután még sokszor megáll, sokszor hallani még gyors lépteket és szavakat, de Olga már nem figyel azokra s észre sem veszi a vonat megállásait. Fekszik a pamlagon, nézi a lámpa zöld ernyőjét s amint elszenderedik, úgy rémlik neki, hogy sok idő telt el s hogy már nem sokára véget ér az utazás. De nihelyt felnyitja a szemét, érzi, hogy a vonat még mindig azzal a könyörtelen gyorsasággal szalad, az ablak felől még mindig az a nyárejű hűvösség áramlik be azzal a szénaillattal.

Olga megint elmerül önfeladtságában. Az esküvő eseményei jelennek meg előtte. Látja anyját a szürke, kopott selyemruhában, fején főkötővel, látja a fiatal pap arcát. Bargyin profilját, aztán magamagát, amilyennek látta magát a tükörben, fehér ruhában, narancsvirággal, fehér cipőben, amely nagyon szorítja a lábát. A nagy székesegyházban felhomály van, csak az a rész van kivilágítva, ahol a szertartás folyik. A felhomályban az oszlopok közt valami sötét alakok látszanak és tartózkodó suttogás hallatszik felőlük: „Csöndes esküvő”, gondolja Olga s úgy tetszik neki, hogy a sötét alakok is azt suttogják: „Csöndes esküvő”. Úgy tetszik neki, mintha a fiatal pap zavarban volna s az énekkar is félénken, nagy kedvtelenséggel énekel. Csöndes esküvő! De neki mindegy. Régen, mikor még fiatal leányka volt, el-eiszaladt a templomba esküvőt látni. Akkor ez neki nagyon tetszett, a fiatal pár látása költői gondolatokat ébresztett benne s ő elragadtatással gondolt arra, mikor ő majd felölti a fehér ruhát, a narancsvirágot s az oltár elé áll...

Ó, az ő cinizmusával megölte benne ezt a költői érzést, elhidegítette a lelkét. Most már egészen mindegy! A cinizmusban most már ő is megmérkőzik a férjével.

Olga úgy érzi, hogy kellemetlen mindig egy oldalán feküdni, nehezen fordul meg, arczczal a pamlag háta felé s erőlteti, hogy elaludjék. Hasztalan. Nem tud aludni. Előtte arczok jelennek meg, majd végtelen mezők, s mindezek mellett fájást érez a derekában a kényelmetlen fekvéstől. Neha önfeladtságában úgy tetszik neki, mintha egész testével érezné a vonat mozgását, mintha valami nehezett kellene cipelnie, kifárad és attól tart, hogy ne most mindjárt vége.

A szakasz ablakán bedereng a virradat. Az ég szürke, a mező szürke, mintha esőre válnék az idő. Az ablak felől nyirkos lég áramlik s Olga fázást érez a vállában. Nagy kendőjébe burkolózik, de nem bír fölmelegedni. Lázasan vaczog a foga s behúzódva a pamlag szögletébe, nagyra nyílt fényes szemével a férjét kezdi nézni. Oh, mennyire gyűlöli ezt a hideg, hazug lelkű embert, az ő jelenlegi helyzetének bűnös előidézőjét, annak a lénynek az atyját, akit ő most a szíve alatt érez...

Bargyin felébredt. Koczkás alakja meglehetősen komikus látványt nyújt. Mintha uszni készülné; kócos feje bele van temetve a gyűrött párnába, mindkét keze ki van nyújtva a feje fölé, a fellába lefityeg a földre, a másik pedig a könyöklőn fekszik, s egész teste reng a vonat mozgásától.

Megállnak. A kalauz bejön, Olga jár-ke a szakaszban. Arcza halvány, ijedt, fáradt, szeme lázasan csillog.

A kalauz szól valamit, de Olga nem érti, csak jár tovább is a szakaszban, megfogóva néha és pihegve a fájdalomtól.

Bargyin felül s ülőmossággában olyan különösen néz rá. Olga erőt vesz magán, túrtölteti fájdalmát és leül. Szótlanul néz a férjére, beharapja alsó ajkát s amint erősebb testi fájdalmat érez, úgy tetszik neki, hogy amaz, a benső, érzelmi fájdalom szünőben van.

— Ohó! — szólal meg Bargyin — mindjárt Berlinben vagyunk. Maga nem aludt?

Olga tagadólág rázza meg a fejét.

— Nyugtalan vagyok, hogy megkapta-e Zsigoljev a telegrammat s kijön-e elébünk. Nem szeretnék vendéglőbe szállni — mondja Bargyin, miközben a táskájából toilletteszerszámokat szed elő.

Olga nézi a Bargyin fekete, zilált hajú fejét, összegyűrt inggallérját s nem szól, érezvén, hogy a gyűlölet egyre növekszik benne.

Bargyin a vállára vetett törülközővel és csinos toilletteszerszámaival kimegy megmosdani. Néhány percz múlva visszatér megfésülve, felfrissülve s leülve a pamlagra, elkezd gondosan rendbe hozni a körmeit.

— Nincs valami baja? — kérdezi a feleségétől — úgy néz ki, mintha... valami baja volna.

— Igen; nem érzem jól magamat — felel a fogain keresztül Olga s magában azt gondolja: „gyűlöllek, gyűlöllek, gyűlöllek.”

— Egész éjjel nyitva volt az ablak. Hogy nem jutott észébe legalább a függőnyt leereszteni! — dörmög Bargyin.

— Ki az a Zsigoljev? — kérdi Olga.

— Kereskedői ügynök. Egy kereskedő ismerősömnek a megbízottja, több mint egy év óta itt lakik s jól ismeri Berlint. Megbiztam, hogy keressen nekünk szállást. Azt hiszem, hogy vagy három napig Berlinben kell maradnunk. Maga mit gondol?

— Nem tudom. Nekem mindegy.

— No persze! — dörmög Bargyin s elvégezvén a körme rendezését, kinéz az ablakon.

A távolban épületek szürke, nagy csoportja tűnik fel; a kémények sokaságából füst kavargat. Az épületek tömkelegéből feltűnik egy magas, aranyszínezett oszlop.

— Itt van Berlin, gondolja Bargyin, az meg ott valószínűleg a dícsőség-oszlopa. De milyen unalmas idő!... Úgy látom, hogy ez az asszony a hallgatásával akar engem boszantani. No majd meglátjuk, ki bírja jobban. Milyen sok kert! Ugy látszik, ez a külváros... Pompás sétány és milyen egyenes! Ne hívjam-e ide őt is az ablakhoz? Nem érdemes.

Elmegy az ablaktól, előveszi a plaidjét, kiterjeszti, belerakja abba a párnáját s befűzi egy szijba.

— Megérkezünk Berlinbe, szól aztán a nélkül, hogy ránézne Olgára.

A kíváncsiság oda viszi Olgát az ablakhoz. A vonat a viaducton, a város közepén halad. Lent látszanak a háztetők, a felsőbb házelemek, utcák, sikátorok. Kora reggel van, ugyanazért az utcákon a mozgalom nem élénk; itt-ott látható egy-egy munkás bluzban, sapkában, fogai közt szivarral, vagy egy kövér szakácsné kosárral a karján, majd egy terhes kocsis...

A vonat beér a pályaudvarra és megáll. A széles pályaudvaron csak kevés ember van, akik várják az érkezőket; a borotvált, vagy csak bajuszt viselő férfiak közt feltűnik Bargyinnak egy szakállas, oroszosan „krumpli-orru” ember. Az előtte leírt kereskedelmi agens formájának egészen megfelel az illető s kiugorván a szakaszból, Bargyin egyenesen a szakállas emberhez fordul:

— Szabad kérdenem, ön Zsigoljev ur?

— Az vagyok. S ön valószínűleg Bargyin ur? — tudakozódott amaz s miután igenlő választ kap, így folytatja: Kerestem önnek szállást... egy éltes asszonynál... Kissé távol esik a központtól, de aztán nem drága és igen szép.

— Zsigoljev ur — a feleségem: Szergejevna Olga, — mutatja be őket egymásnak Bargyin.

Olga szótlanul meghajtja magát.

— Ha tetszik, indulhatunk, szól Zsigoljev, már kocsit is fogadtam... Steinmetz-gasse Nr. 28.

— Hát ön nem jön velünk? Nincs egy pár percznyi ideje? kérdi Bargyin.

— Jól van; mehetek.

— Hát a podgyászunk? — kérdi Olga.
— Oh, ne tessék félni — felel Zsigoljev, — kérem a vevényt.

Zsigoljev előkiált egy hordárt, pár szót mond neki s átadja a vevényt.

Bargyin jobbra-balra nézeget s rövid szavakat vált a kereskedőügynökkel. Olga hátra dőlve a kocsis ülésben, kerekre nyílt, mozdulatlan szemekkel néz maga elé. Fájdalmi megújulnak. A kocsi legkisebb zökkenése is ropant fájdalmat okoz neki. Ajkait összeszorította s fél, hogy elárulja magát önkénytelen felsikoltásával. Orrlyukai kiszélesedtek, nyakizmai kiduzzadtak, hideg veríték ül homlokára: maga a megtestesült szenvedés.

Félig öntudatlanul lép ki a kocsiból a Zsigoljev segítségével, lassan megy fel a harmadik emeletre egy nagy házban s az ősz hajú, tisztességes német háziasszony kíséretében bemenve a szállásukra, azonnal leereszkedik a dívánra.

Egy percz múlva megjelenik a szobában Bargyin. Miért van az itt? Mit mond az ő neki? Ah, igen: „mindjárt hozzák a kávékat... én egy kis időre elmegyek Zsigoljevvel... dolgom van vele...” Mindegy, csak menjen el mentől előbb. Oh, mily fájdalmak! Lehetlenség ülni! Járni kell, járni kell, járni, míg bírja a lába. Milyen fájdalmak! Oh, ha most méreg volna a keze ügyében! Nem haboznék egy pillanatig sem. De hát ni... Talán ezzel?

Meg fog egy vastag zsinórt, mely a függőnyt tartja, felveti azt a nyakára, összehúzza az álla alatt, de nincs ereje, hogy jól összerántsa s a zsinór leesik a földre.

Milyen fájdalmak! Lázás paroxizmusában fogat csikorgatja, kezét tördeli s egyik szögletből a másikba jár-ke, fejével a falnak támaszkodik s újra jár, jár.

Miért bocsátotta el a férjét, miért nem mondta meg neki! De nem, nem. Nem kell a férje, akit gyűlöl. megvet és átkoz. Pedig mennyire jól esnek most, épen most, ebben a pillanatban megszorítani valakinek a barátságos kezét, lehajtani valakinek a vállára a fejét, pamaszkodni, sirni!

S csak jár és jár... A falak forognak vele, a butorok tánczolnak, az ablakok valahová, messze elhúzódnak, a szoba padlója inog a lábai alatt s ő maga egy sikoltással összeesik.

Ime, ott van már az ágyában. Két női arcz hajlik le feléje, az egyik nyugodt, boldog, a másik ijedt. Olga ráismer: a háziasszony.

— A fájdalmak egyre tartanak s e fájdalmaknál borzasztóbbakat nem képzel Olga. Minden koncentrációba van bennök, a maga öntudata, a két női arcz — ez mind egy fájdalom, a melytől csontjai ropognak s testét görcsök gyötrik. Valaki folytonosan ordít, vad, szörnű hangon s Olgának úgy rémlik, hogy nem ő ordít, hanem valaki más, a falon túl; azután még egy utolsó sikoltás és mindenek vége. Olga csudálkozva látja, hogy a „nyugodt arczu” asszony valamit felfog és elvisz az ágy mellől, hallja, hogy az a „valami” gyöngye sítást hallat, aztán halálos csend. Nem, az nem halálos csend, hanem elfeledtség... A vonat szalad és zörög a kerekével; „miért ez? miért ez?” — a porosz kalauzok kiabálnak: „fertig!”... Nagy, széles folyón egy ladik uszik, a ladikban pedig fehér ruhába öltözve ő, Olga megy. Köröskörül pedig virág és csupa virág, a kék ég pedig ragyog s a nap forró sugaraival pörzsolja neki a hátát. Anyja Ivanycs Sokrateszszel kávézik s Olgára intre, így szól: „nézze csak, Ivanycs Szokratesz, milyen szép ez az én leányom, ugy-e? De milyen szép! — felelt az, a bajuszt meg-sodorintva — csak egy jó vőlegényt tudjunk majd neki keríteni. — Kerítünk is — fejezi be az anyja — Nagya is csinoska, Vjérusa pedig olyan gyenge, beteges, de Olga...”

Vjéra átöleli őt és azt suttogja: „Ne tedd azt, Olga, ne tedd. Vagy azt hiszed, hogy a férjhezmenetelben van a boldogság? A boldogság önmagadban van, hát nem tudnád te azt föllelni? Csak rejtőzködjél el valahová, mentől messzebbre. Akkor szabadon élhetsz... de Bargyint hadd ott, mentől előbb. Ő megöli a te lelkedet.”

(Folytatás következik.)

SZÍNHÁZAK.

Budapest, csütörtök, 1898. március 10-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Evi bérlet 50. Havi bérlet 8.

Constantin abbé.

Vígjáték 3 felv. — Irta Halévy, Gémieux és Decourcelle.

Személyek:

Constantin abbé Ujházi
Jean Raymond Mihályfi
de Lavardens Horváth
de Larnac Somló
Bernard kertész Gabányi
Scotté Helvey
Mis Bettina Csillag
Lavardens Lendvayné
Paulina Vízváriné

Kezdet 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Evi bérlet 43. Havi bérlet 7.

S h e.

Fantasztikus ballet két részben, 12 képben. Kémény Jánófi és Beer József. Zenejét Mader Raoul szerzte.

Személyek:

Kalyptrales Carbone
Amorietas Zsuzsanna
Tina, istennő Németh
Fépp Fekete
Men-Kan-Ra Gáborhelyi
Ayesta Gáborhelyi
Lábelia Barbieri
Lábelia Balogh
Lábelia Schmidt
Csapatvezér Schmeideck
Sha Csúragh
Gaszner B.

Kezdet 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nagy bérlet 64. Havi bérlet 4.

A nő-uralom.

A gróf Teleki-alapítványból 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti vígjáték 3 felvonásban. Irta Szilárdi Ede.

Személyek:

Székelyi Jenő Gyenes
Hon, neje Cs. Alszei
Somkuti Lajos Váday
Rózsa, Lajos neje K. Gerő L.
Ruzsina Palotai P.
Kenderi Dező
Terka Meszlényi
Julcsa Keczer I.
Vendég Aboyni
Szakács Faludi

Kezdet 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Blaha L. asszony mint vendég.

Talmi hercegnő.

Eredeti operetta 3 felvonásban. Irta Makai Emil és Kövesi A. Zenejét szerzte Kóti József.

Személyek:

Darius Németh
Mirabella M. Csatai
Gaston Rankó
Margarita Z. Bárdi
Kazimir Vidor
Ivonne Blaha
Cognac báró Solymosi
Rigobert Ljvri
Puffancs paraszt Bokor
Kikijáltó Várnai
Ajtonáló S. Harmath

Kezdet 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

626. szám. 626. szám.

A nőszabó

Bóhátat 3 felvonásban. Irta Feydeau G. Ford. Komor Gy.

Személyek:

Moulineaux Góth
Yvonne Kalmár
Agrevilléné Nagyadi
Dulin
Susanne Delli
Cassinet Balassa
Róza Varsányi
Pompenette Pécsi
D'Herbayné Berzsei
Euzenne Szerémi

Kezdet 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Komáromi M. asszony mint vendég

A Michu lányok.

Operett 3 felvonásban. Irta: A. Vanio és G. Duval. Fordította: Reimer Ferenc. Zenejét szerzte: André Messager.

Személyek:

Des Is márti Székely K.
Michu Michu Boros E.
Marie Blanche Láng Etel
Blanche Marie Komáromi
Aristide Világ G.
Gaston Rigand Iványi A.
Hépin k. A. Szentmiklóssy
Renault tábornok Sz. Szilassy
Du Tortre Bessenyei
Roussetti K. Pataki
Saint Phar Nádasy
D'Albert Fedák Sári
Menzáros

Kezdet 7 órakor.

Színházi műsorok a 20. oldalon.

Ritka alkalom. Házaladás Budapesten.

30 évig adómentes, 1 klasszis építés 70% tiszta jövedelem 100.000 forint szükséges. Továbbá egy 3 emeletes bérház 15 évig adómentes, 100% tiszta jövedelemre 70.000 forint készpénz szükséges: esetleg pesti házra avagy telekre elcserélendő, Ágens kizáratik; csakis komoly verők nyernek felvilágosítást, szóbelileg vagy levélileg.

Reich József BUDAPEST, Csokonai-utca 10/a szám.

— Szálloda- és kávéház-tulajdonos. —

Nagy kőrök a szabadságharcból

Bem és Petőfi

Nagy-Szeben bevételénél 1849.

Megnyílik március hó 11-én.

Aréna-ut 70. Városliget.

571

BLICKENSERFER

amer. gyors-írógép (klaviatur rendszer, mint a Remington, Hammond, Yost) a legújabb. A létező összes rendszereket felülmúlja tartósság és megbízható gyors munka tekintetében. Egyszerű, romolhatatlan szerkezet. Nincs festékszalagja. Írása látható. 60%-al olcsóbb,

SCHULHOF GYULA

V. ker., Váci-körút 80. sz.

Dr. ZIFFER gleichenbergi fürdőorvos

belégzési intézete

orr-, garat-, gége- és mellbelsősegek ellen. Söriz- és fe-nyőfűbelégzés külön fülkékben. Pneumatikus kurák asztalra ellen. Nyitva egész nap.

VIII., József-körút 10. szám.

WEKERLE kávéház

VII., Kerepesi-ut 70. szám.

1898. március hó 1-től kezdve minden este magyar nép-dal- és zene-előadások

DANKÓ PISTA

országsszerte ismert dal- és zene-vezető igazgatója alatt 16 tagból álló társulata.

12-1 óráig HORVÁTH TONI hírneves zenekara hangversenyez. Tömeges látogatásért esedezik hazafias tisztelttel

Szabad bemenet!! Tepli József, kávé.

Kőbányai Király Sörfőző

részvénytársaság.

Alaptőke: 4.800.000 korona. Telefon: 61-50.

Maláta-sör.

Bajor módra készült ezen legjobb sörgyártmányunk arra van hivatva, hogy az e nemű külföldi árukat kiszorítsa.

Kellemes zamatja miatt kedvelt üdítő ital és gyógyhatásánál fogva a legelső orvosi szaktanárság melegen ajánlja: különösen dr. Kőrányi Frigyes és dr. Kéti Károly egyetemi tanár urak tanúsítják, hogy ezen sör sikeresen használható a bizonyított ideggyógyászati, vesebetegségek, emésztési zavaroknál, gyengeségnél maláta sörünk valószínűsítő gyógyszer.

Árak vidékre.

Nagy láda: 60 kis palack 6 forint, betét 4 forint, összesen 10 forint. — Kis láda: 30 kis palack 3 forint, betét 2 forint, összesen 5 forint budapesti vasúti állomásra szállítva utánvétellel.

Hónapokig eltartható. A ládákért és palackokért adandó 4 forint, illetve 2 forint betétet — azoknak bérmentes visszaadásakor — visszaszolgáltatjuk. Megrendeléseket elfogadjuk: Gyári irodánk Kőbányán. Városi irodánk: VII., Kertész-u. 40. és vidéki raktársaink. Budapesten kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben.

Kőbányai Király Sörfőző részvénytársaság.

Magyar királyi államvasutak. Igazgatóság.

25.684—1898. szám.

Hirdetmény.

(I. pótlék életbeléptetése a francia-belga-német-osztrák-magyar-keleti személyforgalomban.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a fent említett forgalomban 1898. évi június hó 1-től érvényes személydíjszabáshoz folyó évi április hó 1-én az I. pótlék lép életbe, mely egyebek közt Budapest egyrészt és ilyen Frankfurt, Wiesbaden, Köln Antwerpen, Blankenberghe és Calais állomások másrészt közti személyforgalomban új menet- és podgyászviteldi-jakat tartalmaz.

Ezen pótlék a magy. kir. államvasutak díjszabás-elárúsító irodájában (Budapest, VI. Csengery utca 33., I.) 30 fillérért kapható.

Budapest, 1898. Március hó 6-án

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Finom női fehérneműket és

menyasszonyi kelengyékot

jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferenc és Társa

szepességi vászon raktára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Kann és Heller

BUDAPEST,

Váci-körút 62. sz.

Fiókelársítás:

WOLLÁK és Tsa

Andrássy-ut 45. sz.

Diszkrét betegségek ellen.

Fáradtan sikerő gyógyhatással folytán legmegelőg-ben ajánlható.

Dr. Mitzger Tivadar

hydro-elektrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Teréz-körút 44. I. em.

Az idős- s nemi betegségek elnevezése alatt rejlő különféle legelhanyagoltabb bántalmak, makacs bőrbajok ifjúkori könnyelműség folytán fellépett bármily nagyfokú gyengeségi állapothoz az általam alkalmazott Kataphoresis gyógy mód összes gyógymódokat hasonlít-hatatlannal a messze felülmúlja, a mennyiben gyógyszerrel menten néhány nap alatt győ-keres. Állandó s teljes gyógyulást biztosít.

Intézetem a modern higgya és orvosi technika elsőrendű vívmányait szorgalmasan győgytermekkel van berendezve. Tapasztalt, biztos és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető. Külön várótermek. Külön be- s kimenet. Rendelés naponta d. e. 9-1-ig, d. u. 2-8-ig. Levelre díjmentesen válaszoltatik.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

áruházam oly annyira van felhal-mozva cipőárakkal, hogy képes vagyok e tekintetben minden kívánságnak eleget tenni. Árám oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czugas cipő, egy darab pitting bőrből 2.-
Borjúbőr betétes cipő 2.50
Borjúbőr, keztübbőr-szárral, elegáns 3.00
Divatos barna színű, borjúbőr, elegáns 4.-
Divatos barna színű, czugas cipő 4.50
Divatos színtű barna borjúbőr, elől káposos cipő 4.80
Divatos zöld színű előlkáposos cipő 4.50
Divatos színtű barna félczipő 3.50
Szalidulak cipő, világosbőr vagy keztübbőr szárral 4.20

Nőgyűeknek.

Női lasztin czugas cipő, 10 cm. magas selyem czug 2.50
Zergebőr czugas cipő 2.-
Divatos színtű barna fűzős angol cipő 3.50
Divatos színtű barna gombos angol cipő 3.40
Divatos zöld színű előlkáposos cipő 3.40
Női zergebőr gombos cipő 10-12 gomb magas 4. - frt szalon-lakkból 4.-
Divatos színtű barna félczipő 2.40
Zergebőr regatta-cipő, kőni való 2.40
Lasztin regatta-cipő, kőni való 2.20
Óriási választék mindenféle divatos barna és zöld színű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-czipőkben. — Vidéki rendelé-sek pontosan eszközöltetnek több száz divatos ábrákkal állított árjegyzékem ingyen és bérmenten. Tisztelettel 628

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6. a New-York palotával szemben.

Ha beteg a nő

sok esetben a rendellenes vérzés egyedül okozója. Biztos sikerő gyógyszer ellene a „HYDRATIS LABDACOR” áral adag 2 frt 50 kr., fél adag 1 frt 50 kr.
Vérlejtéskor a nőnek a legelső bajoknál páratlan hatása a „Székeskivonat” ára 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 80 kr. Epilepszia (rosszbetegség) idegesség, ideges sziv- és felfázásoknál rendkívül hatással használhatók a „Liquor contra epilepsia”. Számos elismerő levél. 1 üveg 3 frt, fél üveg 1 frt 40 kr. — Egyedüli készítője:
Váradi-féle gyógyszer-tár Szolymaháza-falva.

Olasz cipőárak gyára

Csak egy ár

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca 4. BUDAPEST.

Royatti & Co.

minden minőségben és formában, fekete, sárga, zöld és laak.

Uraknak 5 frt
Nőknek 4 frt
Fiúk és leányoknak 3 frt
Gyermekeknek 2 frt
Kis gyermekeknek 1 frt
Női félczipő 3 frt

